call center :
1337
www.pattaya.go.th

PATTAYA
connect

เมืองท่องเที่ยวทันสมัย
หลากหลายอารยธรรม
ชื่นฉ่ำเสียงดนตรี
ประเพณีวันไหล
มากมายการกีฬา

โครงการการเตรียมความพร้อมของเมืองพัทยา ในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย

โครงการการเตรียมความพร้อมของเมืองพัทยา ในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย ปี 2565

สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ เมืองพัทยา
ส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนา
ฝ่ายวิจัยและประเมินผล

คำนำ

โครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย เป็นการศึกษาสภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการ รวมทั้งความพร้อมและแนวทางเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ซึ่งข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้จะนำไปสู่การเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดีสำหรับการเปิดรับนักท่องเที่ยว ทั้งในส่วนของผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และเมืองพัทยา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวว่าจะได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพ ได้รับความสะดวกและมีความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

การดำเนินงานโครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ครั้งนี้ สำเร็จลงได้จากความร่วมมือจากผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการที่พัก/โรงแรม ผู้ประกอบการร้านอาหาร ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว และผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งในเมืองพัทยา รวมทั้งผู้บริหารของเมืองพัทยา ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ ที่ได้ให้ข้อมูลทั้งในส่วนที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) และข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) และเข้าร่วมในกระบวนการสำรวจข้อมูลครั้งนี้ ซึ่งคณะวิจัยต้องขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

ทั้งนี้ การวิจัยในครั้งนี้นอกจากจะเกิดประโยชน์ในแง่ของการนำไปสู่การเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการในเมืองพัทยา เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมโครงการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และดึงดูดนักท่องเที่ยวได้แล้ว ยังมีประโยชน์ในแง่ของการพัฒนาวิชาการทางประชากรศาสตร์ให้แก่ทั้งคณาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยาอีกด้วย

คณะวิจัย

ธันวาคม 2565

บทสรุปผู้บริหาร
(Executive Summary)

โครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย (2) ศึกษาความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย และ (3) ศึกษาแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว (2) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา (3) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา อาทิ ชมรม/สมาคมด้านการท่องเที่ยว และ (4) ผู้บริหารของเมืองพัทยาและผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา

ผลการศึกษา

1. สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

สภาพปัญหา ของสถานประกอบการ	ผลกระทบ ของสถานประกอบการ	ความต้องการ ของสถานประกอบการ
1) นักท่องเที่ยวเปลี่ยนจากกลุ่มชาวต่างชาติมาเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวในประเทศมากขึ้น	1) หลายกิจการปิดตัว ทำให้แรงงานถูกเลิกจ้าง 2) แรงงานไร้อาชีพ ไร้ที่อยู่อาศัย 3) สถานประกอบการเกิดภาระหนี้สิน	1) ต้องการให้ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยให้ครอบคลุมธุรกิจทุกประเภท 2) ต้องการให้มีมาตรการเยียวยาโดยจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว

สภาพปัญหาของสถานประกอบการ	ผลกระทบของสถานประกอบการ	ความต้องการของสถานประกอบการ
2) จำนวนวันที่ใช้ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวลดลง 3) นักท่องเที่ยวนิยมท่องเที่ยวกลุ่มเล็กขึ้น 4) นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัวและมาใช้บริการเฉพาะร้านอาหารและโรงแรมที่พัก ทำให้ธุรกิจขนส่งนักท่องเที่ยวขาดรายได้	4) รายได้ของครัวเรือนลดลง 5) สภาพคล่องทางการเงินในระดับครัวเรือนลดลง 6) ประชาชนประสบกับภาวะความเครียดและปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิต	3) ต้องการให้ส่งเสริมความรู้แก่ผู้ประกอบการเล็ก เพื่อใช้สำหรับการปรับธุรกิจให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ หรือในยุคการท่องเที่ยวแบบ New Normal

2. ความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

2.1 ภาพรวมความพร้อมของสถานประกอบการในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมพบว่า สถานประกอบการในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย **ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก** โดยด้านที่มีความพร้อมมากที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว รองลงมาคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของที่พัก/ โรงแรม และด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุดคือ ด้านแหล่งท่องเที่ยว

2.2 ความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมพบว่า แหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย **อยู่ในระดับมาก** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความพร้อมสูงเป็นอันดับแรก คือ เมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย รองลงมาคือ ชุมชน, สมาคม/ ชมรมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย และอันดับสุดท้ายคือ เมืองพัทยาได้มีการควบคุมดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อท้องถิ่น

2.3 ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย **อยู่ในระดับมาก** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความพร้อมสูงเป็นอันดับแรกคือ ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย รองลงมา คือ ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในด้านความสะดวกสบายของห้องพักและสถานที่ ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายได้ และอันดับสุดท้ายคือ ที่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในด้านจำนวนและคุณภาพของบุคลากรผู้ให้บริการ ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายได้

2.4 ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย **อยู่ในระดับมาก** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ ร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีสถานที่และกระบวนการปรุงอาหารที่สะอาด และปลอดภัยจากโควิด-19 รองลงมาคือ ร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายและอันดับสุดท้าย คือ การจัดเก็บเครื่องปรุง การล้างทำความสะอาดอุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการประกอบอาหารของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีการดูแลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี

2.5 ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย **อยู่ในระดับมาก** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย รองลงมาคือ ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีการจัดที่พักในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยจากโควิด-19 ให้แก่นักท่องเที่ยว และอันดับสุดท้ายคือ ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีพนักงานที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ดี

2.6 ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่งในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่งในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย **อยู่ในระดับมาก** เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ ระหว่างการเดินทางด้วยยานพาหนะประเภทต่าง ๆ จะมีการคำนวณและแจ้งเวลาถึงจุดหมายปลายทางให้นักท่องเที่ยวทุกคนได้ทราบ รองลงมาคือ การให้บริการขนส่งนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาได้ให้ความสำคัญกับความสะดวกสบาย ความปลอดภัยในการเดินทาง และความปลอดภัยจากโควิด-19 และอันดับสุดท้ายคือ ยานพาหนะทั้งเครื่องบินโดยสาร เรือโดยสาร และรถยนต์โดยสาร ได้จัดให้มีอุปกรณ์ความปลอดภัยและสิ่งบริการที่จำเป็น อาทิ เสื้อชูชีพ ห้องสุขา ไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ

3. แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

1) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว	**2) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/ โรงแรม**	**3) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร**	**4) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว**	**5) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง**
(1) มีการปรับปรุงพื้นที่ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นไปตามมาตรการการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (2) การจำกัดจำนวนผู้เข้าชมแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในสถานที่ปิด	(1) มีการลดราคาที่พักลงจากเดิม รวมทั้งมีการออกโปรโมชั่นเพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว (2) มีการขาย Gift Voucher ที่พักพร้อมแพคเกจทัวร์หรือร้านอาหารในที่พัก โดยตั้งราคา Gift Voucher ต่ำกว่าปกติและกำหนดเวลาใช้บริการให้ยาวนานขึ้น	(1) พนักงานในร้านทุกคนต้องได้รับการฉีดวัคซีนโควิด-19 (2) ให้มีบริการเจลล้างมือบนโต๊ะอาหาร (3) การเว้นระยะห่างของโต๊ะ หรือการลดจำนวนที่นั่งลง (4) มีการปรับเมนูอาหารเป็นเซ็ตหรือปรับเป็นเมนูอาหารจานเดียว	(1) มีการจัดแผนการท่องเที่ยวแบบระยะสั้น หรือแบบ One day trip มากขึ้น (2) โปรแกรมการท่องเที่ยวมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ได้	(1) มีมาตรการทำความสะอาดยานพาหนะและสถานีอย่างสม่ำเสมอ (2) มีการฝึกอบรมด้านการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคแก่เจ้าหน้าที่ที่ต้องมีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับผู้โดยสาร

1) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว	**2) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/ โรงแรม**	**3) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร**	**4) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว**	**5) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง**
(3) ให้นักท่องเที่ยวสวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งที่เดินทางเข้าไปแหล่งท่องเที่ยว (4) มีจุดให้บริการแอลกอฮอล์ และหน้ากากอนามัย (5) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย (6) จัดให้มีบุคลากรที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ดี (7) จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา เช่น กิจกรรมถนนคนเดิน กิจกรรมดนตรี เป็นต้น (8) ให้ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมการท่องเที่ยว (9) ให้ข่าวสารมาตรการต่าง ๆ ในการดูแลป้องกันไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	(3) มีการปรับภูมิทัศน์ภายในโรงแรมให้สอดคล้องกับมาตรการความปลอดภัยในช่วงสถานการณ์โควิด-19 (4) มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ถูกสุขลักษณะความปลอดภัยและปลอดเชื้อ ซึ่งจะมีการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยด้านสาธารณสุขผ่านเกณฑ์มาตรฐาน SHA+ (5) ทำความสะอาดอาคาร บริเวณโดยรอบ และบริเวณที่อาจมีการปนเปื้อนหรือบริเวณที่มีการสัมผัสบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดและน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ	(5) มีการจัดโปรโมชั่นลดราคาอาหารเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว (6) มีการจัดพื้นที่ตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านอนามัย และมีการขอรับรองมาตรฐาน SHA+ (7) มีการทำความสะอาดบริเวณที่อาจมีการปนเปื้อนหรือมีการสัมผัสบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาทำความสะอาด/น้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ (8) จัดโซนการรับประทานอาหารแบบโอเพ่นแอร์เพิ่มเติม (9) พนักงานที่ให้บริการต้องใส่หน้ากากอนามัย ทำความสะอาดมืออยู่เสมอ และสวมถุงมือขณะปฏิบัติงาน	(3) มีการกำหนดระเบียบและมาตรการดูแลความปลอดภัยด้านสาธารณสุขสำหรับนักท่องเที่ยวและพนักงาน (4) มีการประชาสัมพันธ์และแนะนำเกี่ยวกับมาตรการป้องกันโควิด-19 ที่ทันเหตุการณ์ (5) จัดทำแผนการดูแลนักท่องเที่ยวกรณีที่ป่วยโควิด-19 ระหว่างเดินทางท่องเที่ยว (6) ผู้นำเที่ยวต้องฉีดวัคซีนโควิด-19 และปฏิบัติตามกฎกระทรวงสาธารณสุขโดยต้องสวมหน้ากากอนามัยและล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์อยู่เสมอ	(3) มีการกำหนดจำนวนผู้โดยสารที่ใช้บริการขนส่งสาธารณะ เพิ่มจำนวนเที่ยวเดินรถ หรือเรือโดยสารเพื่อลดความแออัด (4) ผู้โดยสารจะต้องใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะในทุกประเภท (5) เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานผู้ให้บริการจะต้องสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา และล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์อยู่เสมอ (6) มีการทำความสะอาดยานพาหนะและระบบที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ (7) มีระบบการคัดกรองผู้โดยสาร ณ จุดขึ้น-ลง

1) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว	2) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/ โรงแรม	3) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร	4) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว	5) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง
	(6) พนักงานสถานประกอบการต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ทุกคน (7) ผู้ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงต่อการรับสัมผัสต้องสวมหน้ากากอนามัยและล้างมือเสมอ (8) พนักงานทำความสะอาดต้องสวมถุงมือขณะที่ปฏิบัติงาน (9) พนักงานเก็บขยะต้องสวมหน้ากากอนามัย ถุงมือยางและผ้ากันเปื้อน (10) ภายในบริเวณที่พัก/ โรงแรม ควรจัดให้มีสื่อแนะนำการล้างมือที่ถูกวิธี (11) มีการให้ความรู้ คำแนะนำ และจัดสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลเรื่องการปฏิบัติตนของผู้เข้าพักเพื่อป้องกันโควิด-19	(10) เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบริการจัดส่งถึงบ้าน (Delivery) (11) การจัดราคาโปรโมชั่นโดยจัดอาหารเป็นชุดเพื่อความคุ้มค่า (12) ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น Facebook, Instagram เป็นต้น		(8) มีระบบการจองล่วงหน้าสำหรับการโดยสารสาธารณะบางประเภท เช่น เรือโดยสารหรือรถยนต์โดยสารระหว่างเมือง

ข้อเสนอแนะ

1. เมืองพัทยาควรจัดให้มีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้ถึงการเปิดให้บริการของทั้งแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว

2. สถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร หรือภาคบริการต่าง ๆ ควรเตรียมแผนการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมสำหรับรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ที่มีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวแบบกลุ่มเล็กลงและมีระยะเวลาการเดินทางท่องเที่ยวสั้นลง

3. เมืองพัทยาควรพัฒนากิจกรรมในช่วงระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว อาทิ การเพิ่มจุดสำหรับเช็คอินและถ่ายรูปที่มีความสวยงามและทันสมัย เป็นต้น

4. เมืองพัทยาควรเพิ่มรูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยใช้การตลาดแบบอินฟลูเอ็นเซอร์ (Influencer Marketing) และเซเลบริตี้ (Celebrity) บนสื่อออนไลน์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวในยุคปัจจุบัน และในอนาคตที่เป็นคนรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น

5. เมืองพัทยาควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ในเรื่องของการปรับตัวในการประกอบธุรกิจ ทั้งในเรื่องของการจำหน่ายสินค้าและบริการ การประชาสัมพันธ์ และการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของสินค้าและบริการในยุค New Normal

สารบัญ

หน้า

คำนำ ..... ก

บทสรุปผู้บริหาร ..... ข

สารบัญ ..... ฌ

สารบัญตาราง ..... ฎ

สารบัญภาพ ..... ฎ

บทที่

1 บทนำ 1

หลักการและเหตุผล 1

วัตถุประสงค์โครงการ 2

ขอบเขตการของโครงการ 2

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการ 3

วิธีการดำเนินโครงการ 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5

2 ทบทวนวรรณกรรม 6

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและความพร้อมทางด้านการท่องเที่ยว 6

ข้อมูลทั่วไปของเมืองพัทยา 35

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการสาธารณะและความพึงพอใจ 24

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล 32

ข้อมูลทั่วไป แผนงานโครงการ และกิจกรรมของเมืองพัทยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 37

กรอบแนวคิดการวิจัย 53

3 วิธีดำเนินการวิจัย 86

ประชากร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และกลุ่มตัวอย่าง 86

เกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การกำหนดขนาดตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่าง 87

ขั้นตอนการดำเนินงาน 89

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 90

การวิเคราะห์ข้อมูล 91

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4 ผลการศึกษา 94
ตอนที่ 1 สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 95
ตอนที่ 2 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 98
ตอนที่ 3 แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 110
5 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ 120
สรุปผลการศึกษา 120
ข้อเสนอแนะ 126
บรรณานุกรม 127
ภาคผนวก ก 131
ภาคผนวก ข 138

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

4.1 สรุป สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการ ด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับ นักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 95
4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 98
4.3 ภาพรวมความพร้อมของสถานประกอบการในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 99
4.4 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับ นักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 100
4.5 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/ โรงแรม ในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 102
4.6 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยา ในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 104
4.7 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว ในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด ของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 106
4.8 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่งในเขตเมืองพัทยา ในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติด เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 108
4.9 สรุป แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย 110

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

2.1 แผนที่เขตเมืองพัทยา 36

2.2 โครงสร้างการบริหารของเมืองพัทยา 38

บทที่ 1
บทนำ

หลักการและเหตุผล

เมืองพัทยาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ที่มีภารกิจในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนจำนวนมากที่เข้ามาพักอาศัย ประกอบอาชีพ และท่องเที่ยวในพื้นที่แห่งนี้ ซึ่งการดำเนินภารกิจของเมืองพัทยาทั้งในด้านการจัดบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ และการดำเนินภารกิจทางด้านเศรษฐกิจอาทิ การส่งเสริมการท่องเที่ยว การส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น ได้ทำให้พื้นที่แห่งนี้กลายเป็นศูนย์กลางทางด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจที่สำคัญทั้งในระดับประเทศและในระดับโลก ทำให้ประชากรตามทะเบียนราษฎรกว่า 117,371 คน (ฝ่ายทะเบียนและบัตรประชาชน สำนักปลัดเมืองพัทยา, มกราคม 2560) รวมทั้งประชากรแฝงที่มีจำนวนมากถึง 317,967 คน (สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ เมืองพัทยา, ตุลาคม 2565) ได้มีงานทำและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยประมาณการรายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรในเมืองพัทยาสูงถึงประมาณ 624,000 บาทต่อปี (สำนักงานสถิติจังหวัดชลบุรี, 2562)

อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในช่วงปี 2563 – 2564 ที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของเมืองพัทยาเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เป็นแหล่งรายได้หลักของเมืองพัทยาไม่สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้ และในส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยก็มีเดินทางมาท่องเที่ยวน้อยมาก ทำให้สถานประกอบโดยเฉพาะสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและบริการได้ปิดกิจการลงเป็นจำนวนมาก แรงงานจำนวนมากต้องตกงานและย้ายถิ่นกลับสู่ถิ่นฐานเดิมในต่างจังหวัด ทำให้ทั้งรายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรและภาพรวมของเศรษฐกิจตกต่ำลงไปมาก

ปัจจุบันแนวโน้มสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งในระดับโลก ระดับประเทศและในพื้นที่เมืองพัทยาได้เริ่มคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้น ประชากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์และมีความสามารถในการรับมือกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ดีขึ้น ตลอดจนวัคซีน อุปกรณ์ เครื่องมือและบุคลากรทางการแพทย์ก็มีศักยภาพสูงที่จะจัดการกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากสถานการณ์ที่เริ่มคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้นนี้เอง เมืองพัทยาจึงได้วางแผนที่จะเปิดรับนักท่องเที่ยวรอบใหม่ เพื่อทำให้กิจการด้านการท่องเที่ยวและบริการอันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของเมืองพัทยา ได้กลับมาดำเนินกิจการและเติบโตได้อย่างเข้มแข็งอีกครั้ง ซึ่งจะทำให้เกิดการจ้างงานจ้างอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวนี้จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดีสำหรับการเปิดรับนักท่องเที่ยว ทั้งใน

ส่วนของผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และเมืองพัทยา ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวว่าจะได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพ ได้รับความสะดวกและมีความปลอดภัยในการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าในช่วงก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เมืองพัทยา

2. วัตถุประสงค์โครงการ

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

2.2 เพื่อศึกษาความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

3. ขอบเขตของโครงการ

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1.1 ครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ดังนี้

1) สภาพปัญหา และผลกระทบของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2) สภาพปัญหา และผลกระทบของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

3) ความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเพื่อร่วมกับเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

4) ความต้องการหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อร่วมกับเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

5) ความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

6) ความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

3.1.2 ครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่โครงการ

พื้นที่สำรวจข้อมูลของโครงการครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 208.10 ตารางกิโลเมตร ของเมืองพัทยา

3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เดือนตุลาคม 2565 – เดือนธันวาคม 2565 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 90 วัน

4. กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการ

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ประกอบไปด้วย

4.1 สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 500 แห่ง (กลุ่มเป้าหมายสำหรับการสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณ)

4.2 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา จำนวน 10 แห่ง (กลุ่มเป้าหมายสำหรับการสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพ)

4.3 หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา อาทิ ชมรม/สมาคมด้านการท่องเที่ยว จำนวน 10 แห่ง (กลุ่มเป้าหมายสำหรับการสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพ)

4.4 ผู้บริหารของเมืองพัทยา และผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา จำนวน 5 คน (กลุ่มเป้าหมายสำหรับการสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพ)

5. วิธีการดำเนินโครงการ

โครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ในครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินโครงการดังนี้

5.1 ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับแนวทาง/วิธีการเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองท่องเที่ยวต่าง ๆ ในช่วงหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

5.2 ดำเนินการออกแบบ และทดสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม และเครื่องมือแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ทั้งในหัวข้อ 4.2, 4.3 และ 4.4

5.3 วางแผนการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อเตรียมลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

5.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทั้งกลุ่มสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว กลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา กลุ่มหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา และกลุ่มผู้บริหารของเมืองพัทยา และผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม

5.5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, ตำแหน่ง, ประเภทของสถานประกอบการ, จำนวนพนักงาน, จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ รายได้เฉลี่ยในช่วงก่อนและช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโควิด- 19 ใช้สถิติการแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.5.2 สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ใช้สถิติการแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และตารางแจกแจงความถี่แบบสองทาง ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.5.3 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ใช้สถิติการแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และตารางแจกแจงความถี่แบบสองทาง ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.5.4 แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา กลุ่มหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา และกลุ่มผู้บริหารของเมืองพัทยา และผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา มาสังเคราะห์เป็นแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

5.6 จัดทำรายงานผลการศึกษา การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

5.7 จัดส่งรายงานผลการศึกษา การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เมืองพัทยาได้ทราบข้อมูลสภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อตัดสินใจในการกำหนดและขับเคลื่อนโยบายการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

6.2 เมืองพัทยาได้ทราบข้อมูลระดับความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อตัดสินใจในการกำหนดและขับเคลื่อนโยบายการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

6.3 เมืองพัทยานำข้อมูลแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ มาใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การเปิดรับนักท่องเที่ยวในหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลายได้

บทที่ 2
ทบทวนวรรณกรรม

โครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย คณะวิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมในส่วนของแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตลอดจนพัฒนาเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและความพร้อมทางด้านการท่องเที่ยว
   (1) ความหมายของการท่องเที่ยว
   (2) ความหมายของนักท่องเที่ยว
   (3) ประเภทการท่องเที่ยว
   (4) รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยว
   (5) องค์ประกอบการจัดการการท่องเที่ยว
   (6) แนวคิดพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
   (7) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว
   (8) ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับการท่องเที่ยว
2) ข้อมูลทั่วไปของเมืองพัทยา
   (1) ความเป็นมาของเมืองพัทยา
   (2) โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของเมืองพัทยา
   (3) อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา
   (4) วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของเมืองพัทยา
   (5) แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ. 2566 - 2570)
3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและความพร้อมทางด้านการท่องเที่ยว

1. ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยว หรือ Tourism เป็นคำที่มาจากภาษากรีก และภาษาลาติน มีความหมายว่า ย้อนกลับ หรือเป็นวงกลม ส่วนความหมายในบริบทของการเดินทางคือ การเดินทางที่มีจุดสิ้นสุดอยู่ที่จุดเริ่มต้น หรือการท่องเที่ยวสิ้นสุดเมื่อเราก้าวเท้าถึงบ้าน (Theobald, 2005) โดยการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมการเดินทางอย่างหนึ่งที่ช่วยลดความตึงเครียด เป็นการพักผ่อนหย่อนใจของมนุษย์ สำหรับความหมายของการท่องเที่ยวมีนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายไว้คล้ายกันดังนี้

1.1 กลุ่มนักวิชาการไทย ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยไปยังสถานที่อื่นด้วยความสมัครใจ โดยมีวัตถุประสงค์ที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพหรือการแสวงหารายได้ นักวิชาการกลุ่มนี้ประกอบด้วย รัชพร จันทร์สว่าง (2546, หน้า 12) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหล การโยกย้ายของการเดินทางของบุคคล เป็นกิจกรรมการนันทนาการรูปแบบหนึ่งของมนุษย์กระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจการงานประจำ โดยปกติจะเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยไม่คำนึงว่าระยะทางนั้นจะใกล้หรือไกล และการเดินทางนั้นจะมีการค้างแรมหรือไม่ (ปรีชา แดงโรจน์, 2544) และเกิดจากความสมัครใจ มิใช่ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) และเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลของการท่องเที่ยวมิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ (ฐิรชญา มณีเนตร, 2552) ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่มีการเดินทางไปเพื่อทำกิจกรรมใด ๆ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเดินทางเพื่อความเพลิดเพลิน พักผ่อนหย่อนใจ เช่น การเดินทางเพื่อการพักผ่อน การเดินทางเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬา การเดินทางเพื่อการศึกษา การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา การเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติพี่น้องหรือเพื่อน การเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เป็นต้น (ฐิรชญา มณีเนตร, 2552) รวมถึงการเดินเพื่อกิจกรรมการติดต่อธุรกิจ เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ เป็นต้น (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) และเป็นการเดินทางที่มีเงื่อนไข 3 ประการคือ (1) เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (2) เดินทางด้วยความสมัครใจ (3) เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ที่ไม่ใช่การประกอบอาชีพ หรือหารายได้ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2556)

1.2 กลุ่มนักวิชาการต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้กว้างกว่านักวิชาการไทย โดยกล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางที่เกิดขึ้นจากเหตุจูงใจด้านการพักผ่อนหย่อนใจ เหตุจูงใจด้านความต้องการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม เหตุจูงใจในด้านความต้องการพบปะสังสรรค์ และเหตุจูงใจด้านการศึกษา การประชุมและการติดต่อธุรกิจ โดยการท่องเที่ยวเป็นผลรวมของปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับกิจกรรมหรือกระบวนการที่ใช้เทคนิคให้การต้อนรับที่อบอุ่นแก่นักท่องเที่ยว นักวิชาการกลุ่มนี้ประกอบด้วย McIntosh and Gupta (1980) ได้กล่าวถึงเหตุจูงใจการเดินทางท่องเที่ยวว่ามีเหตุจูงใจ 4 ประเภท ดังนี้ (1) เหตุจูงใจด้านกายภาพ คือ ความต้องการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางการกีฬา หรือรักษาสุขภาพ การพักผ่อนตากอากาศชายทะเล หรือร่วมกิจกรรมบันเทิงอื่น ๆ (2) เหตุจูงใจทางวัฒนธรรม คือ ความต้องการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ในแหล่งอื่นที่มิใช่ที่อยู่เดิม ไม่ว่าจะเป็นด้านศิลปวัฒนธรรม นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ประเพณีต่าง ๆ (3) เหตุจูงใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือ ความต้องการพบปะสังสรรค์กับผู้คนใหม่ ๆ หรือเพื่อนเก่า ญาติพี่น้อง และ (4) เหตุจูงใจด้านสถานภาพและเกียรติภูมิ คือ ต้องการพัฒนาตนเองให้มีฐานะหรือเกียรติภูมิสูง อาจเป็นไปเพื่อการศึกษา การประชุมและการติดต่อธุรกิจ โดยกิจกรรมต่าง ๆ สามารถเกิดขึ้นจากการที่เดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง (Lumsdon, 1999) นอกจากนี้ (McIntosh and Goeldner, 1984) ยังได้กล่าวเสริมอีกว่า การท่องเที่ยวเป็นผลรวมของ

ปรากฏการณ์ต่าง ๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจกรรมหรือกระบวนการที่ใช้เทคนิคการดึงดูดด้วยการให้การต้อนรับที่อบอุ่นแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน ซึ่งสามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือการท่องเที่ยวแบบอิสระ (Independent tourism) ซึ่งหมายถึง นักท่องเที่ยวที่กำหนดรายการท่องเที่ยว ติดต่อที่พักแรม และเลือกวิธีการเดินทางเอง โดยไม่ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว และอีกประเภทคือการท่องเที่ยวมวลชน (Mass tourism) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว

จากความหมายของการท่องเที่ยวข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการท่องเที่ยวในการศึกษาครั้งนี้ได้ว่า การท่องเที่ยว คือ การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติ ไปยังสถานที่ต่าง ๆ เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจและพึงพอใจของผู้เดินทาง เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนามเพลิดเพลิน ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ เช่น การเดินทางเพื่อการพักผ่อนการเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การเดินทางเพื่อการศึกษา การเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติพี่น้องหรือเพื่อน เป็นต้น

2. ความหมายของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว เพราะถือว่าเป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดการท่องเที่ยว จากการทบทวนเนื้อหาความหมายของนักท่องเที่ยวจากกลุ่มนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการให้ความหมายของนักท่องเที่ยวไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

องค์การสันนิบาตประชาชาติ (The League of Nations, 1937) ได้ให้ความหมายของนักท่องเที่ยว (Tourist) ไว้ในปี พ.ศ. 2480 ว่าหมายถึง บุคคลที่เดินทางอยู่ในประเทศหนึ่งประเทศใดที่มิใช่บ้านเมืองที่อาศัยอยู่เป็นประจำ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง โดยบุคคลที่นับเป็นนักท่องเที่ยว ได้แก่ (1) ผู้ที่เดินทางเพื่อพักผ่อนใจหรือเพื่อสุขภาพ (2) ผู้ที่เดินทางไปประชุมหรือประกอบภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง (3) ผู้ที่เดินทางเพื่อทำธุรกิจการค้าบางประการ และ (4) ผู้ที่เดินทางมากับเรือที่เพลินตากับทิวทัศน์สองฝั่งน้ำ แม้จะแวะพักอยู่น้อยกว่า 24 ชั่วโมงก็ตาม ส่วนบุคคลที่ไม่นับเป็นนักท่องเที่ยว ได้แก่ (1) ผู้เดินทางมาเพื่อประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งประกอบธุรกิจที่มีรายได้ในประเทศนั้น โดยจะมีสัญญาไว้กับผู้ใดหรือไม่ก็ตาม (2) ผู้เดินทางมาเพื่อตั้งถิ่นฐานที่อยู่อย่างถาวรในประเทศนั้น (3) ผู้เดินทางข้ามพรมแดนไปทำงานนอกประเทศของตน (4) ผู้เดินทางเพื่อเข้าไปเป็นนักเรียน หรือนักศึกษาที่อาศัยอยู่ในที่ที่จัดไว้เป็นหอพักนักเรียนนักศึกษา (5) ผู้เดินทางผ่านโดยมิได้แวะลงจากยานพาหนะเลย แม้ว่าจะเดินทางอยู่ในอาณาเขตของประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นเวลามากกว่า 24 ชั่วโมง ก็ตาม และ (6) ผู้ลี้ภัยทางการเมือง หรือผู้ลี้ภัยทางศาสนา หรือผู้ลี้ภัยสงคราม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2493 สหพันธ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Union of Official Travel Organization: IUOTO) ได้หยิบยกคำนิยามของนักท่องเที่ยวมาพิจารณาใหม่ โดยได้ตกลงให้นักเรียน หรือนักศึกษาต่างประเทศ นับเป็นนักท่องเที่ยวด้วย เพราะค่าใช้จ่ายของนักเรียนนักศึกษาเหล่านั้นมาจากต่างประเทศ นอกจากนั้นยังให้เรียกผู้เดินทางที่ตั้งใจมาท่องเที่ยว ณ ประเทศหนึ่ง

แต่อยู่ไม่ถึง 24 ชั่วโมง ว่าเป็นนักทัศนาจร (Excursionist) ซึ่งรวมถึงผู้โดยสารที่เดินทางผ่านประเทศโดยมิได้ออกจากบริเวณที่จัดไว้สำหรับผู้เดินทางผ่านสนามบินด้วย (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 20-29)

จากนั้นในปี พ.ศ. 2506 องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ได้คิดคำขึ้นใหม่แทนคำว่า นักท่องเที่ยว คือคำว่า “ผู้เยี่ยมเยือนต่างประเทศ” หรือ “Foreign visitor” ซึ่งหมายถึง บุคคลที่เดินทางไปยังประเทศใดประเทศหนึ่ง ที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัยถาวรของตนด้วยเหตุผลใดก็ตามที่ไม่ใช่ไปเพื่อประกอบอาชีพหารายได้ โดยแบ่งผู้มาเยือนต่างประเทศออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 นักท่องเที่ยวต่างประเทศ (Foreign tourist) หมายถึง ผู้มาเยือนชั่วคราวที่มาพักอยู่ในประเทศที่มาเยือนอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และเป็นการมาเยือนด้วยวัตถุประสงค์อื่น ที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งหรือไปอยู่ประจำ และประเภทที่ 2 นักทัศนาจรต่างประเทศ (Foreign tourist) หมายถึง ผู้มาเยือนชั่วคราวที่เข้าไปอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง และมิได้พักค้างคืน ซึ่งรวมถึงผู้มาเยือนกับเรือที่เพลินตากับทิวทัศน์สองฝั่งน้ำด้วย (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548,หน้า 20-29)

ในขณะที่ประเทศไทยก็ได้มีการให้ความหมายของนักท่องเที่ยวไว้คล้ายคลึงกับองค์การสหประชาชาติ โดยพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของนักท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง บุคคลที่เดินทางจากท้องถิ่นอันเป็นถิ่นที่อยู่โดยปกติของตนไปยังท้องถิ่นอื่น เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ และด้วยวัตถุประสงค์ที่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ (พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2522, 2552) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งกลุ่มของนักท่องเที่ยวและให้ความหมายไว้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พำนักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป มีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 90 วัน เป็นการเดินทางไปโดยสมัครใจ และด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ที่มิใช่การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้ ทั้งนี้ผู้โดยสารมาทางเรือสำราญทางทะเลแล้วไม่พักค้างคืนบนฝั่งก็จะไม่นับว่าเป็นนักท่องเที่ยว และผู้โดยสารผ่านที่แวะพักเพื่อต่อเครื่องบินก็จะไม่นับว่าเป็นนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2561)

กลุ่มที่ 2 นักทัศนาจร (Excursionist) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พำนักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวในระยะเวลาสั้น ๆ ไม่ถึง 24 ชั่วโมง ไม่ได้ค้างคืน และเดินทางไปโดยสมัครใจ ด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ที่มิใช่การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้ ทั้งนี้ผู้ที่โดยสารเรือสำราญทางทะเลที่พักแรมในเรือสำราญ จะถูกนับว่าเป็นนักทัศนาจร แต่ผู้โดยสารผ่านที่แวะพักเพื่อต่อเครื่องบินจะไม่นับว่าเป็นนักทัศนาจร (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2561)

กลุ่มที่ 3 ผู้มาเยือน (Visitor) หมายถึง ผู้ที่เดินทางเข้ามาในประเทศ โดยจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวหรือเป็นนักทัศนาจรก็ได้ตามแต่จะตรงกับคุณสมบัติหรือนิยามในข้อใด (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2561)

อย่างไรก็ตาม สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2522) ได้แบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร ในความหมายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวในประเทศ ดังนี้

1) นักท่องเที่ยว (Tourist) สามารถจำแนกเป็น (1) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ หรือนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (Foreign tourists or international tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย (2) นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่หรือที่พำนักถาวรในประเทศไทยในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติที่พำนักอาศัยถาวรอยู่ในประเทศไทยก็ได้ และมีการเดินทางท่องเที่ยวไปในจังหวัดอื่น ๆ

2) นักทัศนาจร (Excursionists) จำแนกออกได้ดังนี้ (1) นักทัศนาจรชาวต่างประเทศ (Foreign excursionists) หมายถึง นักทัศนาจรชาวต่างประเทศที่เดินทางมาจากต่างประเทศมาท่องเที่ยวในประเทศไทย (2) นักทัศนาจรภายในประเทศ (Domestic excursionists) หมายถึง นักทัศนาจรที่มีถิ่นที่อยู่หรือที่พำนักถาวรในประเทศไทยในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติ ที่มีถิ่นที่อยู่หรือที่พำนักถาวรอยู่ในประเทศไทยก็ได้ และมีการเดินทางท่องเที่ยวไปในจังหวัดอื่น ๆ

จากความหมายข้างต้นของหน่วยงานต่าง ๆ มีความคล้ายคลึงกับทัศนะของนักวิชาการหลายท่านที่ได้ให้ความหมายของนักท่องเที่ยวไว้อย่าง ฐิรชญา มณีเนตร (2552) กล่าวว่า นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่เดินทางจากถิ่นพำนักที่อาศัยไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวเป็นเวลาอย่างน้อย 24 ชั่วโมงขึ้นไป ด้วยความสมัครใจและมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางที่แตกต่างกัน แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ที่จุดหมายปลายทาง ซึ่งนักท่องเที่ยวถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว โดยองค์กรการท่องเที่ยวโลกได้ให้ความหมายของนักท่องเที่ยว โดยเสนอแนะให้ประเทศสมาชิกใช้คำว่า ผู้มาเยือน (Visitor)

สำหรับ สุวัฒน์ จุธากรณ์ และจริญญา เจริญสุกใส (2552) ได้ให้ความหมายของนักท่องเที่ยวไว้ว่า นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน เป็นผู้ที่เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว สามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ 1) จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้ในการไปเยือนและการพักค้างคืน ณ สถานที่ที่ไปเยือนนั้น ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่มาเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ ณ สถานที่ที่ไปเยือนอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และมีการพักค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 1 ปี ได้แก่ (1) ผู้ที่ไม่มีถิ่นพำนักอยู่ในสถานที่ที่ไปเยือน (2) ผู้ที่มีสัญชาติของประเทศนั้น หรือเดิมเป็นคนในถิ่นนั้นแต่ปัจจุบันไม่ได้มีถิ่นพำนักอยู่ ณ สถานที่ที่ไปเยือนแล้ว (3) ผู้ที่เป็นลูกเรือ (พนักงานปฏิบัติหน้าที่บนเครื่องบินและเรือโดยสาร) ซึ่งไม่มีถิ่นพำนัก ณ สถานที่ที่ไปเยือน ซึ่งเข้าไปพักค้างคืน ณ สถานที่ที่ไปเยือนนั้น และกลุ่มที่ 2 นักทัศนาจร หมายถึง ผู้มาเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ ณ สถานที่นั้นน้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่พักค้างคืน ซึ่งได้แก่ (1) ผู้โดยสารเรือสำราญหรือเรือเดินสมุทร ซึ่งมาแวะพักเพียงชั่วคราวและไม่ได้พักค้างคืน (2) ผู้มาเยือนที่จากสถานที่นั้นไปภายในวันเดียวกัน (3) ผู้ที่เป็นลูกเรือ (พนักงานปฏิบัติหน้าที่บนเครื่องบินและเรือโดยสาร) ซึ่งไม่ได้มี ถิ่นที่อยู่อาศัย ณ ประเทศหรือสถานที่นั้น และแวะพักเพียงชั่วคราว ในเวลาไม่เกิน 24 ชั่วโมง 2) จำแนกตามถิ่นพำนักของผู้มาเยือน ซึ่งสามารถจำแนกผู้มาเยือนได้ 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้มาเยือนขาเข้า (Inbound visitor)

หมายถึง ผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักในต่างประเทศและเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอีกประเทศหนึ่ง กลุ่มที่ 2 ผู้มาเยือนขาออก (Outbound visitor) หมายถึง ผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอยู่ในประเทศหนึ่งและเดินทางออกไปยังประเทศอื่น และกลุ่มที่ 3 ผู้มาเยือนภายในประเทศ (Domestic visitor) หมายถึง ผู้มาเยือนที่มีถิ่นพำนักอยู่ในประเทศและเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศนั้น

ในขณะที่ กุลวรา สุวรรณพิมล (2548) ได้ให้ความหมายของนักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้ที่มาเยือนชั่วคราวซึ่งมักจะมาพักอาศัยอยู่ในประเทศที่มาเยือนไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง มีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้ 1) เพื่อการพักผ่อน ความเพลิดเพลิน สุขภาพ การศึกษา การกีฬา 2) เพื่อดำเนินธุรกิจและการประชุมต่าง ๆ 3) เพื่อเยี่ยมครอบครัวและญาติพี่น้อง 4) เพื่อราชการและติดต่อราชการ

จากความหมายของนักท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พำนักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมง ขึ้นไป มีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 90 วัน เป็นการเดินทางโดยสมัครใจ ด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่มิใช่การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้

3. ประเภทการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมนันทนาการของมนุษย์ในการเรียนรู้โลกและสังคมที่แตกต่างออกไป รวมทั้งทำให้ได้พบเจอเรื่องราวใหม่ ๆ นักวิชาการได้มีการแยกประเภทการท่องเที่ยวไว้มากมายตามลักษณะกิจกรรมหรือสถานที่ที่นักท่องเที่ยวเดินทงไป ดังนี้

ดำเกิง โถทอง และคณะ (2550) ได้กล่าวถึง การจำแนกประเภทของการท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ใช้เป็นกิจกรรมนันทนาการ การเรียนรู้ไปในโลกกว้างตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หรือการศึกษาดูงานในหน่วยงานเพื่อบูรณาการหลากหลายรูปแบบ ดังนี้ ประเภทของการท่องเที่ยวในที่นี้ หมายถึง ประสบการณ์ในการท่องเที่ยว กล่าวคือ ในการจำแนกจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว (Type of destination) แหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่ม หรือประเภทของประสบการณ์ (Travel experience) ที่นักท่องเที่ยวได้รับออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1) การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (Ethnic tourism) เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ที่จะสังเกตการแสดงออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ ซึ่งจะรวมไปถึงการไปเยือนบ้านเกิดเมืองนอน การเข้าร่วมพิธีกรรมรำฟ้อน และเข้าร่วมพิธีทางศาสนาต่าง ๆ เป็นต้น

2) การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม (Cultural tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัส และบางกรณีก็เข้าร่วมใช้วิถีชีวิตดั้งเดิมที่ได้สูญหายไปหมดแล้วกลับมาสร้างสีสันดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจจัดอาหารงานเทศกาล เครื่องแต่งกายตามประเพณี การรำพื้นบ้าน การแสดงศิลปะ และหัตถกรรมรุ่นโบราณ ๆ ไว้บริการด้วย เป็นต้น

3) การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ (Historical tourism) เป็นการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑสถานที่เน้นความรุ่งเรืองของอดีต อาจเป็นการเยือนอนุสาวรีย์ โบสถ์ วิหาร วัดต่าง ๆ การแสดงแสงสีเสียงเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์ เป็นต้น

4) การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental tourism) คล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ กล่าวคือ ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจากแดนไกล แต่การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม เน้นสิ่งดึงดูดใจที่เป็นสิ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่จะเน้นชาติพันธุ์มนุษย์ การกลับคืนสู่ธรรมชาติ และการชื่นชมต่อความสัมพันธ์ของผู้คนกับพื้นพิภพก็อยู่ในกลุ่มนี้ ซึ่งจะรวมการถ่ายภาพ การเดินทางไกล การปีนเขา การล่องเรือเล็ก และการตั้งแคมป์ เป็นต้น

5) การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ (Recreational tourism) เป็นการเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬา น้ำพุแร่รักษาโรค การอาบแดด และการเข้าร่วมสมาคมเพื่อผ่อนคลายจิตตามสถานที่ต่าง ๆ อาทิ หาดทรายชายทะเล ชายหาดที่แนวต้นปาล์มไสว สนามกอล์ฟชั้นเยี่ยม หรือสนามเทนนิสชั้นเลิศ การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนหย่อนใจโดยเฉพาะ เป็นต้น

6) การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business tourism) มีลักษณะเด่น คือ เป็นการประชุมหรือการพบปะกัน หรือการสัมมนา ซึ่งมักจะรวมเอาการท่องเที่ยวประเภทอื่นเข้ามาไว้ด้วยเมื่อมีการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจเกิดขึ้น แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งจะมีการท่องเที่ยวได้หลายประเภทบางแห่งเป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ทั้งนี้แล้วแต่ความต้องการของนักท่องเที่ยว

7) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่จัดขึ้น เพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงาน เพื่อเป็นสวัสดิการของหน่วยงานและบริษัทห้างร้านต่าง ๆ เพื่อการดูงาน ประชุมศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และเพื่อนันทนาการ โดยหน่วยงานและบริษัทห้างร้านจะเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ขณะที่ กุลวดี ละม้ายจีน (2546) ได้กล่าวถึงประเภทของการท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้ตามวัตถุประสงค์ของการเดินทาง โดยสามารถจัดแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1) การท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ความเพลิดเพลินและการพักผ่อน การท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลินและพักผ่อน เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการหลีกหนีความจำเจของการใช้ชีวิตประจำวันและต้องการหาประสบการณ์ใหม่ เดินทางไปยังสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ หรือเดินทางเพื่อต้องการหลีกหนีสภาพอากาศภายในประเทศของตน การท่องเที่ยวรูปแบบนี้เป็นวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (Mass tourism)

2) การท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ คือการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือการทำงาน และมีวัตถุประสงค์รองคือการได้ท่องเที่ยวในสถานที่ที่ไปทำงานด้วย การท่องเที่ยวลักษณะนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย

(1) การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจโดยทั่วไป (Regular business travel) หมายถึง การเดินทางไปติดต่อประสานงาน การเซ็นต์สัญญา โดยอาจมีระยะเวลาพักผ่อน 2-3 วัน เช่น นักธุรกิจชาวออสเตรเลียเดินทางมาเซ็นต์สัญญาเป็นหุ้นส่วนในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หรือตัวแทนขายประกันเดินทางไปเยี่ยมลูกค้า เป็นต้น

(2) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมนานาชาติ(Meeting incentive convention and exhibition) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการท่องเที่ยวเพื่อการจัดนิทรรศการ คือ การท่องเที่ยวที่กล่าวมานี้จะมีความสัมพันธ์กัน เช่น การเดินทางไปประชุมสัมมนา ก็อาจจะมีการจัดนิทรรศการร่วมด้วย หรือผู้ที่ดินทางแบบการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล ก็อาจจะเข้าร่วมประชุมด้วยก็เป็นได้ ในปัจจุบันได้มีการสนับสนุนการท่องเที่ยวรูปแบบดังกล่าวอย่างกว้างขวาง ทั้งภาครัฐและเอกชน เนื่องจากได้เล็งเห็นความสำคัญถึงรายได้และภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวทั้งในระยะสั้นและในระยะยาวเนื่องจากกลุ่มผู้เดินทางเหล่านี้จะมีการศึกษาสูง ถ้าเดินทางไปติดต่อธุรกิจหรือประชุมสัมมนาที่ประเทศใดแล้วเกิดความประทับใจ ก็อาจจะกลับมาท่องเที่ยวอีก

(3) การท่องเที่ยวเพื่อความสนใจพิเศษ (Special interest tourism) เกิดขึ้นจากการที่นักท่องเที่ยวบางกลุ่มคิดว่า การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมบรรยากาศบ้านเมือง หรือชมธรรมชาติไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวได้ ดังนั้นจึงมีการคิดรูปแบบการท่องเที่ยวขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวหลายรูปแบบ อาทิ

(3.1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเดินป่าชมธรรมชาติ การศึกษาพันธุ์พืชในอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

(3.2) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่มุ่งความสนใจกิจกรรมการเกษตร หรือสภาพแวดล้อมทางการเกษตรเป็นหลัก เช่น การเที่ยวชมสวนผลไม้ตามฤดูกาล การเที่ยวไร่ชา เป็นต้น

(3.3) การท่องเที่ยวชุมชน (Community tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อไปสัมผัสวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อศึกษาถึงการดำรงชีวิต ความเชื่อ หรือความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนนั้น ๆ

(3.4) การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure tourism) หมายถึง การท่องเที่ยรูปแบบพิเศษที่มีกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถของนักท่องเที่ยว เช่น ไต่หน้าผา ล่องไพร ล่องแก่งตามแม่น้ำที่มีความลึกและไหลเชี่ยว เป็นต้น

(3.5) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อไปรักษาอาการเจ็บป่วย หรือฟื้นฟูสุขภาพ เช่น สถานที่อาบน้ำแร่ สถานที่ออกกำลังกาย การนวดแผนโบราณ การทำสปา เป็นต้น

(3.6) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม (Cultural and historical tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อไปศึกษาหาความรู้และชมความงดงามของโบราณสถานและโบราณวัตถุ แหล่งโบราณคดี หรือสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมที่สามารถสะท้องถึงวิถีชีวิตคนในท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

(3.7) การท่องเที่ยวชมงานประเพณี (Traditional tourism) หมายถึง เดินทางท่องเที่ยวเพื่อร่วมงานประเพณีในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งชาวบ้านที่อยู่ในท้องถิ่นเป็นผู้จัดขึ้น เช่น ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นต้น

นอกจากนี้ วรรณา วงษ์วานิช (2546, หน้า 17-18) กล่าวว่า ประเภทของการท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้ตาม วัตถุประสงค์ ดังนี้

1) การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศประกอบกับความอยากรู้อยากเห็น เพื่อชมวิวทิวทัศน์ วัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่าง ๆ หรือท่องเที่ยวไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน บางครั้งเป็นการไปเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสถานที่พักอาศัย การท่องเที่ยวแบบนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น รสนิยม ฐานะทางเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว และสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของสถานที่แต่ละแห่ง

2) การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนและสุขภาพ เป็นการใช้เวลาว่างเพื่อพักผ่อนร่างกายและสมอง อาจจะรวมถึงการพักฟื้นหลังการเจ็บป่วย โดยใช้เวลาพักผ่อนให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ สถานที่ไปพักจะเลือกที่สงบ สะดวก สบาย อากาศบริสุทธิ์ เช่น ชายทะเล หรือบนภูเขาที่ห่างไกลจากความอึกทึกครึกโครม

3) การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่มักจะมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวด้วย เป็นการศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ทั้งในแง่มนุษยวิทยาและสังคมวิทยา เช่น ชมโบราณสถาน เป็นต้น

4) การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา เป็นการไปชมการแข่งขันกีฬาที่ตนสนใจ หรือเป็นการท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬา หรือออกกำลังกาย ซึ่งการท่องเที่ยวประเภทนี้สถานที่ที่จะไปเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น ชายทะเล หรือการเดินป่าเพื่อยิงนก ตกปลา เป็นต้น

5) การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ การประชุม และสัมมนา การท่องเที่ยวประเภทนี้มักจะแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบนี้สิ่งที่จะเป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว คือ ต้องมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีสถานที่พักอาศัย หรือ โรงแรม และระบบการคมนาคมที่ดี สะดวกรวดเร็ว

6) การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา คือ การที่บุคคลไปต่างประเทศเพื่อการศึกษา ดูงาน หรือวิจัย หรือการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย

ขณะที่ วิมล จิโรจพันธ์ ประชิด สกุณะพัฒน์ และอุดม เชยกีวงศ์ (2548, หน้า 48) กล่าวว่า การจำแนกที่หมายปลายทางทางการท่องเที่ยว หรือแหล่งท่องเที่ยว สามารถแบ่งออกเป็นประเภทของประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

1) การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ (Recreation tourism) เป็นการเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬา เล่นกีฬา แช่น้ำพุ น้ำแร่รักษาโรค การอาบแดด และการสมาคมกันในสิ่งแวดล้อมที่ผ่อนคลายจิตใจ สถานที่ดังกล่าว เช่น ชายทะเล สนามกอล์ฟ สนามเทนนิส เป็นต้น

2) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive tour) เป็นการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงาน เป็นสวัสดิการของหน่วยงาน และบริษัทห้างร้านต่าง ๆ เพื่อดูงาน การนันทนาการ โดยหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด

3) การท่องเที่ยวเพื่อชมประวัติศาสตร์ (Historical tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีต ได้แก่ พิพิธภัณฑสถาน และโบสถ์เก่า ๆ หรืออาจเป็นการเยือนอนุสาวรีย์ โบสถ์ วิหาร วังต่าง ๆ ชมการแสดงแสง สี เสียง เหตุการณ์เด่น ๆ ในอดีตกาล

4) การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business tourism) มีลักษณะเด่นคือ การประชุมหรือพบปะกัน หรือการสัมมนา ซึ่งมักจะรวมการท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ ด้วย

5) การท่องเที่ยวเพื่อชมวัฒนธรรม (Culture tourism) เป็นการเดินทางเพื่อสัมผัสและเข้าร่วมวิถีชีวิตเก่า ๆ ที่หาได้ยาก ท้องถิ่นเก่า ๆ ที่มีความน่าสนใจ เป็นที่ดึงดูดความสนใจ เช่น เครื่องแต่งกายตามประเพณี การเริงระบำพื้นบ้าน การแสดงศิลปะและหัตถกรรมโบราณ เป็นต้น

6) การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (Ethnic tourism) เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ที่จะสังเกตเห็น แสดงออกทางวัฒนธรรมและแบบแผนการใช้ชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ ซึ่งรวมทั้งไปเยือนบ้านเกิดเมืองนอน การเข้าร่วมพิธีกรรมรำฟ้อน และเข้าร่วมพิธีทางศาสนาต่าง ๆ

7) การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental tourism) เน้นสิ่งดึงดูดใจที่เป็นสิ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกกว่าที่เน้นขายชาติพันธุ์มนุษย์ การกลับคืนสู่ธรรมชาติ รวมทั้งการถ่ายรูป ปีนเขา ล่องแก่ง และการตั้งแคมป์

เช่นเดียวกับ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (2551, หน้า 7-8) กล่าวว่า ประเภทของการท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 3 วิธี ใหญ่ ๆ ได้แก่ การแบ่งตามสากล การแบ่งตามลักษณะการจัดการเดินทาง และการแบ่งตามจุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยว

1) แบ่งตามสากล ได้แก่ การแบ่งโดยใช้ประเทศเป็นตัวกำหนด

(1) การท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic tourism) หมายถึง ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศนั้นเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของตัวเอง

(2) การท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศ (Inbound tourism) หมายถึง ผู้ที่มีถิ่นพำนักอาศัยที่อื่นเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศนั้น ๆ

(3) การท่องเที่ยวนอกประเทศ (Outbound tourism) หมายถึง ผู้ที่มีถิ่นพำนักอยู่ในประเทศหนึ่ง เดินทางออกไปท่องเที่ยวยังต่างประเทศ

2) แบ่งตามลักษณะการจัดการเดินทาง แบ่งออกเป็น

(1) การท่องเที่ยวแบบหมู่คณะ คือ การท่องเที่ยวของคณะนักท่องเที่ยวซึ่งมีความสัมพันธ์กันอาจจะเป็นทางด้านส่วนตัวหรือหน้าที่การงานเดินทางร่วมกัน มีความต้องการคล้ายคลึงกัน

(2) การท่องเที่ยวแบบอิสระ คือ นักท่องเที่ยวต้องการความอิสระ และมักเดินทางลำพัง นักท่องเที่ยวอาจจะวางแผนการเดินทางด้วยตนเอง หรือใช้บริการบริษัทนำเที่ยวได้

3) การแบ่งตามจุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยว แบ่งออกได้เป็น

(1) การท่องเที่ยวเพื่อความเพลิดเพลินและพักผ่อน กิจกรรมทีเกิดขึ้นมักไม่ซับซ้อนเรียบง่าย เช่น การเล่นน้ำทะเล การชมดอกไม้ การนั่งรถชมเมือง การซื้อของ เป็นต้น

(2) การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ กิจกรรมหลักที่เกิดขึ้น คือ กิจกรรมทางธุรกิจทั่วไปและที่จัดอยู่ในกลุ่ม MICE ส่วนกิจกรรมเสริมจะเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพักผ่อน การผ่อนคลายเครียด ความสนุกสนาน เป็นต้น

(3) การท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ กิจกรรมที่เกิดขึ้นจะมีความสลับซับซ้อนและเป็นระบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา การท่องเที่ยวเชิงศิล ปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นถิ่น การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา เป็นต้น

ตารางที่ 1.1 สรุปประเภทการท่องเที่ยว

ประเภทการท่องเที่ยว	**นักวิชาการ**				
	ดำเกิง โถทอง และคณะ	**กุลวดี ละม้าย จีน**	**วรรณา วงษ์ วานิช**	**วิมล จิโรจพันธ์ และคณะ**	**มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิตย์**
1. การท่องแที่ยวเพื่อชาติพันธุ์	✓			✓	✓
2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม	✓	✓	✓	✓	✓
3. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์	✓	✓		✓	
4. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม	✓			✓	
5. การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ และความเพลิดเพลิน	✓	✓	✓	✓	✓
6. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ	✓	✓	✓	✓	✓
7. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล	✓				
8. การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน และสุขภาพ			✓		✓
9. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา			✓		✓
10. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษา			✓		✓
11. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					✓
12. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล				✓	

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ใช้เป็นกิจกรรมนันทนาการ การเรียนรู้ไปในโลกกว้าง ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หรือการศึกษาดูงานในหน่วยงาน ประ เภทของการ

ท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย (1) การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ (2) การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม (3) การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ (4) การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม (5) การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการและความเพลิดเพลิน (6) การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (7) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (8) การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนและสุขภาพ (6) การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา (10) การท่องเที่ยวเพื่อศึกษา (11) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ (12) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล

4. รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยว

การจัดการการท่องเที่ยวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีรูปแบบการจัดการ 2 ระดับ คือ ระดับแนวนอน ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้อง และระดับแนวตั้ง คือ หน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งองค์กรที่ไม่ใช่ของรัฐบาล แต่มีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแทนปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวม และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จุฑามาศ จันทรัตน์ (2541) กล่าวว่า การที่การท่องเที่ยวของประเทศไทยจะก้าวไปสู่ทศวรรษหน้าอย่างมีมาตรฐานและสามารถแข่งได้ในระดับสากล ผู้บริหารจัดการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนควรต้องมองการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและตระหนักถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของระบบ เพราะทุกส่วนล้วนมีความสำคัญและจำเป็น โดยต้องพิจารณา 2 เรื่องหลัก คือ 1) ระบบการท่องเที่ยว ซึ่ง Leiper (1979) กล่าวเรื่องนี้ไว้เช่นกันว่า การท่องเที่ยวไม่ใช่เป็นอุตสาหกรรม แต่เป็นระบบเริ่มต้นจากนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวด้วยเหตุผลและแรงกระตุ้นแตกต่างกันไป จากนั้นจึงเริ่มหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ แล้วจึงตัดสินใจเดินทางจากที่อยู่เดิม โดยอาศัยการคมนาคมรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งไปยังจุดหมายปลายทาง และ ณ จุดหมายปลายทางแห่งนั้นนักท่องเที่ยวเก็บเกี่ยวประสบการณ์จาการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย และ 2) ลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ซึ่ง Leiper (1979) กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวมีลักษณะเป็น “Partial industrialization” มี 2 ส่วน คือ 1) เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยน โดยนักท่องเที่ยวซื้อบริการจากภาคเอกชน 2) ไม่มีการแลกเปลี่ยน ไม่ได้มีไว้เพื่อขาย แต่หากเป็นสาธารณสมบัติ เช่น ชายหาดที่สวยงาม คนไทยที่มีความเอื้ออาทร วัฒนธรรมไทยที่มีความเป็นเอกลักษณ์ สิ่งเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมของภาคเอกชน และเป็นส่วนที่ต้องแบ่งปันและใช้ร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้าน ซึ่งส่วนนี้ทำให้ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวมีลักษณะแตกต่างจากการขายสินค้าอื่น ๆ เพราะจะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างใกล้ชิด การท่องเที่ยวจึงจะนำประโยชน์ไปสู่ทุกฝ่ายอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ Adhikary (1995) ได้เสนอรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยว (7-S model) เพื่อนำมาปรับใช้กับการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1) Strategy หมายถึง กลยุทธ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความผสมกลมกลืนกันระหว่าง วัตถุประสงค์ การจัดลำดับความสำคัญ การควบคุม และขอบเขตของกิจกรรมต่าง ๆ ของการท่องเที่ยว ซึ่งต้องประกอบไปด้วยกลยุทธ์ในการวางแผน การดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้ และต้องเป็นไปตามนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งชาติด้วย

2) Structure หมายถึง โครงสร้างในองค์กรซึ่งควรจะเกี่ยวข้องกับการจัดลำดับขั้นและ การแบ่งหน้าที่ให้เหมาะสม เพราะโครงสร้างที่ดีจะเป็นกุญแจที่สำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการการท่องเที่ยว

3) System หมายถึง ระบบในการจัดการการท่องเที่ยวซึ่งมีความหมายที่ครอบคลุมไปถึงระบบการจัดการข้อมูล ระบบการดำเนินงาน การปฏิบัติการ การเงิน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การตลาด และระบบอื่น ๆ ด้วย โดยทุกระบบต้องมีการประสานร่วมมือกันและมีความสัมพันธ์กัน ในทุกขั้นตอน

4) Staff หมายถึง บุคลากรที่เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการดำเนินการต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยเฉพาะบุคคลที่ทำหน้าที่บริการนักท่องเที่ยวจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบโดยจัดสรรบุคคลที่มีความละเอียดรอบคอบ มีความผูกพันกับงาน มีความรับผิดชอบ ให้ความช่วยเหลือ นักท่องเที่ยวด้วยความเต็มใจ มีความจริงใจ และซื่อสัตย์

5) Skill หมายถึง ทักษะในการทำงานทุกอย่างต้องอาศัยความชำนาญงานจึงจะมีประสิทธิภาพ โดยขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 อย่างคือ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติต่องาน

6) Style หมายถึง การรวมกันระหว่าง Staff และ Skill แต่ละคนจะมีรูปแบบในการดำเนินงานที่ต่างกัน โดยปกติแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ Autocratic Style หรือ Top-down style และ Democratic style หรือ Bottom-up

7) Share หมายถึง การแบ่งปันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็น ความรู้ซึ่งนำไปสู่การจัดการการท่องเที่ยวได้ดีที่สุด

ขณะที่ เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552, หน้า 77-82) ได้กล่าวไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวใน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) ด้านการตลาดการท่องเที่ยว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทในการจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และบทบาทในการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว

2) ด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทด้านการแสวงหาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ประกอบด้วย (1) การสำรวจและค้นหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ (2) การพัฒนาพื้นที่รกร้างว่างเปล่าให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ (3) การพัฒนาพื้นที่สาธารณะให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ (4) การพัฒนาวิถีชีวิตของประชาชนให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ และ (5) การฟื้นฟูและส่งเสริมงานประเพณีของท้องถิ่นให้เกิดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่

3) ด้านการให้บริการท่องเที่ยว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทด้านการให้บริการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตน

4) ด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลรับผิดชอบอยู่ 4 ประการ ประกอบด้วย (1) บทบาทในการจัดทำแผนต่าง ๆ (2) บทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้านการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว (3) บทบาทในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว และ (4) บทบาทในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

5) ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลรับผิดชอบใน 4 ประการ ดังนี้ (1) กำหนดวิธีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว (2) บริหารงานบุคคลที่ดูแลแหล่งเที่ยว (3) ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และ (4) จัดหาและใช้จ่ายงบประมาณเพื่อบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

นอกจากนี้การจัดการการท่องเที่ยวต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมของระบบการท่องเที่ยว คือ 1) ทรัพยากรทางท่องเที่ยว (Tourism resource) ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว 2) การบริการการท่องเที่ยว (Tourism services) ได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ 3) การตลาดท่องเที่ยว (Tourism marketing) ได้แก่ กิจกรรม รูปแบบหรือกระบวนการการท่องเที่ยวซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ (มนัส สุวรรณ และคณะ, 2541)

สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยว ควรประกอบไปด้วย หลัก AdSIMS ดังนี้

1) การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (Advertising & public relations) คือ ควรมีการเผยแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ โดยควรมีช่องทางการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

2) การบริการ (Service) คือ การให้บริการแก่นักท่องเที่ยวจากทรัพยากรที่มีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ

3) การปรับปรุงและพัฒนา (Improvement & Development) คือการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสะดวก สวยงาม และปลอดภัยเพื่อสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

4) การตลาด (Marketing) คือ การจัดรูปแบบ กระบวนการ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

5) ระบบ (System) คือ การจัดการฐานข้อมูลของการท่องเที่ยวให้สามารถสืบค้นและหาข้อมูลได้ง่าย เพื่อความสะดวกในการค้นหาของนักท่องเที่ยว

5. องค์ประกอบการจัดการการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือว่าเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวที่สำคัญ เพราะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและการรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต

Pike (2008) กล่าวถึงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวไว้ว่า แหล่งท่องเที่ยวเป็นการผสมผสานระหว่างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ประสบการณ์ และการนำเสนอทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้อื่น ๆ แก่ผู้บริโภค สิ่งสำคัญคือ แหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเยี่ยมชมหรือพักอาศัย ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวควรประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ (6A’s) ดังต่อไปนี้ 1) ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package) เป็นการจัดการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรู้สึกถึงความสะดวกรวดเร็ว รู้ถึงแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่ที่จะเดินทางไป เพื่อให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว

2) ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทางหรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย 3) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดเพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ 4) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ Bed & Breakfast และ Guest house โดยที่พักแรมประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกันอีกด้วย เช่น ภัตตาคาร บาร์ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ สระว่ายน้ำ ซาวน่า และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นต้น 5) กิจกรรม (Activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกัน ในยุคปัจจุบันซึ่งการท่องเที่ยวมิได้หมายความเพียงแค่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ ความงดงามของป่าไม้ ธรรมชาติ หากความสำคัญสำหรับผู้มาเยือน คือ การได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ เช่น การเดินป่าเพื่อศึกษาระบบนิเวศเขตเส้นศูนย์สูตรในป่าดิบชื้น การล่องแก่งในแม่น้ำของท้องถิ่น การปีนหน้าผา การดำน้ำรูปแบบ Scuba diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูบริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึกในทะเลลึก ตลอดจนการร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนท้องถิ่น เช่น การไถนา การดำนา การเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น 6) การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary service) ได้แก่ ทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา เป็นต้น

สำหรับ พะยอม ธรรมบุตร (2549) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่สำคัญนั้นควรประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบกและทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง (Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) 2) การมีที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Accommodation) ที่ต้องการค้างคืน ได้แก่ ที่พักประเภทต่าง ๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮ้าส์ โฮมสเตย์ ที่พักแรมประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับต่าง ๆ กันซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน ได้แก่ ภัตตาคาร บาร์ สระว่ายน้ำ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ ซาวน่า ศูนย์กลางธุรกิจ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ 3) แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดของการเดินทาง เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น ดอยอินทนนท์ ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพของเทือกเขาหิมาลัย หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทพนมรุ้ง ซึ่งแสดงถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรขอม หรือการท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้าน เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์ เช่น วัฒนธรรมบ้านเชียง เป็นต้น 4) กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) และกิจกรรม

นันทนาการ (Tourist activities และ Recreational activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในยุคปัจจุบัน เพราะการท่องเที่ยวมิได้หมายถึงเพียงแค่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ความงดงามของธรรมชาติเท่านั้น แต่เป็นการที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาระบบนิเวศ เขตเส้นศูนย์สูตรในป่าดิบชื้น การล่องแก่งในแม่น้ำท้องถิ่น การปีนหน้าผา การดำน้ำในรูปแบบ Scuba diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูในบริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึกในทะเลลึก ตลอดจนการร่วมกิจกรรมกับชุมชนเจ้าบ้าน เช่น การดำนาการเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ (Experience) ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้ 5) บริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว (Ancillary) อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา เป็นต้น องค์ประกอบทั้ง 5 ประการควรปรากฏอยู่บนระบบฐานข้อมูลการจดัการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวทุกแหล่งที่เป็นจุดหมายปลายทาง (Destination Management System: DMS)

ขณะที่ ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ และคณะ (2550) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวต้องมีองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างประกอบกันเพื่อดึงดูดหรือสร้างความสนใจจากนักท่องเที่ยวให้เดินทางมา องค์ประกอบดังกล่าวประกอบด้วย 1) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) ด้านต่าง ๆ เช่น ความน่าสนใจ ความสวยงาม หรือความประทับใจ 2) สิ่งอำนวยความสะดวก (Facility) เช่น ที่พักอาศัย ภัตตาคารร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก หรือร้านบริการต่าง ๆ 3) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ด้านสาธารณูปโภค การคมนาคม หรือโทรคมนาคม 4) ด้านการต้อนรับ (Hospitality) คุณภาพการบริการที่มีต่อนักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ Dickman (1996) ได้อธิบายถึงแหล่งท่องเที่ยวว่าต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการเพื่อทำให้การท่องเที่ยวประสบความความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) แหล่งดึงดูดใจ (Attraction) คือ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถเรียกร้องความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้ อาจเกิดจากธรรมชาติหรือสร้างขึ้นด้วยมนุษย์ 2) การเข้าถึง (Accessibility) คือความสะดวกในการคมนาคมเข้าไปในแหล่งท่องเที่ยว หากการคมนาคมไม่สะดวก ต่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจเพียงใด นักท่องเที่ยวก็ยากจะเดินทาง 3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) คือ สิ่งที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวได้ หรือโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ถนน หรือระบบสื่อสาร 4) ที่พัก (Accommodation) คือ สิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการท่องเที่ยว อาจเป็นโรงแรม โฮมสเตย์ หรือลานกางเต็นท์ 5) กิจกรรม (Activity) คือ กิจกรรมที่จัดเตรียมไว้สำหรับความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยว เช่น บริการเดินป่า ล่องแก่ง พายเรือคายัก การชมดนตรี เป็นต้น

นอกจากนี้ในงานวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการภูมิสถาปัตยกรรมทางการท่องเที่ยวในเขตอีสานใต้ของสมบัติ ประจญศานต์ (2550) งานวิจัยดังกล่าวได้เปรียบเทียบตัวแปรองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวมาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสาร และตำราจากผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวประกอบด้วย 5 ตัวแปรได้แก่ 1) สิ่งดึงดูดใจแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ประกอบด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ธรรมชาติสร้างขึ้น และมนุษย์สร้างขึ้น 2) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวก

ในการเข้าถึง ระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง ระบบขนส่งภายใน 3) สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา ป้ายบอกทาง สุขา ถังขยะ ระบบสื่อสาร ร้านอาหาร ที่พักริมทาง ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นต้น 4) บริการเสริม เป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อการท่องเที่ยวให้เป็นไปอย่างราบรื่น เช่น บริการมัคคุเทศก์ บริการยานพาหนะ บริการระบบรักษาความปลอดภัย บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา เป็นต้น 5) ทัศนคติเจ้าบ้าน ที่มีต่อการท่องเที่ยวเกิดจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจในครัวเรือน สังคมและวัฒนธรรม ส่งผลต่อระดับความร่วมมือ การแสดงออก การต้อนรับหรือการให้บริการ

ขณะที่ บุษบา สิทธิการ (2552)ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการจัดการการท่องเที่ยวว่าต้องมีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) หรือสิ่งที่สามารถชักจูงและดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้ 2) การเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวด้านความสะดวกสบายของการคมนาคม 3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) คือสิ่งที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวได้ในด้านของโครงสร้างพื้นฐานยกตัวอย่างเช่น ระบบสาธารณูปโภค ทางเท้า ระบบสื่อสาร ไฟฟ้า หรือห้องน้ำสาธารณะ เป็นต้น 4) ที่พักอาศัย (Accommodation) คือ ที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน ยกตัวอย่างเช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ เป็นต้น 5) กิจกรรม (Activity) คือ สิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวเพลิดเพลินไปได้ เช่น การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ปั่นจักรยาน พายเรือ หรือการปลูกต้นไม้ เป็นต้น และ 6) บริการเสริม (Ancillary service) คือบริการเสริมสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวก ยกตัวอย่างเช่น การมีระบบรักษาความปลอดภัย การรับส่งจากสถานีขนส่ง สนามบิน หรือสถานีรถไฟ การให้บริการยืมคืน รถจักรยาน การให้ข้อมูล หรือการบริการนำเที่ยว เป็นต้น

จากองค์ประกอบที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปองค์ประกอบของการจัดการการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการจัดการการท่องเที่ยว	**บุษบา สิทธิการ (2552)**	**Pike (2008)**	**สมบัติ ประจญศานต์ และคณะ (2550)**	**ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ และคณะ (2550)**	**พะยอม ธรรมบุตร (2549)**	**Dickman (1996)**
1) การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package)		✓				
2) แหล่งท่องเที่ยว (Attractions)					✓	
3) การเข้าถึง (Accessibility)	✓	✓	✓		✓	✓
4) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)	✓	✓	✓	✓		✓

องค์ประกอบของการจัดการการท่องเที่ยว	**บุษบา สิทธิการ (2552)**	**Pike (2008)**	**สมบัติ ประจญศานต์ และคณะ (2550)**	**ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ และคณะ (2550)**	**พะยอม ธรรมบุตร (2549)**	**Dickman (1996)**
5) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)	✓	✓	✓	✓		✓
6) กิจกรรม (Activities)	✓	✓			✓	✓
7) การให้บริการเสริม (Ancillary service)		✓	✓		✓	
8) ที่พัก (Accommodation)	✓				✓	✓
9) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)				✓		
10) การต้อนรับ (Hospitality)				✓		
11) ทัศนคติของเจ้าบ้าน (Attitude)			✓			

จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่อง องค์ประกอบการจัดการการท่องเที่ยว พบว่า นักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้องค์ประกอบการจัดการการท่องเที่ยวไว้คล้ายคลึงกัน สามารถสรุปได้ 11 องค์ประกอบ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีความหมายดังนี้

1) การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package) คือ การจัดการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รู้ถึงโปรแกรมของการเดินทางท่องเที่ยว ระยะเวลา และกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว เช่น โปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร 3 วัน 2 คืน เป็นต้น

2) แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่ไว้รองรับ และดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเที่ยวชม เช่น แหล่งธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ หรือการท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิติชาวบ้าน เรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

3) การเข้าถึง (Accessibility) คือ การอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว เช่น การมีถนนเข้าถึง มีบริการรับ-ส่งจากสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

4) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) คือ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวได้ อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น บ่อน้ำพุร้อน ภูเขา ทะเล หรือ วัด โบราณสถาน เป็นต้น

5) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ การอำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยว เช่น การมีป้ายบอกทาง การบริการด้านประปาหรือไฟฟ้า การบริการด้านระบบสื่อสาร การบริการห้องสุขาบริเวณท่องเที่ยว เป็นต้น

6) กิจกรรม (Activities) คือ การให้บริการกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวเพื่อสร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เช่น การทำอาหาร การเดินป่า การให้อาหารสัตว์ เป็นต้น

7) การให้บริการเสริม (Ancillary service) คือ การบริการเสริมที่มีให้แก่นักท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการท่องเที่ยว เช่น การให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว การนำเที่ยว เป็นต้น

8) ที่พัก (Accommodation) คือ การอำนวยความสะดวกในด้านที่พักอาศัยให้แก่นักท่องเที่ยว โดยมีความหลากหลายตามความต้องการของนักท่องเที่ยว มีความสะอาด และปลอดภัย เช่น การให้บริการเกสเฮ้าส์ โฮมสเตย์ ที่พักแบคแพค ลานกางเต็นท์ โรงแรม เป็นต้น

9) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) คือ สิ่งปลูกสร้างหรือระบบรองรับที่สร้าง เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ระบบขนส่งคมนาคม ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบสื่อสาร เป็นต้น

10) การต้อนรับ (Hospitality) คือ การแสดงไมตรีจิตแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความประทับใจและรู้สึกเป็นมิตร เช่น การไหว้ต้อนรับ การมีเครื่องดื่มต้อนรับ การยิ้ม เป็นต้น

11) ทัศนคติของเจ้าบ้าน (Attitude) คือ ความคิดเห็นหรือการแสดงท่าทีของเจ้าบ้านหรือชุมชนเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ความรู้สึกนึกคิด การให้การต้อนรับ การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว เป็นต้น

ทั้งนี้ ในงานวิจัยครั้งนี้จะขอสรุปองค์ประกอบที่นักวิชาการได้ให้ไว้และมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยมี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การเข้าถึง (Accessibility) 2) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) 3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 4) กิจกรรม (Activities) 5) การให้บริการเสริม (Ancillary Service) 6) ที่พัก (Accommodation)

6. แนวคิดพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าสถานการณ์ความไม่แน่นอน ทั้งในด้านเศรษฐกิจและการเมืองของหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งความไม่แน่นอนจากกลุ่มผู้ก่อการร้าย ภัยธรรมชาติ และโรคระบาด เป็นต้น แต่แนวโน้มของจำนวนนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: UNWTO) ได้พยากรณ์ว่าปี พ.ศ. 2563 จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำนวน 1,600 ล้านคนออกเดินทางท่องเที่ยว โดยภูมิภาคที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม คือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก และแปซิฟิก และกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นจุดหมายการท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่มีผู้นิยมเดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ UNWTO คาดว่า ในปี พ.ศ. 2563 จีนจะเป็นตลาดที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางออกมาท่องเที่ยว และเป็นประเทศที่จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวใหญ่ที่สุดในโลก โดยคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจำนวน 100 - 120 ล้านคนต่อปีเดินทางท่องเที่ยว (World Tourism Organization (UNWTO), 2009, p. 35) ซึ่งจะส่งผลให้การแข่งขัน

ด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้น มีกลุ่มนักท่องเที่ยวเกิดใหม่ ซึ่งตลาดส่วนใหญ่จะอยู่ภายในทวีปเอเชีย โดยตลาดที่มีขนาดใหญ่ เช่น จีน อินเดีย และตลาดขนาดกลางถึงขนาดเล็ก เช่น กลุ่มประเทศที่อยู่ในเอเชียใต้กลุ่มประเทศในตะวันออกกลาง กลุ่มประเทศที่อยู่ในเอเชียกลาง เป็นต้น

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรโลก ที่มีอัตราการเพิ่มของประชากรโลกอยู่ที่ระดับร้อยละ 1.11 ในปัจจุบัน จะลดลงเป็นระดับร้อยละ 0.86 ในช่วงปี พ.ศ. 2563 - 2568 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552, หน้า 27) รวมทั้งประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำของโลกเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เช่น ประเทศเยอรมัน ญี่ปุ่น รัสเซีย มีอัตราเพิ่มของประชากรติดลบ ทำให้ประเภทกลุ่มนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปเป็นกลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความพร้อมในด้านเวลาและงบประมาณ สนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวแบบพำนักนานและต้องการท่องเที่ยวในแหล่งที่เที่ยวที่มีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสารสนเทศ สิ่งเหล่านี้จึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความแตกต่างและสร้างคุณค่าของสินค้าที่จะรองรับการท่องเที่ยวในอนาคตโดยเฉพาะในรูปแบบของ E-commerce และ E-business โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะใช้ข้อมูลท่องเที่ยวผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อทำการสืบค้นและเปรียบเทียบราคามากขึ้น คาดการณ์ว่ามีประชากรโลกกว่า 1.5 พันล้านคน ท่องอยู่บนโลกอินเทอร์เน็ต และเกือบ 600 ล้านคน ที่ผันตนมาเป็นสมาชิกในสังคม Online บทบาทของอินเทอร์เน็ตซึ่งแต่เดิมทำหน้าที่เพียงให้ข้อมูล เพื่อป้อนข่าวสารด้านเดียวได้กลายมาเป็นช่องทางใหม่ในการแพร่กระจายข่าว การให้ข้อมูล และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวซึ่งกำลังเป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมสูง

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมผู้บริโภคปรับเปลี่ยนไปตามสภาพเศรษฐกิจ ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวอย่างระมัดระวัง โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าเงินมากขึ้น ประกอบกับการที่คู่แข่งหันมาใช้กลยุทธ์ด้านราคาเพื่อดึงความสนใจของตลาดนักท่องเที่ยวที่หดตัวลง ทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการเลือกจุดหมายปลายทางมากขึ้น ซึ่งมีผลให้เกิดพฤติกรรม Last minute คือ ใช้เวลาสั้นก่อนการเดินทางเพื่อตัดสินใจในการจอง/ซื้อสินค้าและบริการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาความคุ้มค่า นอกจากนี้นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มสนใจการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special interest tourism) เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports tourism) เป็นต้น รูปแบบการท่องเที่ยวดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัวเนื่องจากนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มต้องการที่จะเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ต้องการสัมผัสธรรมชาติที่บริสุทธิ์ กิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเลือกพักแรมในโรงแรมที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งประเทศไทยมีความพร้อมของทรัพยากรพื้นฐานสำหรับการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552)

6.1 พฤติกรรมการบริโภคของแต่ละกลุ่มนักท่องเที่ยว

ศุภลักษณ์ อัครางกูร (2551) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมที่แตกต่างกันของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มไว้ดังนี้

ตารางที่ 3 ความแตกต่างทางพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวกลุ่มธุรกิจและกลุ่มพักผ่อน (ศุภลักษณ์ อัครางกูร, 2551)

กลุ่มธุรกิจ	กลุ่มพักผ่อน
(1) เป็นผู้ใช้บริการแต่ไม่ใช่ลูกค้า	(1) เป็นลูกค้าและผู้ใช้บริการ
(2) ไม่ได้เลือกจุดหมายปลายทางเอง	(2) เป็นผู้เลือกจุกหมายปลายทางเอง
(3) เดินทางบ่อย	(3) เดินทางไม่บ่อย
(4) ระยะเวลาเดินทางในแต่ละครั้งไม่นาน	(4) ระยะเวลาเดินทางนานกว่านักธุรกิจ
(5) วางแผนล่วงหน้า (สั้นหรือยาวมาก)	(5) ใช้เวลาวางแผนล่วงหน้าปานกลาง
(6) มักไม่ได้จ่ายเอง (องค์กรเป็นผู้สนับสนุน)	(6) ระมัดระวังเรื่องค่าใช้จ่ายเพราะมักเป็นเจ้าของเงิน

นอกจากนี้ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548, หน้า 138) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละประเภทที่แตกต่างกัน โดยสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 นักท่องเที่ยวประเภทหรูหรา เป็นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูง มักเรียกร้องบริการทางการท่องเที่ยวชนิดหรูหรา ปกตินักท่องเที่ยวประเภทนี้จะมีจำนวนไม่มาก มักจู้จี้ เอาใจยาก แต่จ่ายดี ประเภทที่ 2 นักท่องเที่ยวประเภทระดับกลาง เป็นนักท่องเที่ยวประเภทระดับกลาง ที่มีรายได้ปานกลาง ไม่จู้จี้หรือเรียกร้องบริการทางการท่องเที่ยวมาก มักเป็นนักท่องเที่ยวที่อารมณ์ดี มุ่งความสนุกสนานเป็นสำคัญ ประเภทที่ 3 นักท่องเที่ยวประเภทระดับมวลชน เป็นนักท่องเที่ยวประเภทที่มีจำนวนมากที่สุด ส่วนมากมีรายได้น้อยหรือไม่มีรายได้ประจำ ต้องการบริการทางการท่องเที่ยวแบบพื้น ๆ ในราคาถูก เอาใจง่าย มักจะได้รับการจูงใจจากการโฆษณา ในขณะที่ Cohen (Brian Boniface and Chris Cooper, 2013, pp. 287-288) จากหนังสือ Worldwide destinations: The geography of travel and tourism กล่าวถึงนักท่องเที่ยว 4 ประเภทที่แตกต่างจากแนวคิดของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา คือ 1) The Drifter 2) The Explorer 3) The Individual mass tourist และ 4) The Organized mass tourist โดยนักท่องเที่ยวมีความต้องการ 2 อย่างอยู่ในตัวเอง อย่างแรกคือต้องการประสบการณ์แปลกใหม่ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องการความรู้สึกปลอดภัยกับสิ่งที่คุ้นเคยเหมือนอยู่บ้าน และในนักท่องเที่ยว 4 ประเภทนี้มีส่วนผสมของความต้องการทั้งสองในสัดส่วนที่แตกต่างกัน โดย Cohen อธิบายว่า นักท่องเที่ยวแบบ Drifter และ Explorer เป็นประเภทที่จัดว่าเป็น Non-Institutionalized tourism ที่มักจะไม่ใช้บริการที่จัดไว้ให้สำหรับนักท่องเที่ยว ส่วน 2 ประเภทหลังนั้นถือว่า เป็น Institutionalized tourism คือ นักท่องเที่ยว 2 ประเภทนี้ใช้บริการจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น

ตัวแทนจำหน่ายธุรกิจจัดนำเที่ยว ที่พักแรมและร้านอาหารที่ให้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งจากแนวคิดของศุภลกัษณ์ อัครางกูร บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา และ Cohen แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวในแต่ละประเภทมีลักษณะที่แสดงออกมาแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของการใช้จ่าย การเดินทาง การเลือกใช้บริการ การตัดสินใจ หรือแม้แต่ประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ซึ่งเมื่อนักท่องเที่ยวมีประสบการณ์แตกต่างกันก็จะทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกมาแตกต่างกัน

สรุปพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว จะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจ ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ โครงสร้างของประชาการโลก ประสบการณ์ และลักษณะประเภทของนักท่องเที่ยว ซึ่งหากนักท่องเที่ยวมีบริบทต่าง ๆ ต่างกัน พฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะแตกต่างกัน

6.2 รูปแบบพฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว

พฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นความต้องการซื้อ ใช้ บริโภคสินค้าและบริการของผู้ซื้อเพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้บริโภค เสรี วงษ์มณฑา (2546, หน้า 33) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) หมายถึง การศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจและการกระทำของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้า หรือเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกับการซื้อและใช้สินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการและพึงพอใจของผู้บริโภค ประกอบด้วย ขั้นตอนในการตัดสินใจเป็นพฤติกรรมของผู้บริโภคในการค้นหา (Searching) การซื้อ (Purchasing) การใช้ (Using) การประเมิน (Evaluating) และการจับจ่ายใช้สอย (Disposing) สินค้าบริการ

ขณะที่ Schiftman and Kanuk (2000, p. 5) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมผู้บริโภคว่า หมายถึงพฤติกรรมซึ่งผู้บริโภคทำการค้นหาการซื้อ การใช้ การประเมิน การใช้สอยผลิตภัณฑ์และการบริการ ซึ่งการสนองตอบความต้องการของผู้บริโภคจำเป็นต้องวิเคราะห์ความต้องการของผู้บริโภค เพราะพฤติกรรมของผู้บริโภคมีผลต่อกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจ เพื่อจะได้จัดสิ่งกระตุ้นเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภค (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2541, หน้า 124)

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2542, หน้า 32-47) ได้สรุปความหมายของพฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว ไว้ว่า เป็นการทราบถึงความต้องการ ความจำเป็นของผู้บริโภคที่เป็นตลาดเป้าหมาย เพื่อวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้ตอบสนองความต้องการบริโภค และเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความพึงพอใจสูงสุด นอกจากนี้ ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2542, หน้า 33-47) ยังกล่าวถึงทฤษฎีพฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว ซึ่งกล่าวถึงคำถาม 7 คำถามที่นิยมใช้ค้นหาพฤติกรรมการบริโภค หรือที่เรียกว่า (6 W's 1 H) ประกอบด้วย ใครคือนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย (Who) นักท่องเที่ยวซื้ออะไร (What) ทำไมนักท่องเที่ยวจึงซื้อ (Why) มีปัจจัยอะไรเป็นสิ่งที่มีอิทธิพล ใครมีส่วนร่วมตัดสินใจซื้อ (Who) เช่น ญาติ พี่น้อง หรือเพื่อน นักท่องเที่ยวซื้อเมื่อไร (When) เช่น ช่วงวันหยุด พักผ่อนประจำปี หรือเสาร์อาทิตย์ เป็นต้น นอกจากนี้นักท่องเที่ยวซื้อที่ไหน (Where) คือ ซื้อผ่านตัวแทนจำหน่าย หรือเว็บไซด์ และนักท่องเที่ยวซื้ออย่างไร (How) คือ กระบวนการซื้อของผู้บริโภค เช่น การรับรู้ความต้องการ การค้นหาข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการ การประเมินผลทางเลือก การตัดสินใจซื้อและพฤติกรรมภายหลังการซื้อ เป็นต้น ในขณะที่ Kotler (1991, p. 164) กล่าวว่า

รูปแบบ และพฤติกรรมผู้บริโภคประกอบด้วยสิ่งกระตุ้น ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นทำให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการและสิ่งกระตุ้นจะผ่านไปยังความคิดของผู้บริโภคหรือกล่องดำ ซึ่งผู้ขายไม่สามารถทราบถึง ความคิดของผู้ริโภคได้ รูปแบบพฤติกรรมการบริโภคประกอบด้วยสิ่งกระตุ้นซึ่งอาจจะเรียกว่า S-R Theory ซึ่งสิ่งกระตุ้นจะทำให้เกิดความต้องการและจะทำให้เกิดการตอบสนอง โดยมีรายละเอียดของรูปแบบพฤติกรรมของผู้ซื้อที่เกิดจากสิ่งกระตุ้นภายนอกดังนี้

ตารางที่ 4 รูปแบบพฤติกรรมของผู้ซื้อที่เกิดจากสิ่งกระตุ้นภายนอก (Kotler, 1991)

สิ่งกระตุ้นภายนอก	
การตลาด	**สภาพแวดล้อม**
ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด	เศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง วัฒนธรรม
ความคิดของผู้บริโภค/ ผู้ซื้อ	
ลักษณะของผู้ซื้อ	**ขั้นตอนการตัดสินใจ**
1) ปัจจัยวัฒนธรรม 2) ปัจจัยทางสังคม 3) ปัจจัยส่วนบุคคล 4) ปัจจัยจิตวิทยา	1) รับรู้ปัญหา 2) ค้นหาข้อมูล 3) ประเมินทางเลือก 4) ตัดสินใจซื้อ 5) ประเมินทางเลือก
การตอบสนองของผู้ซื้อ	
1) การเลือกผลิภัณฑ์	2) การเลือกตรา 3) การเลือกผู้ขาย
4) เวลาในการซื้อ	5) ปริมาณการซื้อ

สรุป พฤติกรรมผู้บริโภค คือ พฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ ที่เกิดจากปัจจัยที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการซื้อหรือบริโภคผ่านกระบวนการตัดสินใจของตนเอง และเกิดพฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองได้

7. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมีหลายประการตลอดจนมีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ปริมาณการขยายตัวของธุรกิจย่อยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ซึ่งทั้งปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้หรือควบคุมได้ยาก

ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจสามารถจะคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับตลาดท่องเที่ยวบ้าง และสามารถเตรียมกิจกรรมทางการตลาดเพื่อแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเปลี่ยนแปลงไป ปัจจัยที่สำคัญมีดังนี้

1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic factors) สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นและประเทศ มีผลกระทบต่อการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวมาก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระดับอุปสงค์ทางการท่องเที่ยวแตกต่างกัน ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีย่อมเอื้ออำนวยให้คนเดินทางมากขึ้น เพื่อไปเจรจาติดต่อธุรกิจ ไปประชุม ไปศึกษาหาความรู้ หรือไปพักผ่อน ปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวกระทำได้ในปริมาณสูงตามอำนาจการซื้อ (Purchasing power) แต่ประเทศที่กำลังพัฒนาหรือการพัฒนาเศรษฐกิจยังไม่ดีนัก จะทำให้นักท่องเที่ยวมีอำนาจการซื้อต่ำ และไม่ใช่เป้าหมายหลักทางการตลาดของธุรกิจท่องเที่ยว การดึงดูดลูกค้าเป้าหมายหลัก ผู้ประกอบธุรกิจจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบของการบริการ และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับสภาพและฐานะของกลุ่มลูกค้าที่มีเศรษฐกิจดี

2) ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (Demographic factors) ลักษณะของประชากร ได้แก่ ขนาดและองค์ประกอบของครอบครัว อายุ เพศ การศึกษา ประสบการณ์ ระดับรายได้ อาชีพ เชื้อชาติ สัญชาติ ซึ่งโดยรวมแล้วจะมีผลต่อรูปแบบของความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว โดยประเทศที่พัฒนาแล้วครอบครัวมีขนาดเล็ก มีบุตรน้อย ต้อทำงานทั้งสามีภรรยา มีปัญหาการหย่าร้าง มีรายได้พอจะเดินทางท่องเที่ยว และมีพันธะน้อยลง ประเทศที่กำลังพัฒนาเริ่มมีลักษณะครอบครัวแบบนี้ ผู้ประกอบธุรกิจควรปรับปรุงรูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับลักษณะของประชากร

3) ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ (Geographic factors) ลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศผู้ซื้อมีผลกระทบทำให้ความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละชาติแตกต่างกัน และเป็นสิ่งที่กำหนดประเภทของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการไป เช่น นักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศที่แวดล้อมด้วยทะเลย่อมต้องการไปเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทภูเขา นักท่องเที่ยวจากประเทศที่มีอากาศหนาว นิยมเดินทางไปพักผ่อนในประเทศที่มีอากาศอบอุ่นหรือชายทะเล

4) ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคม (Socio-cultural factors) ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมจะหล่อหลอมความคิด รสนิยม และทัศนคติในการบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว สังคมตะวันตกมีลักษณะเปิดเผยจะเปิดโอกาสให้ผู้หญิงชาวตะวันตกเดินทางท่องเที่ยวได้บ่อยและไกลมากกว่าผู้หญิงชาวเอเชีย และตะวันออกกลาง ซึ่งไม่นิยมเดินทางโดยลำพัง หรือท่องเที่ยวแบบผจญภัยมากเกินไป การท่องเที่ยวแบบผจญภัยจึงเหมาะสาหรับนักท่องเที่ยววัยหนุ่มสาวชาวตะวันตก

5) ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย (Political and regulatory factors) การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองและระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของประเทศอาจทำให้การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงและอาจทำให้ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวแตกต่างกัน เนื่องจากมีความรู้สึกปลอดภัยหรือไม่ปลอดภัยในการจะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ เช่น เกิดภาวะสงคราม การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง ถ้านักท่องเที่ยวหวั่นเกรงเรื่องความปลอดภัย นักท่องเที่ยวก็จะลดลงมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ

การท่องเที่ยว เช่น สายการบินต้องระงับเส้นทางบินชั่วคราว อัตราการเข้าพักโรงแรมลดลงจนอาจต้องปลดพนักงาน

6) ปัจจัยทางสื่อสารมวลชน (Mass media communication factors) ข้อมูลข่าวสารทุกชนิดจากสื่อมวลชนสามารถสร้างความเชื่อถือ มั่นใจ หรือไม่มั่นใจ ในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ช่วยสร้างความรู้จัก คุ้นเคย การต่อต้าน หรืออยากรู้อยากเห็นมากขึ้น และช่วยในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว

7) ปัจจัยทางการเปรียบเทียบราคา (Comparative prices) การเปรียบเทียบราคาการท่องเที่ยวโดยการเปรียบเทียบราคาของผลิตภัณฑ์กับบริษัทที่เป็นคู่แข่ง หรือกับราคาปีก่อนหน้านี้ ถ้าราคาการท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวไม่แพงมากนักก็จะดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาได้

8) ปัจจัยทางการเคลื่อนย้ายส่วนบุคคล (Personal mobility factors) การเดินทางส่วนตัวโดยเฉพาะทางรถยนต์ช่วยให้การท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic tourism) และเดินทางไปยังประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกัน เช่น การเดินทางท่องเที่ยวของชาวยุโรป เนื่องจากถนนหนทางเชื่อมติดต่อกันโดยตลอดทำให้สะดวกต่อการท่องเที่ยว

9) ปัจจัยทางเทคโนโลยีการสื่อสารและคมนาคมขนส่ง (Technology of communication and transportation) เทคโนโลยีการสื่อสารและการคมนาคมขนส่งสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการจองและการออกบัตรโดยสารโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์ (CRS) ลูกค้าได้รับความชัดเจน และรวดเร็วในการซื้อ รวมถึงการจองที่พักผ่านระบบคอมพิวเตอร์

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic factors) 2) ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (Demographic factors) 3) ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ (Geographic factors) 4) ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคม (Socio-cultural factors) 5) ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย (Political and regulatory factors) 6) ปัจจัยทางสื่อสารมวลชน (Mass media communication factors) 7) ปัจจัยทางการเปรียบเทียบราคา (Comparative prices) 8) ปัจจัยทางการเคลื่อนย้ายส่วนบุคคล (Personal mobility factors) 9) ปัจจัยทางเทคโนโลยีการสื่อสารและคมนาคมขนส่ง (Technology of communication and transportation)

8. ความพร้อมทางการท่องเที่ยว

8.1 ความหมายของความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยว

กันทิมา จินโต (2557, หน้า 25-26) ได้กล่าวถึงในเรื่อง ความพร้อมของชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ไว้ว่า เป็นความครบถ้วน ความสมบูรณ์ของชุมชนแหล่งท่องเที่ยวในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสภาพแวดล้อม และด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาโนช พรหมปัญโญ และคณะ (2556, หน้า 41) ได้กล่าวถึงในเรื่อง ความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยว ไว้ว่า เป็นการดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวจากศักยภาพการท่องเที่ยวของพื้นที่เพื่อให้เกิดความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยว

จริยาภรณ์ รุ่งโรจน์นวกุล และนันทสารี สุขโต (2558, หน้า 2-3) ได้กล่าวถึง การเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการ ไว้ว่า เป็นการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความพร้อมของสถานประกอบการในการรองรับการท่องเที่ยว

รจนา ขุนแก้ว (2557 หน้า 5) ได้ให้ความหมายของ “ความพร้อม” ไว้ว่า คือ สภาพที่มีการท่องเที่ยว การเตรียมตัว มีการทำความเข้าใจ มีแรงจูงใจในการทำงานนั้น ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ

ดาริกา วรรณถนอม (2557, หน้า 7-9) ได้ให้ความหมายของการเตรียมความพร้อมด้านการตลาดของโรงแรมและที่พัก ไว้ว่า เป็นการทำให้ส่วนประสมการตลาดของโรงแรมและที่พัก มีความครบถ้วน สมบูรณ์ พร้อมสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพ

สรุปความพร้อมเพื่อรองรับการท่องเที่ยว หมายถึง ความครบถ้วนสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อรองรับการจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพ ที่ไม่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลามและเป็นไปตามมาตรฐานฮาลาลของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบไปด้วย (1) ด้านสถานที่ (2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ (3) ด้านการรับรู้และการสื่อสาร (4) ด้านการเข้าถึงประเทศปลายทาง (5) การวางแผนบุคคลาการดูแลการท่องเที่ยว (6) ด้านการจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว (7) ด้านการพัฒนาการให้บริการบริเวณแหล่งท่องเที่ยว (8) ด้านการจัดการกิจกรรมทางการท่องเที่ยว (9) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ

8.2 ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับการท่องเที่ยว

ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับการท่องเที่ยว เป็นความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการและรองรับนักท่องเที่ยวได้ โดยต้องมีความพร้อมทั้งสถานที่ท่องเที่ยว และบริการต่าง ๆ อาทิ ที่พัก ร้านอาหาร การคมนาคม และความปลอดภัย สามารถทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมามีความรู้สึกประทับใจและอยากเดินทางกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ จากการขยายตัวของการท่องเที่ยวที่เน้นปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการแสวงหารายได้จากการท่องเที่ยว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเกิดการเสื่อมโทรม จากการสำรวจสถานภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวน 2,154 แห่ง ของกรมการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2552 โดยจำแนกตามมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว พบว่า มีแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมที่ต้องเร่งพัฒนาอย่างเร่งด่วน จำนวน 138 แห่ง กรมการท่องเที่ยวและกีฬาจึงมีการจัดทำแนวทางมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเร่งพัฒนาความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถรองรับการท่องเที่ยวได้ รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การท่องเที่ยวของโลกที่เปลี่ยนแปลง และประกอบกับหลายประเทศได้มีการพัฒนามาตรฐานความพร้อมด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยวและกีฬาจึงได้พัฒนามาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ให้มีองค์ประกอบและเกณฑ์ที่เหมาะสมต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวและเทียบเคียงกับนานาชาติ โดยมีเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ใช้เป็นแนวทางประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว 7 องค์ประกอบ 44 ตัวชี้วัด ได้แก่ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558 หน้า 2-4)

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนของผู้รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) มีการจัดตั้งคณะทำงานของผู้รับผิดชอบเพื่อการบริหารงานของแหล่งท่องเที่ยว

2) มีการนำวิสัยทัศน์และทิศทางการบริหารแหล่งท่องเที่ยวไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน

3) มีการวางแผนการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว

4) มีการวางกำลังคนที่เพียงพอกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

5) มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง

6) มีการประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นประจำ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 8 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) มีการจัดสรรพื้นที่ความรับผิดชอบของแหล่งท่องเที่ยวระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน

2) มีการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้สามารถดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว

3) มีการให้ชุมชน สมาคม และชมรม มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสม

4) มีการจัดภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่

5) มีการพัฒนา หรือปรับปรุงบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

6) มีข้อบังคับของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

7) มีการบันทึกภาพของแหล่งท่องเที่ยวไว้เป็นข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวประจำปี

8) กำหนดจุดคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน เช่น ด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต อาหาร และกิจกรรมต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) มีการจัดเตรียมเส้นทางที่เหมาะสมสำหรับการเข้าถึงยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างปลอดภัย

2) มีการจัดเก็บข้อมูลหรือแสดงภาพรวมทั้งกำหนดบริเวณที่นักท่องเที่ยวสามารถชมแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

3) มีการกำหนดช่วงเวลาในการเข้าพื้นที่ที่เหมาะสมตามช่วงเวลาของวันหรือฤดูกาล

4) มีการจัดให้มีพาหนะไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก

5) มีการแสดงข้อมูลข่าวสารในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก

องค์ประกอบที่ 4 การบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) จัดให้มีการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มที่สะอาดและถูกสุขลักษณะในแหล่งท่องเที่ยว

2) จัดให้มีห้องน้ำ/ สุขาที่สะอาดถูกสุขลักษณะสำหรับนักท่องเที่ยว

3) จัดให้มีระบบเตือนภัยหรือระบบรักษาความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

4) มีการจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ

5) มีการจัดสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกให้แก่นักท่องเที่ยว

6) มีการจัดการด้านที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม เช่น ม้านั่ง ศาลาพักผ่อน

7) มีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สาธารณะที่เพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว

8) มีการจัดการด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

9) มีการจัดการขยะและการบำบัดของเสีย

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) มีการพัฒนาบุคลากรด้านการให้บริการทางการท่องเที่ยว

2) มีการจัดให้มีการอบรมด้านภาษาต่างประเทศให้กับเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องในแหล่งท่องเที่ยว

3) มีการจัดให้มีพนักงานบริการข้อมูล ประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

4) มีการพัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

5) มีข้อบังคับด้านการแต่งกายและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการอย่างชัดเจน

6) มีการดูแลการให้บริการให้เป็นไปตามมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนดไว้

7) มีการประเมินคุณภาพการให้บริการ

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) จัดให้มีการประชุมระหว่างผู้รับผิดชอบกับภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยว

2) จัดให้มีการควบคุมดูแลให้กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อท้องถิ่น

3) มีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้กับชุมชนในท้องถิ่น

4) มีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และชุมชนในท้องถิ่น

5) มีคำชี้แจงขอบเขตและข้อจากัดการจัดกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) จัดให้มีการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ

2) จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติภายในแหล่งท่องเที่ยว

3) จัดให้มีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดภายในแหล่งท่องเที่ยว

4) จัดให้มีการประเมินผลทางด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง

สรุป ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับการท่องเที่ยวตามที่กรมการท่องเที่ยวและกีฬาได้กำหนดประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวไว้ 7 ด้าน ประกอบด้วย การวางแผนผู้รับผิดชอบ การบริหารจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพบริการ การบริหารจัดการกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ วิวัฒน์ชัย บุญยภักดิ์ (2529, หน้า 40-42) ยังได้กล่าวถึง ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับการท่องเที่ยวว่า คือสิ่งสำคัญเพราะเป็นส่วนประกอบของสถานที่ท่องเที่ยวที่จะต้องใช้ต้อนรับนักท่องเที่ยว หรือช่วยในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เลือกเดินทางมาสู่แหล่งท่องเที่ยว แม้ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวจะไม่ใช่สิ่งดึงดูดใจหรือตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว แต่ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวมีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเดินทางของนักท่องเที่ยว ซึ่งความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ซึ่งแต่ละพื้นที่ที่จะให้บริการนักท่องเที่ยวจะต้องมีองค์ประกอบความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวต่อไปนี้

1) สภาพการเข้าถึง หมายถึง สภาพความพร้อมของการคมนาคมไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ที่มีความสะดวกสบาย เหมาะกับการเดินทางท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด พิจารณาระยะทางจากจุดศูนย์กลางการท่องเที่ยวมาสู่แหล่งท่องเที่ยว เช่น โดยรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น สภาพเส้นทางที่เอื้ออำนวยต่อการเดินทาง เช่น ถนนคอนกรีต ทางราดยาง ถนนลูกรัง ถ้าเส้นทางน้ำต้องใช้เรือหรือแพ เป็นต้น

2) สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง ความพร้อมของสิ่งบริการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว ระบบสาธารณูปโภคที่มีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสามารถใช้ได้อย่างสะดวกสบายมากน้อยเพียงใด เช่น สถานที่พัก ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม สถานที่เริงรมย์ สถานบริการอื่น ๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สถานพยาบาล สถานีตำรวจ ระบบรักษาความปลอดภัย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ต้องพิจารณาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพควบคู่กันไป ถ้าแหล่งท่องเที่ยวนั้นไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ก็จะพิจารณาถึงความสะดวกและความใกล้ไกล ที่จะไปใช้บริการจากแหล่งชุมชนใกล้เคียงมากน้อยเพียงใด

3) สภาพแวดล้อม หมายถึง ความพร้อมของสิ่งรอบตัวของแหล่งท่องเที่ยว ตั้งแต่สภาพทางภูมิศาสตร์ ระบบนิเวศ สภาพอื่น ๆ เช่น สภาพกายภาพ สภาพอากาศ กลิ่น เสียง ควัน แหล่งน้ำขุ่นหรือใส สะอาด รวมทั้งความสะดวกอื่น ๆ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณข้างเคียง หากสภาพแวดล้อมเกิดเป็นปัญหาย่อมส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวเกิดสภาพเสื่อมโทรม ลดคุณค่า และลดความประทับใจต่อนักท่องเที่ยว

4) ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว หมายถึง อุปสรรคหรือสิ่งกีดขวางในการใช้สถานที่แหล่งนั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ข้อจำกัดด้านพื้นที่ที่ไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวครั้งละมาก ๆ ได้ เนื่องจากสถานที่พักและการบริการการท่องเที่ยวไม่เพียงพอ

5) การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว หมายถึง การมีมาตรการหรือการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบของการจัดบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ระบบการให้ความรู้การสื่อความหมาย การโฆษณาประชาสัมพันธ์

ข้อมูลทั่วไปของเมืองพัทยา

1. ความเป็นมาของเมืองพัทยา

จากพระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม 2 (กองวิชาการและแผนงานเมืองพัทยา, 2551 อ้างถึงใน ธพร พร้อมเพียรพันธ์, 2552) กล่าวถึง “ขณะนี้นายกลมเป็นนายชุมนุมคุมไพร่พลอยู่ที่นั้น คอยสกัดจะต่อรอง และพระยากำแพงเพชรขึ้นขี่ช้างพลาย ถือปืนนกสับรางแดง พร้อมด้วยพลทหารแห่แวดล้อมหน้าหลังตรงเข้าไปในระหว่างพวกพลนายกลมซึ่งมาสกัดอยู่นั้น ด้วยเดชบารมีบันดาลให้นายกลมเกรงกลัวเดชานุภาพ วางอาวุธเสียสิ้น พวกพลทัพเข้าอ่อนน้อมเป็นข้า แล้วนำทัพไปหยุดประทับ ณ ที่มีหนองน้ำครั้งรุ่งขึ้นวันอังคาร แรม 6 ค่ำ เดือนยี่ นายกลมจึงนำไพร่พลหมื่นหนึ่ง นำทัพไปถึงตำบลแห่งหนึ่ง หยุดพักแรมเสียคืนหนึ่ง รุ่งขึ้นเดินทัพมาถึงจอมเทียนและทุ่งไก่เตี้ย สัตหีบ หยุดพักแรมแห่งละคืน ต่อมาตำบลแห่งนั้นชาวบ้านเรียกว่า “ทัพพระยา” และต่อมาเรียกใหม่เป็น “พัทธยา” มีทั้งตัว ท.ทหาร และตัว ธ.ธง เนื่องจากเห็นว่า ตรงที่บริเวณพระยาตากมาตั้งทัพนั้นทำเลดี มีลมดี มีลมทะเล ชื่อลม พัทธยา คือลมที่พัดมาจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือในต้นฤดูฝน จึงเรียกสถานที่แห่งนี้ว่า “หมู่บ้านพัทธยา” ต่อมาปัจจุบันได้เขียนใหม่เป็น “พัทยา” โดยเหตุการณ์สำคัญของเมืองพัทยาได้เกิดขึ้นมาเมื่อ วันที่ 29 มิถุนายน 2502 เมื่อมีรถบรรทุกขนาดใหญ่ของทหารอเมริกันประมาณ 4 - 5 คัน ได้บรรทุกทหาร เต็มรถประมาณคันละ 100 คนจากจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีฐานทัพของทหารอเมริกันอยู่ที่นั้นมาที่หาดพัทยาและเช่าบ้านตากอากาศของพระยาสุนทรพักอยู่เป็นประจำ บ้านดังกล่าวอยู่ทางตอนใต้ของหาดพัทยา โดยผลัดกันพักผ่อนเป็นงวดๆ ละ 1 สัปดาห์ จากเหตุการณ์ดังกล่าวจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นมาของการเที่ยวพัทยาและพัทยาได้เปลี่ยนจากหมู่บ้านชายทะเลที่สงบเงียบมาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และพักตากอากาศที่ทันสมัยดังที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ซึ่งก่อนเดือนพฤศจิกายน 2521 พัทยามีฐานะเป็นสุขาภิบาล นาเกลือ ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อปี 2499 มีพื้นที่เฉพาะตำบลนาเกลือ ต่อมาได้ขยายเขตไปถึงพัทยาเมื่อปี 2507 มีพื้นที่การปกครองดูแลประมาณ 22.2 ตารางกิโลเมตร แต่เนื่องจากพัทยาได้เจริญเติบโตขึ้นมาอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ หน่วยการปกครองที่เป็นสุขาภิบาลอยู่เดิมไม่อาจจะบริหารงานและให้บริการได้ทันกับความเจริญอย่างรวดเร็วได้ (พื้นที่การปกครองดูแลในปัจจุบัน 208.10 ตารางกิโลเมตร) รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 เป็นรูปการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ ผู้จัดการเมือง (City Manager) และกำหนดให้ “เมืองพัทยา” มีฐานะเทียบเท่าเทศบาลนคร จนกระทั่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีผลบังคับใช้ได้กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง จึงยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 และตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2542 โดยพื้นที่เขตเมืองพัทยามีรายละเอียดดังภาพที่ 2.1

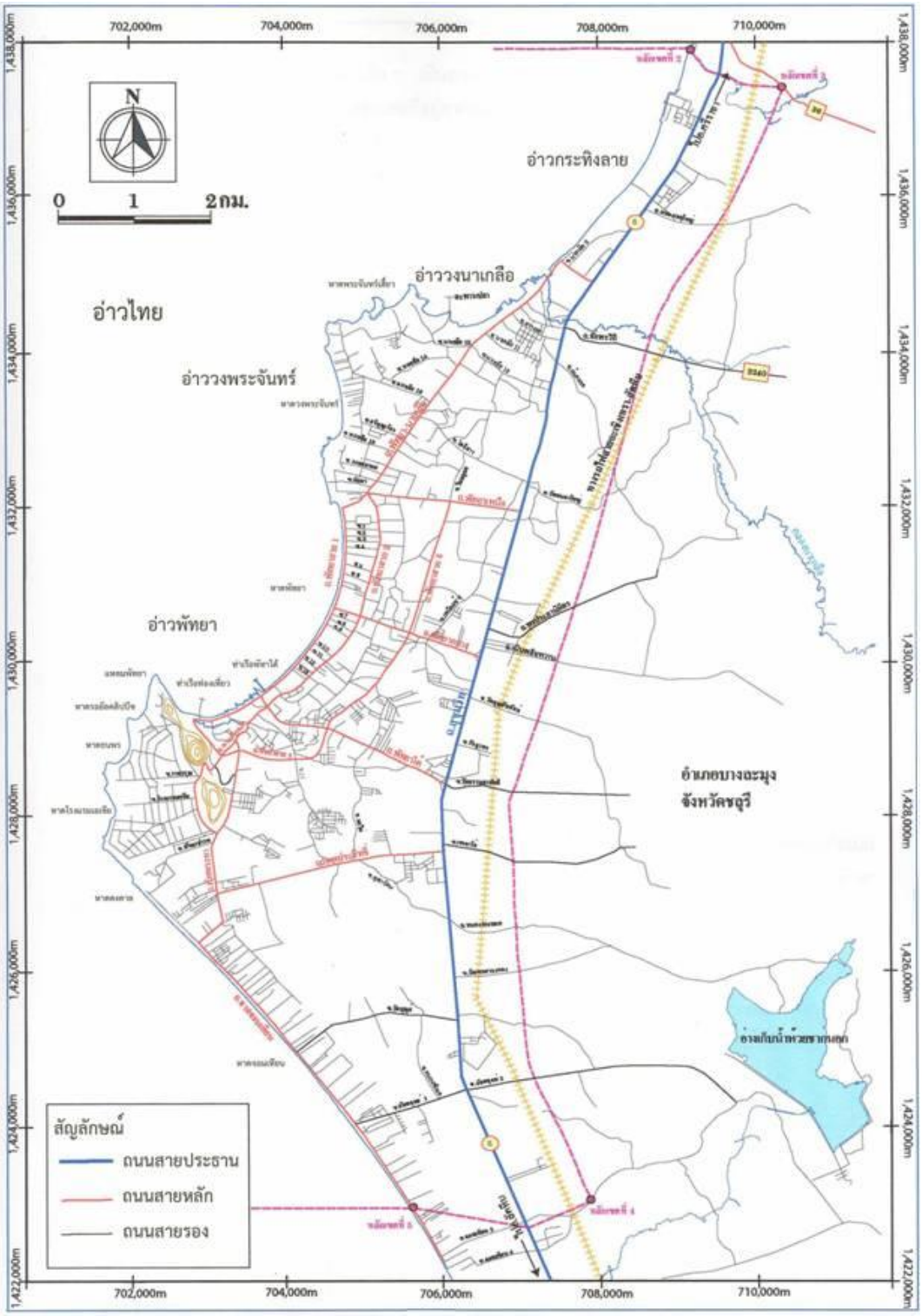

ภาพที่ 2.1 แผนที่เขตเมืองพัทยา

2. โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของเมืองพัทยา

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 (เมืองพัทยา, 2546) ได้กำหนดให้การบริหารเมืองพัทยา และการแบ่งส่วนราชการของเมืองพัทยา มีรายละเอียดดังนี้

1) การบริหารเมืองพัทยา ประกอบด้วย สภาเมืองพัทยา และนายกเมืองพัทยา ดังนี้

1.1) สภาเมืองพัทยา ประกอบด้วย จำนวนสมาชิก 24 คน ซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทยา อายุสภาเมืองพัทยามีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง ให้สภาเมืองพัทยาเลือกสมาชิกเป็นประธานสภาเมืองพัทยาคนหนึ่ง และรองประธานสภาเมืองพัทยาจำนวนสองคน แล้วเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง ให้ปลัดเมืองพัทยาทำหน้าที่เลขานุการสภาเมืองพัทยา มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ การจัดประชุม และงานอื่นใดตามที่สภาเมืองพัทยามอบหมาย

1.2) นายกเมืองพัทยา ให้เมืองพัทยามีนายกเมืองพัทยาคนหนึ่ง เลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทยา มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง นายกเมืองพัทยาอาจแต่งตั้งรองนายกเมืองพัทยาจำนวนไม่เกินสี่คนซึ่งมิใช่สมาชิกเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเมืองพัทยา นายกเมืองพัทยาอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกเมืองพัทยา และผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยาไม่เกินจำนวนรองนายกเมืองพัทยา และอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษาและที่ปรึกษาได้จำนวนรวมกันแล้วไม่เกินห้าคน เพื่อช่วยเหลือในการบริหารราชการเมืองพัทยา

2) การแบ่งส่วนราชการเมืองพัทยา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ได้แบ่งส่วนราชการออกเป็น 2 ส่วน คือ สำนักปลัดเมืองพัทยา และส่วนราชการอื่น ๆ ดังนี้

2.1) สำนักปลัดเมืองพัทยา

2.2) ส่วนราชการอื่น ตามที่นายกเมืองพัทยาประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย

ปัจจุบันส่วนราชการเมืองพัทยา ประกอบด้วย สำนักปลัดเมืองพัทยา สำนักการศึกษา สำนักการสาธารณสุข สำนักสิ่งแวดล้อม สำนักส่งเสริมการท่องเที่ยว สำนักการช่าง สำนักการช่างสุขาภิบาล สำนักพัฒนาสังคม สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ สำนักการคลัง กองการพัสดุและทรัพย์สิน กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเมืองพัทยาสาขาเกาะล้าน กลุ่มกฎหมาย และหน่วยงานตรวจสอบภายในรายละเอียดดังภาพที่ 2.2

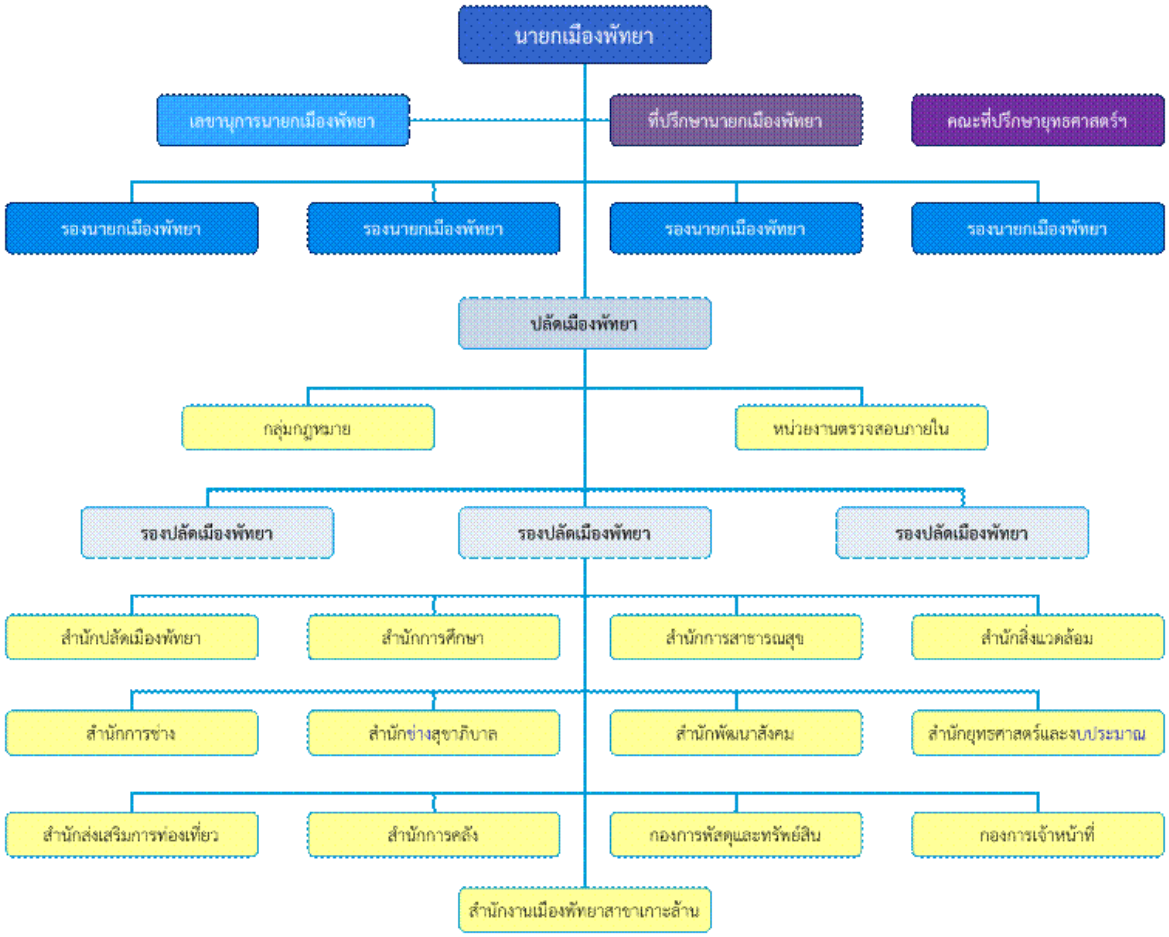

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารของเมืองพัทยา

3. อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา

เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบริหารราชการเมืองพัทยา ประกอบด้วยอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และอำนาจหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารของเมืองพัทยา ดังนี้

1) อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 มีดังนี้

1.1) นายกเมืองพัทยา มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ (1) กำหนดนโยบายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเมืองพัทยาให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบัญญัติ และนโยบาย (2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเมืองพัทยา (3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเมืองพัทยา เลขานุการนายกเมืองพัทยา ผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยา ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษา (4) วางระเบียบเพื่อให้งานของเมืองพัทยาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และ (5)ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายกเมืองพัทยา

1.2) เมืองพัทยา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตเมืองพัทยาในเรื่องดังต่อไปนี้ (1) รักษาความสงบเรียบร้อย (2) การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ (3) การคุ้มครองและดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน (4) การวางผังเมืองและควบคุมการก่อสร้าง (5) การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม (6) การจัดการจราจร (7) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (8) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และการบำบัดน้ำเสีย (9) การจัดให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา (10) การจัดให้มีการควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ และที่จอดรถ (11) การควบคุมอนามัยและความปลอดภัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น (12) การควบคุมและส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว (13) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และ (14) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นของเมืองพัทยา

1.3) เมืองพัทยา มีอำนาจตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายในกรณีดังต่อไปนี้ (1) การปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา (2) เมื่อมีกฎหมายให้เมืองพัทยามีอำนาจตราข้อบัญญัติได้ (3) การให้บริการโดยมีค่าตอบแทนตามมาตรา 64 วรรคหนึ่ง “เมืองพัทยาอาจให้บริการแก่บุคคล หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีค่าตอบแทนได้เมื่อบริการนั้นโดยปกติเป็นบริการที่มีค่าตอบแทน” (4) การพาณิชย์ตามมาตรา 64 วรรคสอง “การประกอบการพาณิชย์ของเมืองพัทยาให้ตราข้อบัญญัติ (5) การคลัง การงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้าง และการพัสดุ (ข้อบัญญัติต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานกลางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด) ข้อบัญญัติตามวรรคหนึ่งจะตราขึ้นได้ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาเมืองพัทยา

2) อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (1) การจัดให้มีแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ และทางระบายน้ำ (3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ (4) การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ (5) การสาธารณูปการ (6) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ (7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน (8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว (9) การจัดการศึกษา (10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส (11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น (12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ (14) การส่งเสริมกีฬา (15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น (17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล (20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน (21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ (22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์ (23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยโรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ (24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน

ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (25) การผังเมือง (26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร (27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ (28) การควบคุมอาหาร (29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ (31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

3) อำนาจหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารของเมืองพัทยา มีดังนี้

3.1) สำนักปลัดเมืองพัทยา มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปของเมืองพัทยา งานประสานราชการ งานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน งานเลขานุการเมืองพัทยาและผู้บริหาร ส่วนราชการเมืองพัทยา กิจการสภาเมืองพัทยา การอำนวยการแก้ไขปัญหาเรื่องราวร้องทุกข์แบบบูรณาการเชิงรุก งานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด งานป้องกันภัยพิบัติ การอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันอัคคีภัย การสนธิกำลัง การประสานงานกับส่วนราชการและเอกชน การเฝ้าระวังภัยพิบัติ การอำนวยการความปลอดภัย การป้องกันและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยทั้งทางบกและทางทะเล การบูรณาการ การส่งเสริมศูนย์พัฒนาบุคลากรทางด้านให้การป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ และปฏิบัติราชการอื่นที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.2) สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง การบริหาร โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ประสานและสนับสนุนการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และกำหนดทิศทางและจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ การดำเนินการวิจัยพัฒนาและประเมินผลการบริหารปฏิบัติตามแผนและงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ และการนำเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการบริหาร การบริการประชาชน การส่งเสริมด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมาย

3.3) สำนักการคลัง มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน การคลัง การบัญชีของเมืองพัทยา ตลอดจนการรับจ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาลตามโครงการต่างๆ การดำเนินการเกี่ยวกับเงินสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่พนักงานเมืองพัทยา รวมทั้งการตรวจสอบเกี่ยวกับการขอรับและเบิกจ่ายบำเหน็จบำนาญของพนักงานเมืองพัทยาและลูกจ้างประจำ การศึกษา วิเคราะห์ กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ทุกชนิด จัดทำประมาณการรายรับประจำปีแจ้งประเมินภาษีรับชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และรายได้อื่น ๆ ของเมืองพัทยา ติดตามเร่งรัดภาษีค้างชำระ การขอปลด ขอลดค่าภาษี การอุทธรณ์ภาษี ตลอดจนการผ่อนชำระภาษี การยึดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษี ดูแลรักษาและจัดหาผลประโยชน์จากการใช้ที่สาธารณะ ท่าเทียบเรือ ทรัพย์สินของเมืองพัทยา รับชำระและติดตามเร่งรัดค่าเช่าทรัพย์สิน ค่าเช่าที่สาธารณะเพื่อบริการที่จอดยานยนต์และเก็บค่าธรรมเนียมจอดยานยนต์ เป็นรายได้ของ เมืองพัทยา งานจดทะเบียนพาณิชย์ รับรองอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางให้เมืองพัทยาได้รับ

จัดสรรรายได้เพิ่มจากส่วนที่รัฐบาลจัดสรรให้กับท้องถิ่นในสัดส่วนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภาระหน้าที่ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.4) สำนักการช่าง มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการขออนุญาตควบคุมอาคาร และการก่อสร้าง การขออนุญาตและควบคุมด้านอุตสาหกรรมและพลังงาน การออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง การตรวจวิเคราะห์วัสดุก่อสร้าง การวางและควบคุมด้านผังเมือง การดูแลรักษาและคุ้มครองที่สาธารณะ การจัดรูปและกรรมสิทธิ์ที่ดิน การบำรุงรักษาและบูรณะสาธารณูปโภค อาคาร และสิ่งก่อสร้าง การสนับสนุนให้มีสาธารณูปโภคพื้นฐานบริการประชาชนและนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง ได้แก่ ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น การจราจรและขนส่ง เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าและเดินทางท่องเที่ยว รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับมอบหมาย

3.5) สำนักการสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการบริการด้านการรักษาโรค การป้องกันและควบคุมโรค การเสริมสร้างสุขภาพและการพัฒนาศักยภาพของประชาชนทางด้านพฤติกรรมและสำนึกทางสุขภาพ การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาความรู้ และรูปแบบการจัดระบบบริการสาธารณสุข การสุขาภิบาลอาหาร การอาชีวอนามัย และการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม การเผยแพร่ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมภายในอาคารสถานที่และชุมชน และพฤติกรรมการดูแลรักษาสุขภาพ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับมอบหมาย

3.6) สำนักการศึกษา มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและพัฒนาการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษาและการศึกษานอกระบบการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น การจัดการศึกษาปฐมวัย อนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา งานบริหารวิชาการ งานโรงเรียน งานนิเทศการศึกษา งานกิจการนักเรียน งานการศึกษาปฐมวัย งานขยายโอกาสทางการศึกษา งานห้องสมุด พิพิธภัณฑ์และเครือข่ายทางการศึกษา งานศาสนา การสืบสาน สร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติเพื่อการศึกษา การสนองงานของสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เทิดทูนและดำรงไว้ซึ่งสถาบันอันสูงสุดของประเทศ งานกีฬาและนันทนาการเพื่อการศึกษา งานกิจกรรมเด็กและเยาวชนโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.7) สำนักการช่างสุขาภิบาล มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานจัดการระบบป้องกันและระบายน้ำ การป้องกันน้ำท่วม การระบายน้ำและการบริหารพื้นที่น้ำท่วม การออกแบบและวางโครงการระบบระบายน้ำ การควบคุมงานก่อสร้างเกี่ยวกับการป้องกันน้ำท่วม น้ำกัดเซาะ ระบบท่อ ระบบสูบน้ำ การบำรุงรักษาเครื่องกลและโรงงาน การขออนุญาตและบำรุงรักษาระบบระบายน้ำ งานจัดการคุณภาพน้ำรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย การบำบัดน้ำเสีย การวิเคราะห์คุณภาพน้ำและ

ควบคุมมลพิษ การจัดการคุณภาพน้ำ สถานการณ์มลพิษทางน้ำ การจัดการปัญหามลภาวะทางน้ำทางวิศวกรรม เฝ้าระวังดูแลรักษาและอนุรักษ์แหล่งน้ำ คู คลอง และทะเล ตรวจสอบควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งจากอาคารสถานประกอบการต่างๆ ที่เป็นแหล่งกำเนิดน้ำเสียให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.8) สำนักพัฒนาสังคม มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิตของประชาชน สร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาพในการดำรงชีวิต การส่งเสริมคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของบุคคล พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาคม การส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์วิจัยปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาสังคม รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.9) สำนักสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อแก้ไข ฟื้นฟู ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม จัดทำรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม การควบคุมคุณภาพและเฝ้าระวังอากาศเสียง ยานพาหนะและแหล่งอื่น ๆ รวมทั้งการจัดการขยะ ของเสียอันตรายและสิ่งปฏิกูล การส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ การดูแลพื้นที่สีเขียว การใช้เทคโนโลยีสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.10) กองการพัสดุและทรัพย์สิน มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ การจ้างงานก่อสร้างหรือบริการ การปรับปรุงซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งปลูกสร้าง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักและกอง ควบคุมการจ่ายโอนทรัพย์สิน การจดทะเบียน การต่อทะเบียนและการจำหน่ายทรัพย์สิน การพัฒนาระบบการบริหารพัสดุ ควบคุมและจัดทำทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุและให้คำปรึกษาแนะนำข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง และที่ได้รับมอบหมาย

3.11) สำนักส่งเสริมการท่องเที่ยว มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวของประเทศในระดับภูมิภาค และระดับโลก มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจให้กับเมืองพัทยาและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ การวางแผนการวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยง การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว การจัดมหกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนากีฬาเพื่อการท่องเที่ยว การจัดมหกรรมกีฬา การจัดการประชุมนิทรรศการ และนันทนาการระดับชาติและนานาชาติ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยว การเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่วัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ การสร้างสรรค์การท่องเที่ยวแนวใหม่ ให้เมืองพัทยามีความทันสมัยที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรูปแบบใหม่มาใช้ในการออกแบบการผลิตสื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ สื่อเคลื่อนไหว

เพื่อให้เมืองพัทยาเป็นเมืองท่องเที่ยวดิจิตอลที่สมบูรณ์ การส่งเสริมการผลิตสารคดีภาพยนตร์ รวมทั้งการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสารอันทันสมัย เพื่อเผยแพร่การท่องเที่ยว ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนและนานาอารยประเทศได้เข้าถึงการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาได้โดยง่าย สร้างกระแสนิยม สร้างรายได้เข้าประเทศจากการท่องเที่ยวและส่งออกสินค้าบริการการท่องเที่ยว กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การวิเทศสัมพันธ์นำเอกลักษณ์อันโดดเด่นเชิดชูสานสัมพันธ์อันดีกับนานาอารยประเทศ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.12) กองการเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเมืองพัทยา พนักงานครูเมืองพัทยา บุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างเมืองพัทยา ได้แก่ การสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง งานทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ งานพัฒนาทรัพยากรบุคคล งานวินัย การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ งานเลขานุการคณะกรรมการพนักงานเมืองพัทยา รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.13) หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับตรวจสอบการปฏิบัติการบริหารงานงบประมาณ การเงิน การพัสดุและทรัพย์สิน รวมทั้งการบริหารงานด้านอื่น ๆ ให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ตรวจสอบบัญชี เอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชี ตรวจสอบระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สินและการใช้ทรัพยากรทุกประเภทให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด การรายงานผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.14) กลุ่มกฎหมาย มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและเสนอแนะด้านระเบียบ กฎหมายแก่เมืองพัทยาและหน่วยงานต่างๆ ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดในการว่าต่างและแก้ต่างแก่คดีแพ่งทุกชั้นศาล ดำเนินการเกี่ยวกับคดีปกครอง พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการละเมิด การพิจารณาคำขออุทธรณ์ภาษี ดำเนินการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 พิจารณาเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญาของเมืองพัทยา ดำเนินการฟ้องร้องคดีล้มละลาย การบังคับคดีและวางทรัพย์ การพิจารณาร่างกฎหมาย ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ระเบียบ ประกาศ คำสั่งของเมืองพัทยา พิจารณาตอบข้อหารือ ชี้แจง ให้คำปรึกษาแนะนำกับหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

3.15) สำนักงานเมืองพัทยาสาขาเกาะล้าน มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการในสำนักงานเมืองพัทยาสาขาเกาะล้านในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดเมืองพัทยา โดยให้มีสำนักงานเมืองพัทยาสาขาเกาะล้าน รับผิดชอบงานบริหารทั่วไป งานป้องกันและรักษาความปลอดภัย งานโยธาและสุขาภิบาล งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังกัดหรืออาจจะให้มีการแบ่งส่วนงานอื่น ๆ ที่จำเป็นมาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเมืองพัทยาสาขาเกาะล้านนั้น รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

4. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของเมืองพัทยา

วิสัยทัศน์

“นครศูนย์กลางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ยั่งยืนและน่าอยู่สำหรับทุกคน”

พันธกิจ

1) พัฒนาเมืองน่าอยู่และยั่งยืนครอบคลุมทั้งเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อม

2) เสริมสร้างขีดความสามารถของเมืองพัทยาสู่การเป็นเมืองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานและเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงในภูมิภาค

3) พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และคุณภาพชีวิตของประชากรโดยการมีส่วนร่วม และเป็นธรรม

วัตถุประสงค์

1) พัฒนาสร้างความพึงพอใจในด้านมาตรฐานและความปลอดภัยของเมือง เพื่อดึงดูดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากนักท่องเที่ยว ผู้มาเยือน และนักลงทุน เข้าสู่พื้นที่เมืองพัทยาอย่างต่อเนื่อง

2) เพื่อให้เมืองพัทยามีการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความสมดุล และสอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วน

3) เพื่อเตรียมความพร้อมของเมืองพัทยาในทุกมิติให้สามารถเป็นเมืองศูนย์กลางการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทย และเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวและการลงทุนในระดับ World Class

4) เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่เมืองพัทยาให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพสูงสามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน มีคุณภาพชีวิตที่ดี รายได้และการดำรงชีวิตที่มั่นคง ได้รับการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

5) เพื่อพัฒนาองค์กรเมืองพัทยาสู่การเป็นองค์กรประสิทธิภาพสูง (High Performance Organization) สามารถบริหารจัดการดูแลมหานครขนาดใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางภาคตะวันออกและรองรับนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนในปริมาณมาก และหลากหลายวัฒนธรรมความต้องการ

เป้าประสงค์

1) ประชากร ผู้มาเยือน นักท่องเที่ยว นักลงทุนได้รับความสะดวก ความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพของเมืองพัทยา

2) เมืองพัทยามีการพัฒนาที่ยั่งยืน หน่วยงาน องค์กร สถาบัน ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการการพัฒนาเชิงพื้นที่และพื้นที่เชื่อมโยง มีกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา และการกำกับติดตามและการพัฒนาอย่างเข้มข้น

3) พัทยาเป็นศูนย์กลางภูมิภาค

4) พัทยาเป็นเมืองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน

5) ประชากรทุกคนในเมืองพัทยา และที่เกี่ยวข้องทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

6) เมืองพัทยาเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง (High Performance Organization)

5. แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ. 2566 - 2570) (สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ, 2563, หน้า 105 – 119) เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การบริหารงานของเมืองพัทยาดำเนินภารกิจอย่างมีทิศทางและมีเป้าหมายที่ชัดเจน พร้อมทั้งสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาคและยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน โดยยุทธศาสตร์เมืองพัทยามีองค์ประกอบทางด้านวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

5.1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ

“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน" โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

2) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้

3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงเพื่อบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และความสงบเรียบร้อย ในทุกระดับและทุกมิติ สร้างความพร้อมในการสามารถรับกับภัยคุกคามและภัยพิบัติทุกรูปแบบ พร้อมกับป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีความสามารถในการจัดการความมั่นคงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเป็นรูปธรรม ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในด้านความมั่นคงจากประชาคมระหว่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ 2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันมีเป้าหมายในการยกระดับศักยภาพในหลายมิติ ควบคู่กับการขยายโอกาสของประเทศไทยในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้ และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มคนชนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ 3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ คนไทยในอนาคตมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติ ปัญญา มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และมีคุณธรรม เพื่อการนำไปสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูงและมีสัมมาชีพตามทักษะและความถนัดของตนเอง

ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

มีการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ สร้างสภาพแวดล้อมในประชากรมีคุณภาพ สนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม โดยมีรัฐให้หลักประกันในการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

คำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ผ่านมาตรการต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นให้เกิดผลลัพธ์ต่อความยั่งยืน ให้ความสำคัญต่อการสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ 6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐการปรับเปลี่ยนภาครัฐ โดยยึดหลัก "ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม" ภาครัฐต้องดำเนินการด้วยการยึดหลักธรรมาภิบาล และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

และโปร่งใส พร้อมทั้งมีกระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศ ด้วยการปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธ ไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ

5.1.2 ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

เนื่องด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ระบุทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งน้นได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มุ่งเน้นคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ Hi-Value and Sustainable Thailand โดยรายละเอียดขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน และมีหมุดหมาย ดังนี้

1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)

เพื่อให้เป้าหมายของการมี “เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน

หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน

หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน

2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)

เพื่อผลักดันการสร้าง "สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค" อย่างเป็นรูปธรรม

หมุดหมายที่ 7 ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจทันสมัยและน่าอยู่

หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)

เพื่อผลักดันการสร้าง "วิถีชีวิตที่ยั่งยืน" อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

เพื่อสร้าง "ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ" ประกอบด้วย

หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง ภาครัฐมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกมิติ

5.1.3 ไทยแลนด์ 4.0

ประเทศไทยที่กำลังเร่งสร้างแผนที่จะนำพาประเทศไปสู่อนาคต โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจมาสู่ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า (Value-Based Economy) เพื่อพาประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำทางสังคม และกับดักความไม่สมดุลในการพัฒนา โดยมีการปรับเปลี่ยนใน 4 มิติดังนี้

มิติที่ 1 ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ (Economic Wealth)

โจทย์ใหญ่ของประเทศไทยในปัจจุบัน คือลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมุ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ และเปลี่ยนจากเน้นภาคการผลิตสินค้ามาสู่ภาคบริการมากขึ้น ปัจจัยเหล่านี้จะนำไปสู่ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประเทศ

มิติที่ 2 ความอยู่ดีมีสุขของผู้คนในสังคม (Social Well-beings)

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคมไทยและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศชาติ จึงเป็นโจทย์สำคัญที่ทุกภาคส่วนจะต้องช่วยกันลดระดับความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ให้เพิ่มมากขึ้นยกระดับธุรกิจเอสเอ็มอี และวิสาหกิจชุมชนด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมสร้างระบบสวัสดิการสังคม ภายใน 20 ปี

มิติที่ 3 การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom)

การพัฒนาทุนมนุษย์จำเป็นต้องคำนึงถึงการพัฒนามาตรฐานของเด็กไทย ยกระดับคุณภาพของแรงงานให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาของประเทศ

มิติที่ 4 การรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmental Wellness)

การพัฒนาเศรษฐกิจควรควบคู่ไปกับการสร้างสังคมที่น่าอยู่ ดังนั้น เรื่องสิ่งแวดล้อมจึงเป็นเรื่องสำคัญไม่แพ้ตัวเลข การเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น ลดการปล่อยมลพิษ รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีพื้นที่ทางการเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน มีระบบการจัดการขยะอย่างยั่งยืนและถูกต้อง ตามหลักสุขาภิบาล

5.1.4 ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 - 2570)

การพัฒนาภาคตะวันออกได้มุ่งเน้นให้เป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน โดยรักษาฐานเศรษฐกิจเดิมที่มีอยู่ให้เติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ

แข่งขันและสนับสนุนให้ประเทศเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติการพัฒนามียุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

1) การพัฒนาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย 3 แนวทาง ได้แก่

1.1) พัฒนโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง และต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานทุกระบบให้เชื่อมโยงเข้าสู่พื้นที่เศรษฐกิจ

1.2) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ

1.3) พัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี

2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนานาชาติในจังหวัดชลบุรี - ระยอง ให้เป็นฐานการกระจายรายได้และการสร้างงานให้แก่ชุมชน

3) การพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองสำคัญของจังหวัดให้เป็นเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีสมดุล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

1) การพัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออกให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อนของอาเซียน

2) การส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ให้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

1) พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลในจังหวัดจันทบุรีและตราด

2) ฟื้นฟูและปรับปรุงการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม เชิงนิเวศ และอนุรักษ์เชิงเกษตร เชิงสุขภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ และท่องเที่ยวเมืองเก่า

3) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

1) พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

2) พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่จังหวัดตราด

3) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนบ้านแหลมและบ้านผักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

ยุทธศาสตร์ที่ 5 แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1) บริหารจัดการน้ำเพื่อบรรเทาภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมจันทบุรี ตราด และสระแก้ว

2) ฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ

3) คุ้มครองและฟื้นฟูป่าชายเลน ปะการัง หญ้าทะเล และป้องกันการกัดเซาะ

4) ดำเนินการตามมาตรการจัดการมลพิษทางอากาศในจังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา

5) ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยว และพื้นที่อุตสาหกรรม

6) พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการรวบรวม ขนย้าย และการกำจัดขยะให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นชายฝั่ง

5.1.5 โครงการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) เป็นหน่วยงานของรัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการลงทุน ยกระดับนวัตกรรมและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงในประเทศไทยเราทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกด้านการติดต่อดำเนินธุรกิจ ตลอดระยะเวลาของโครงการและประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนอื่น ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าโครงการนั้นจะประสบความสำเร็จ มีประเด็นยุทธศาสตร์และแผนงาน ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

แผนงาน 1.1 การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางถนน

แผนงาน 1.2 การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางราง

แผนงาน 1.3 การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางน้ำ

แผนงาน 1.4 การพัฒนาสนามบินและระบบโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้อง

แผนงาน 1.5 การพัฒนาระบบไฟฟ้า

แผนงาน 1.6 การพัฒนาระบบประปา

ประเด็นยุทธศาสตร์ 2 การพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมาย

แผนงาน 2.1 การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย

แผนงาน 2.2 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพอุตสาหกรรมของประเทศ และการกระตุ้นตลาดภายในประเทศ

แผนงาน 2.3 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

แผนงาน 2.4 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ มุ่งเน้นการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

แผนงาน 2.5 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

แผนงาน 2.6 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

แผนงาน 2.7 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

แผนงาน 2.8 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ

แผนงาน 2.9 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์

แผนงาน 2.10 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมี ชีวภาพ

แผนงาน 2.11 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัล

แผนงาน 2.12 การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

ประเด็นยุทธศาสตร์ 3 การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว

แผนงาน 3.1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว

แผนงาน 3.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

แผนงาน 3.3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

แผนงาน 3.4 การสร้างความเชื่อมั่นนักท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 การพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี

แผนงาน 4.1 การพัฒนาบุคลากรและการศึกษา

แผนงาน 4.2 การพัฒนาการวิจัยและเทคโนโลยี

ประเด็นยุทธศาสตร์ 5 การพัฒนาเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่และศูนย์กลางการเงิน

แผนงาน 5.1 การพัฒนาเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่

แผนงาน 5.2 การพัฒนาศูนย์กลางการเงิน

ประเด็นยุทธศาสตร์ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

แผนงาน 6.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ท่อร้อยสายเคเบิ้ลใยแก้วนำแสง และเสา (1-Pole)

แผนงาน 6.2 ASEAN Digital Hub

แผนงาน 6.3 การพัฒนา Advanced Big Data, Cloud and Data Center (ABCD)

แผนงาน 6.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตทุกสรรพสิ่ง (Internet of Think : loT)

แผนงาน 6.5 การสร้างศูนย์ทดสอบ 5G และเตรียมโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่นำร่อง

แผนงาน 6.6 การพัฒนาเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (Digital Park Thailand) และสถาบันไอโอที (Thai loT Association: loT)

แผนงาน 6.7 loT Smart City

แผนงาน 6.8 การพัฒนาศูนย์กระจายพัสดุภัณฑ์อัตโนมัติ (Automated Postal Distribution Center)

5.1.6 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง) พ.ศ. 2566 - 2570

วิสัยทัศน์

“เศรษฐกิจชั้นนำ พัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน บนพื้นฐานสังคมเป็นสุข”

พันธกิจ

1) ยกระดับพื้นที่ให้เป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ดีและทันสมัย

2) พัฒนาแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง

3) ส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

4) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

5) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดี มีความมั่นคงปลอดภัย และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต

เป้าหมายการพัฒนา

1) พื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ดีและทันสมัยที่สุด

2) แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง

3) การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

4) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม และยั่งยืน

5) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงปลอดภัย และเกิดการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต

ประเด็นการพัฒนา

1) พัฒนาพื้นที่เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุนอุตสาหกรรม มุ่งสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ดีและทันสมัย

2) พัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง

3) ส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก สินค้า และการบริการด้านท่องเที่ยว

4) ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงปลอดภัย และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต

5.1.7 แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

วิสัยทัศน์

“เมืองนวัตกรรมชั้นนำ สร้างสรรค์เศรษฐกิจใหม่ สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมดุล และยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ยกระดับการพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้อุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ โดยการใช้องค์ความรู้นวัตกรรม และเทคโนโลยีขั้นสูง

2) เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมมีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทุกภาคส่วนอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

3) เพื่อสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ และสินค้าใหม่

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) จำนวนสถานประกอบการที่นำเทคโนโลยี นวัตกรรม และดิจิทัล ไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของ สถานประกอบการ

2) ร้อยละสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว

3) จำนวนผู้ประกอบการ SME และวิสาหกิจชุมชนรายใหม่

แนวทางการพัฒนา

1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมและดิจิทัลตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม เพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกัน

2) สนับสนุนองค์ความรู้ด้านกฎหมาย นโยบายการลงทุน และการสร้างความเข้าใจในการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจในพื้นที่ เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

3) ส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีสะอาดในกระบวนการผลิต

4) มุ่งเน้นให้อุตสาหกรรมใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตอุตสาหกรรม

5) กระตุ้นอุปสงค์ตลาดกลุ่มสินค้าชีวภาพ หรือใช้เทคโนโลยีชีวภาพในการผลิต

6) ส่งเสริม สร้างความเข้าใจ มีการฝึกอบรมให้ความรู้ด้าน CSR ให้แก่อุตสาหกรรมทุกระดับและสำหรับประชาชน ในเรื่องของพื้นที่อุตสาหกรรม

7) ผลักดันให้เกิด i-Mall แพลตฟอร์มตลาดอุตสาหกรรมออนไลน์เป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าอุตสาหกรรม

8) ส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมมากขึ้น

แผนงานและโครงการที่สำคัญ

แผนงานที่ 1 ด้านอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับนานาชาติ

วัตถุประสงค์

1) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม (เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ คนพิการ)

2) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) จำนวนโครงการ/กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ

2) ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

2) ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดให้สามารถรักษาสถานภาพการเป็นแหล่ง

3) ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีศักยภาพพร้อมรับนักท่องเที่ยว

4) พัฒนาปัจจัย/โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐานในระดับนานาชาติ

5) ปรับปรุงพัฒนาข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด โดยระบบ Digital Platform

6) ยกระดับศักยภาพด้านสินค้าและการตลาดด้านการท่องเที่ยวในเชิงรุกให้ตรงกับ

7) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพเพื่อรองรับเขตพัฒนาสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

8) พัฒนาและเพิ่มศักยภาพด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

แผนงานและโครงการที่สำคัญ

แผนงานที่ 1 ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 สร้างเสริมนวัตกรรมเกษตร สู่เศรษฐกิจชีวภาพ

วัตถุประสงค์

1) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

2) สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในการ

3) ส่งเสริมการตลาด เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย และสร้างเครือข่ายตลาดออนไลน์ด้านการเกษตร

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับรองคุณภาพมาตรฐานที่เพิ่มขึ้น

2) จำนวนนวัตกรรมการแปรรูปด้านการเกษตรที่สามารถถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้ และนำไปใช้ประโยชน์

3) ร้อยละของผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับการแปรรูปและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพิ่มขึ้น

4) ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของกลุ่ม/สถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการตลาด

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลนวัตกรรมการเกษตร

2) ส่งเสริมพัฒนาการเกษตรอัจฉริยะ

3) พัฒนาเกษตรกรในการผลิตการเกษตรให้มีมาตรฐาน

4) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิตและคุณภาพด้านการจัดการหลังเก็บเกี่ยว

5) ส่งเสริมโครงการพระราชดำริ

6) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในการแปรรูปการเกษตร

7) ส่งเสริมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการสร้างแบรนด์

8) ส่งเสริมการตลาดและเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อประชาสัมพันธ์เพิ่มช่องทางจำหน่าย

9) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

10) ส่งเสริมเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตร

แผนงานและโครงการที่สำคัญ

แผนงานที่ 1 ด้านการพัฒนาการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และเอกชน โครงสร้างพื้นฐานและคมนาคม รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

วัตถุประสงค์

1) ระบบขนส่งและการให้บริการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจและชุมชนที่มีประสิทธิภาพ

2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความพร้อมรองรับการขยายตัวของเมือง และพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

3) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ

4) ปฏิรูปสื่อ กระบวนการประชาสัมพันธ์เชิงรุกของภาครัฐ ด้วยเทคโนโลยีการ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) จำนวนโครงการถนน (สายหลัก/สายรอง/สายย่อย) ที่ก่อสร้างและบำรุงรักษา

2) ร้อยละจำนวนอุบัติเหตุทางถนนหรือระบบขนส่งต่าง ๆ ลดลง

3) จำนวนถนนที่ได้รับการพัฒนาตามผังเมืองในเขต EEC

4) จำนวนสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ได้รับการปรับปรุงเพิ่มขึ้น

(1) ร้อยละครัวเรือนและสถานประกอบการที่มีน้ำอุปโภค บริโภคใช้

(2) ร้อยละครัวเรือนและสถานประกอบการที่มีไฟฟ้าใช้

(3) จำนวนระบบป้องกันน้ำท่วมและระบบระบายน้ำชุมชนที่ได้รับการปรับปรุง

(4) จำนวนสาธารณูปการที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น

5) ปริมาณการใช้น้ำภายในจังหวัดเพิ่มขึ้น

6) ระดับความพึงพอใจของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลภาครัฐผ่านช่องทาง

7) ร้อยละของสื่อมวลชนในพื้นที่เข้าร่วมโครงการปฏิรูปสื่อ

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้สามารถรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การขนส่งสินค้าและการขนส่งมวลชน

2) พัฒนาระบบขนส่งทางบกและทางน้ำเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจใน

3) ปรับปรุงจุดเสี่ยงหรือจุดอันตรายบนถนนหรือโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน

4) พัฒนาระบบขนส่งทางถนนตามผังเมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

5) ส่งเสริมการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพระบบจำหน่ายน้ำประปา

6) ส่งเสริมการขยายระบบจำหน่ายไฟฟ้าเพิ่มเติมให้กับผู้ใช้รายใหม่ รวมทั้งปรับปรุงระบบไฟฟ้าให้พร้อมใช้งาน มั่นคง เชื่อถือได้และปลอดภัย

7) ปรับปรุงและก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมและระบบระบายน้ำชุมชน

8) พัฒนาระบบสาธารณูปการเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง เช่น สวนสาธารณะ ท่าเทียบเรือ ลานเอนกประสงค์

9) พัฒนาแหล่งน้ำใหม่และปรับปรุงแหล่งน้ำเดิมให้มีปริมาณกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น

10) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ

11) ส่งเสริมกระบวนการปฏิรูปสื่อกระบวนการประชาสัมพันธ์เชิงรุกของภาครัฐด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารยุคใหม่

แผนงานและโครงการที่สำคัญ

แผนงานที่ 1 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 สร้างสรรค์สังคมให้มั่นคงมีคุณภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถเข้าถึงสิทธิสวัสดิการสังคมรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจและเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและเป็นเมืองน่าอยู่

2) ผู้นำองค์กรด้านการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ก้าวล้ำเทคโนโลยี สร้างภาคีเครือข่ายพัฒนาคนทุกช่วงวัย ก้าวไกลทางด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม น้อมนำศาสตร์พระราชา เพื่อพัฒนาคุณภาพสู่สากล

3) ผู้เรียนและกำลังแรงงานได้รับการเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล นวัตกรรม และการสื่อสาร เข้าสู่ Thailand 4.0

4) แรงงานมีงานทำ มีหลักประกันที่มั่นคง มีความปลอดภัยในการทำงาน มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และสถานประกอบการมีมาตรฐานแรงงาน มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้านแรงงาน

5) ประชาชนมีการประยุกต์ใช้ “ศาสตร์พระราชา” เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และมีภูมิคุ้มกัน

6) การสร้างภูมิคุ้มกันให้ประชาชนมีความเข้าใจเรื่องด้านความมั่นคง เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาด้านค้ามนุษย์ และอาชญากรรมต่าง ๆ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) ร้อยละของสถานพยาบาลได้รับการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลตามมาตรฐานสากล (HA /Advance HA /JC) ตามศักยภาพของสถานพยาบาลแต่ละระดับ

2) จำนวนประชาชนมีศักยภาพด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มขึ้น

3) ร้อยละจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรทางถนนลดลง

4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่เข้าถึงความช่วยเหลือตามกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม

5) ร้อยละประชากรกลุ่มเป้าหมายได้รับการป้องกันและคุ้มครองจากปัญหาการค้ามนุษย์

6) ร้อยละของผู้สูงอายุเข้าถึงสิทธิบริการทางสังคมและได้รับการพัฒนาทักษะทางกายใจ

7) ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลัก จากการทดสอบระดับเพิ่มขึ้น

8) ร้อยละของนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำทุกช่วงวัย

9) ร้อยละของนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการวิจัย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ภาษาเพื่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล

10) ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีศึกษาและการอุดมศึกษาที่ เข้าสู่ตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพอิสระเพิ่มขึ้น

11) ร้อยละของแรงงานมีงานทำและมีหลักประกันในการทำงานและได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเพิ่มขึ้น

12) ร้อยละของสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

13) จำนวนสถานประกอบกิจการที่มีการบริหารจัดการที่ดีแสดงถึงความรับผิดชอบ

14) ร้อยละของประชาชน รับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

15) ร้อยละของประชาชนที่สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

16) ร้อยละของประชาชนมีความเข้าใจในปัญหาด้านความมั่นคงเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้สามารถรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การขนส่งสินค้าและการขนส่งมวลชน

2) พัฒนาระบบขนส่งทางบกและทางน้ำเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคต

3) ปรับปรุงจุดเสี่ยงหรือจุดอันตรายบนถนนหรือโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน

4) พัฒนาระบบขนส่งทางถนนตามผังเมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

5) ส่งเสริมการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพระบบจำหน่ายน้ำประปา

6) ส่งเสริมการขยายระบบจำหน่ายไฟฟ้าเพิ่มเติมให้กับผู้ใช้รายใหม่ รวมทั้งปรับปรุงระบบไฟฟ้าให้พร้อมใช้งาน มั่นคง เชื่อถือได้และปลอดภัย

7) ปรับปรุงและก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมและระบบระบายน้ำชุมชน

8) พัฒนาระบบสาธารณูปการเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง เช่น สวนสาธารณะ ท่าเทียบเรือ ลานเอนกประสงค์

9) พัฒนาแหล่งน้ำใหม่และปรับปรุงแหล่งน้ำเดิมให้มีปริมาณกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น

10) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ

11) ส่งเสริมกระบวนการปฏิรูปสื่อกระบวนการประชาสัมพันธ์เชิงรุกของภาครัฐด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารยุคใหม่

แผนงานและโครงการที่สำคัญ

แผนงานที่ 1 ด้านพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลและมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1) ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์

2) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูและพัฒนา

3) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4) การจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

1) พื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น

2) กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก้ไขปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ป่า

3) แหล่งอาหารสัตว์ป่าอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น (แห่ง)

4) จำนวนแหล่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพิ่มขึ้น (แห่ง)

5) จำนวนพื้นที่ได้รับการป้องกันการกัดเซาะ

6) จำนวนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและพื้นที่สีเขียวได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาเพิ่มขึ้น

7) จำนวนกิจกรรมที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8) ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่นำกลับมาใช้ประโยชน์

9) ขยะติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

10) จำนวนศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร

แนวทางการพัฒนา

1) ฟื้นฟูพื้นที่ป่า เพิ่มแหล่งน้ำ อาหาร แร่ธาตุให้มีความอุดมสมบูรณ์โดยการมีส่วนร่วม

2) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการป้องกันและแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าออกมารบกวนประชาชน

3) ปรับปรุงพื้นที่แหล่งอาหารสำหรับสัตว์ป่า

4) เพิ่มจำนวนแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำและหญ้าทะเล

5) ป้องกันการกัดเซาะแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ

6) ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม

7) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

8) ส่งเสริมการจัดการขยะติดเชื้อให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

9) ก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร

แผนงานและโครงการที่สำคัญ

แผนงานที่ 1 ด้านบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1.8 ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

วิสัยทัศน์

“เมืองนวัตกรรมน่าอยู่ ศูนย์กลางการท่องเที่ยวและกีฬา พัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

1) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) ส่งเสริมการจัดการศึกษา การให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

3) ส่งเสริมการศึกษาให้เข้าสู่นวัตกรรมสมัยใหม่

4) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวและกีฬาระดับนานาชาติ

5) เสริมสร้างและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ

6) ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน

7) สนับสนุนช่วยเหลือให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการป้องกันแก้ปัญหาสังคม ยาเสพติด

8) เสริมสร้างความร่วมมือในการกำจัดขยะมูลฝอย การจัดระบบบำบัดน้ำเสียการบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ

กลยุทธ์การพัฒนา

1) ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดชลบุรีให้มีการขยายตัวอย่างเพียงพอต่อการสร้างงานและสร้างรายได้ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่ายชุมชนให้เกิดการเชื่อมโยงพัฒนาชนบทและเมืองอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้

2) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเสริมสร้างคุณค่าที่ดีในสังคมไทยบนพื้นฐานของการอนุรักษ์วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย สามารถสร้างคนให้เป็นคนดี คนเก่ง พร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม และมีระเบียบวินัย

3) เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของคนทุกคนให้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สร้างระบบคุ้มครองความมั่นคงทางสังคม รวมทั้งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

4) เพื่อพัฒนาการศึกษาของเยาวชนในจังหวัดชลบุรีให้ก้าวหน้าสู่นวัตกรรมสมัยใหม่

5) เพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่ง แวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เพื่อให้คนและธรรมชาติอยู่ด้วยกันอย่างสมดุลและยั่งยืน

6) ส่งเสริมกีฬาให้เป็นศูนย์กลางของชาติและนานาชาติ โดยความร่วมมือทั้งภาครัฐ เอกชน เยาวชน และประชาชนทั่วไป

7) ส่งเสริมการพัฒนางานด้านการท่องเที่ยว ด้านความยั่งยืนของสินค้าการบริการด้านการแข่งขัน ความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน

8) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันรับผิดชอบ

เพื่อพัฒนาบุคลากรในองค์กรเป็นบุคลากรยุคใหม่สามารถนำพาองค์กรไปสู่องค์กรยุคใหม่และสามารถบริหารจัดการองค์กรด้วยระบบการบริหารสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

1.1 พัฒนาอาคารสถานที่สำหรับการจัดการศึกษา

1.2 พัฒนาวัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา

1.3 พัฒนาระบบการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในการอนุรักษ์พื้นฟูศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี และศาสนา

1.5 ส่งเสริมการจัดการศึกษา การให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและมีคุณภาพ

1.6 ขยายและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้สู่ชุมชนและท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยี

1.7 สนับสนุนและพัฒนาสถานพยาบาลให้ได้มาตรฐาน

1.8 สนับสนุนและพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ทางการแพทย์ที่จำเป็น

1.9 พัฒนาระบบการให้บริการทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนให้ทั่วถึง

1.10 การพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

1.11 พัฒนาระบบการป้องกัน / ควบคุมโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬา

2.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรีให้ได้มาตรฐานสากลและการท่องเที่ยววิถีใหม่

2.2 พัฒนาการให้บริการการท่องเที่ยวตามมาตรฐานสากลสำหรับเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในประเทศและนานาชาติ

2.3 ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2.4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาสู่ระดับนานาชาติ

2.5 ส่งเสริมพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศสามารถนำไปสู่กีฬาเพื่อการอาชีพได้

2.6 ส่งเสริมพัฒนากีฬาและสนามกีฬาสำหรับรองรับกีฬาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมขนส่ง

3.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมขนส่งเพื่อรองรับการพัฒนา

3.2 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค

3.3 พัฒนากระแสไฟฟ้าและแสงสว่าง

3.4 พัฒนาระบบทางระบายน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

4.1 ส่งเสริมพัฒนาสถาบันการเกษตรให้เข้มแข็งยั่งยืน

4.2 ส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานสากล

4.3 เสริมสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเป็นแหล่งการเรียนรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน

4.4 ส่งเสริมและเพิ่มโอกาสการมีงานทำและมีรายได้เพิ่ม

4.5 ส่งเสริมคุณภาพสินค้า ผลิตภัณฑ์ และความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นสู่ภูมิภาคและระดับสากล

4.6 ส่งเสริมเกษตรกรรมที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและระบบดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ (Smart Farmer)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การป้องกันปราบปรามและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

5.1 รณรงค์สร้างจิตสำนึกให้สถาบันครอบครัวเข้มแข็งเสริมสร้างความอบอุ่นให้ครอบครัว

5.2 รณรงค์ประชาสัมพันธ์โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่น ให้เห็นถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด

5.3 พัฒนาประสิทธิภาพขององค์กร ให้เข้มแข็งโดยผู้นำท้องถิ่นให้ความสำคัญในการป้องกัน

5.4 ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการป้องกันปราบปรามแก้ไขปัญหายาเสพติดในเชิงรุกและบูรณาการให้ทั่วถึงและสอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน

5.5 ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart environment)

6.1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

6.2 พัฒนาเทคโนโลยีสำหรับบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ

6.3 พัฒนาและวางระบบชุมชนเมืองและชนบท

6.4 พัฒนาพื้นที่สีเขียวสำหรับเป็นปอดของประชาชนให้ยั่งยืน

6.5 สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการร่วมกันกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

7.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองทางสังคมตามระบอบประชาธิปไตย

7.2 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ความเข้าใจ มีจิตสำนึกและการมีส่วนร่วม

7.3 ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภาครัฐ

7.4 ส่งเสริมการบริหารเชิงรุก โดยเน้นการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน

7.5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐไปสู่องค์กรยุคใหม่

7.6 ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดการพัฒนางานด้านการบริการ

7.7 พัฒนาศักยภาพบุคลากร และระบบข้อมูลเพื่อการทำงานสู่มืออาชีพภายใต้องค์กรแห่งการเรียนรู้

7.8 ยกระดับการให้บริการประชาชนและการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีสู่การเป็นภาครัฐดิจิทัล (Digital Government) ตามแนวทางของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

5.1.9 แผนพัฒนาเมืองพัทยาตามแนวทาง Neo Pattaya

1) นโยบายด้านเศรษฐกิจ

1.1) ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับ EEC

1.2) เน้นการพัฒนาพื้นที่เกาะล้าน

1.3) การส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยว

1.4) ยกระดับการเป็นเมือง MICE

1.5) กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ/การค้าสู่ชุมชน

2) นโยบายด้านสังคม

2.1) บริการสาธารณสุขด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2) เยาวชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

2.3) มี One Stop Service ด้านความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว

3) นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

3.1) จัดทำยุทธศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ

3.2) สร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมภาพประชาชน

4) นโยบายด้านวัฒนธรรม

4.1) งานฉลองพิธีบรมราชาภิเษก

4.2) งานแสดงมหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคตะวันออก

4.3) ส่งเสริมความหลากหลายของวัฒนธรรมไทยและทั่วโลก

5) นโยบายด้านบริหาร

5.1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

5.2) ยกระดับงานบริการสู่เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3) การสื่อสารสาธารณะ

5.2 ยุทธศาสตร์เมืองพัทยา

วิสัยทัศน์

"เมืองแห่งโอกาส เศรษฐกิจสมดุล คุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับทุกคน"

เมืองแห่งโอกาส ประชาชนทุกคนในเมืองพัทยา สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม เคารพความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง(Resilience) พึ่งพาตนเองได้และเป็นประโยชน์ต่อเมืองอื่นโดยรอบ

เศรษฐกิจสมดุล การพัฒนานวัตกรรมทางเศรษฐกิจของเมืองพัทยาให้เกิดสมดุล 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกื้อหนุนให้ประชาชนมีโอกาสพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมกับการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โดยคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

คุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนในเมืองพัทยามีสุขภาวะที่ดี มีการศึกษา มีชีวิตการงานและรายได้ที่ดี มีสภาพแวดล้อมในการอยู่อาศัยที่ดี ชุมชนมีความปลอดภัย มีการคมนาคมที่สะดวกปลอดภัย เป็นเมืองที่น่าอยู่ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมืองและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยสำหรับทุกคน

เป้าประสงค์

1) ประชาชนในเขตเมืองพัทยาทุกคน มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) เพิ่มขึ้น

2) คดีอาชญากรรมในเขตเมืองพัทยาลดลง

กลยุทธ์

1) การส่งเสริมการพัฒนาเมืองแห่งการศึกษาที่ทันสมัย มีมาตรฐานระดับสากล

2) การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิมของเมืองพัทยาให้มีความทันสมัยมีความปลอดภัยและรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นเดิม

3) การปรับปรุงและพัฒนาระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน นักท่องเที่ยวและนักลงทุนในเมืองพัทยา ให้เป็นเมืองน่าอยู่และมีความปลอดภัยสูง

4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

5) การยกระดับการจัดบริการสวัสดิการสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคม เช่น ด้านสุขภาพอนามัย การป้องกันโรคติดต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ และการดูแลกลุ่มเปราะบางให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพสูง

6) การจัดระเบียบสังคมเพื่อความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของสังคม เช่น หาบเร่แผงลอย กลุ่มค้ามนุษย์ กลุ่มค้าสิ่งเสพติด กลุ่มคนเร่ร่อน ประชากรแฝง และอาชญากรข้ามชาติ เป็นต้น

7) การยกระดับพื้นที่อยู่อาศัย เพื่อรองรับจำนวนประชากรจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขให้กับประชาชนทุกคน ได้แก่ การมีสุขภาพแข็งแรง มีที่อยู่อาศัย ครอบครัวที่อบอุ่น สภาพแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการศึกษา มีสวัสดิการสังคม เคารพความหลากหลายทางพวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น ส่วนประกอบดังกล่าวจำเป็นต้องสร้างระบบให้สมดุลและดำรงอยู่ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเปลี่ยนแปลงจากภัยธรรมชาติ และความเปลี่ยนแปลงของโรคอุบัติใหม่ ทั้งนี้ คุณภาพชีวิตที่ดีสามารถทำให้ประชาชนมีความสุขและส่งผลทำให้สังคมดีมีคุณภาพ

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

2) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ด้านที่ 2 สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค

3) ไทยแลนด์ 4.0

มิติที่ 2 ความอยู่ดีมีสุขของผู้คนในสังคม (Social Well-beings)

4) ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

5) โครงการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 การพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี

6) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง) พ.ศ. 2566 - 2570

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ปลอดภัย และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต

7) แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 สร้างสรรค์สังคมให้มั่นคงมีคุณภาพและยั่งยืน

8) ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การป้องกันปราบปรามและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

9) แผนพัฒนาเมืองพัทยาตามแนวทาง Neo Pattaya

นโยบายด้านสังคม

นโยบายด้านวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐาน รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

เป้าประสงค์

1) การยกระดับระบบขนส่งมวลชนเมืองพัทยาให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพสูง

2) การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อบริการประชาชน

3) การยกระดับคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานเมืองพัทยาให้มีมาตรฐานสูง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) ประชาชนมีความพึงพอใจจากการใช้บริการระบบขนส่งมวลชนอยู่ในระดับดีมาก

2) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ครอบคลุมขอบเขตเมืองพัทยา

3) ประชาชนได้รับบริการผ่านแพลตฟอร์มกลาง หรือระบบสารสนเทศด้านบริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี

4) โครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค สาธารณูปการ มีมาตรฐานและมีสภาพพร้อมใช้งานอยู่ในระดับดี

กลยุทธ์

1) การสร้างและพัฒนาระบบขนส่งมวลชนเมืองพัทยา เพื่อเชื่อมต่อการขนส่งทางบก ทางราง และทางทะเล ให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพ เช่น รถไฟฟ้ารางเบา รถขนส่งสาธารณะที่ทันสมัย เพื่อรองรับการขยายตัวเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

2) การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง แพลตฟอร์มกลาง และระบบสารสนเทศด้านบริหารและบริการ เพื่อรองรับการพัฒนานวัตกรรมทางเศรษฐกิจสมดุล

3) การยกระดับคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานเมืองพัทยา ให้มีมาตรฐานสูง เช่น ทางเดินเท้า ทางระบายน้ำ ศาลาที่พัก จุดจอดรถ สะพาน และไฟทางเดิน เป็นต้น โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐานสากล เพื่ออำนวยความสะดวก

ต่อการให้บริการประชาชน อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม พร้อมทั้งเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

2) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ด้านที่ 4 ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ

3) ไทยแลนด์ 4.0

มิติที่ 1 ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ (Economic Wealth)

4) ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

5) โครงการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

ประเด็นยุทธศาสตร์ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

6) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง) พ.ศ. 2566 - 2570

ยุทธศาสตร์ 3 ส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก สินค้า และการบริการด้านการท่องเที่ยว

7) แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐและเอกชน โครงสร้างพื้นฐานและคมนาคม รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8) ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมขนส่ง

9) แผนพัฒนาเมืองพัทยาตามแนวทาง Neo Pattaya

นโยบายด้านเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

1) การเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพที่ทันสมัยแห่งภาคตะวันออก

2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพและการท่องเที่ยวสีเขียว

3) การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) สถานพยาบาลสังกัดเมืองพัทยาได้การรับรองคุณภาพโรงพยาบาลมาตรฐาน

2) ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามแนวคิด BCG เพิ่มขึ้น

3) รายได้ของประชาชนต่อหัวหรือครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยของรายได้เท่ากับหรือสูงกว่า

4) จำนวนกลุ่มอาชีพชุมชนเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

1) การส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านสุขภาพ เช่น บุคลากร โรงพยาบาลอุปกรณ์ทางการแพทย์ และระบบสารสนเทศสาธารณสุขและสุขภาพ เพื่อให้เมืองพัทยาเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพที่ทันสมัยแห่งภาคตะวันออก และมุ่งไปสู่การพัฒนาระบบการแพทย์ระดับนานาชาติ

2) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง

3) การส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียวใน 2 มิติ ได้แก่ 1) มิติด้านสิ่งแวดล้อม และ 2) มิติด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและพหุวัฒนธรรม

4) การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ที่สามารถพึ่งตนเองภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5) การส่งเสริมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

มุ่งเน้นการส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจเมืองพัทยาเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการเชื่อมโยงความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการฝ่าทุกวิกฤต ยกระดับศักยภาพเศรษฐกิจที่มีโอกาสการจ้างงาน และสร้างรายได้ให้กับภาคประชาชนอย่างทั่วถึงสากลประเทศได้มาตรฐานสากล

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)
ประเด็นยุทธศาสตร์ 2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

2) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)
ด้านที่ 1 เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3) ไทยแลนด์ 4.0
มิติที่ 1 ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ (Economic Wealth)

4) ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 - 2570)
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

5) โครงการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)
ประเด็นยุทธศาสตร์ 2 การพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมาย
ประเด็นยุทธศาสตร์ 3 การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว

6) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง) พ.ศ. 2566 - 2570
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุนอุตสาหกรรม มุ่งสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ดีและทันสมัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก สินค้า และการบริการด้านการท่องเที่ยว

7) แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ยกระดับการพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับนานาชาติ

ประเด็นการพัฒนา 3 สร้างเสริมนวัตกรรมเกษตร สู่เศรษฐกิจชีวภาพ

8) ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

9) แผนพัฒนาเมืองพัทยาตามแนวทาง Neo Pattaya

นโยบายด้านเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

1) การยกระดับการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2) การเฝ้าระวังและป้องกันปราบปรามการเกิดปัญหามลพิษ

3) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ

4) การจัดการขยะและของเสียอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) ร้อยละของพื้นที่วิกฤตน้ำท่วมมีจำนวนลดลง

2) ร้อยละมลพิษที่เกิดจากทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษกำหนด

3) ร้อยละของพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น

4) จำนวนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและพื้นที่สีเขียวได้รับการฟื้นฟู และพัฒนาเพิ่มขึ้น

5) กระบวนการบริหารจัดการขยะและของเสียมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับดี

6) จำนวนของประชาชนหรือชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

1) การยกระดับการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำ สามารถแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค น้ำท่วม ความต้องการของภาคบริการ และอุตสาหกรรม

2) การเฝ้าระวังและป้องกันปราบปรามการเกิดปัญหามลพิษ ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ เช่น แนวชายหาด แนวปะการัง สวนสาธารณะ หมู่เกาะ ป่าไม้ และป่าชายเลน

4) การจัดการขยะและของเสียอย่างเป็นระบบ เพื่อลดการตกค้างขยะในชุมชน

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกหลักอนุรักษ์วิทยา ได้แก่ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู เฝ้าระวัง ป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อลดอัตราการสูญเสียทรัพยากร และการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สุทธิเป็นศูนย์ อย่างยั่งยืน

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ด้านที่ 3 วิถีชีวิตที่ยั่งยืน

3) ไทยแลนด์ 4.0

มิติที่ 4 การรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmental Wellness)

4) ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

5) โครงการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 5 การพัฒนาเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่และศูนย์กลางการเงิน

6) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง) พ.ศ. 2566 - 2570

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7) แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุล และมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

8) ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การจัดการสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ

9) แผนพัฒนาเมืองพัทยาตามแนวทาง Neo Pattaya

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการบริหารเมืองพัทยาเป็นองค์กรที่ ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง

เป้าประสงค์

1) การเป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง

2) การปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) ผ่านเกณฑ์การประเมินการออกแบบเมืองอัจฉริยะ 7 ด้าน

2) ผ่านการสำรวจความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล

3) ร้อยละของจำนวนประชาชนเป็นสมาชิกช่องทางประชาสัมพันธ์สื่อโซเชียลมีเดียของเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

1) การพัฒนาและยกระดับการบริหารและการปฏิบัติงานของเมืองพัทยาที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง ไปสู่องค์กรดิจิทัลสมรรถนะสูง

2) การยกระดับการบริการสาธารณะของเมืองพัทยาให้ประชาชนสามารถเข้าถึงอย่างสะดวก และโปร่งใส

3) การปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับเมืองพัทยา

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

มุ่งเน้นส่งเสริมเมืองพัทยาเป็นองค์กรดิจิทัลสมรรถนะสูงมุ่งสู่เมืองอัจฉริยะ ใน 7 ด้าน ได้แก่ 1) สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ 2) เศรษฐกิจอัจฉริยะ 3) ขนส่งอัจฉริยะ 4) พลังงานอัจฉริยะ 5) พลเมืองอัจฉริยะ 6) การดำรงชีวิตอัจฉริยะ และ 7) การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ และสอดรับต่อการเป็นรัฐบาลดิจิทัล

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

1) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ด้านที่ 4 ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ

3) ไทยแลนด์ 4.0

มิติที่ 3 การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom)

4) ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

5) โครงการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 การพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี

ประเด็นยุทธศาสตร์ 5 การพัฒนาเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่และศูนย์กลางการเงิน

6) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง) พ.ศ. 2566 - 2570

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ปลอดภัย และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต

7) แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 ยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐและเอกชน โครงสร้างพื้นฐานและคมนาคม รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

8) ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

9) แผนพัฒนาเมืองพัทยาตามแนวทาง Neo Pattaya

นโยบายด้านบริหาร

5.3 แผนผังความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

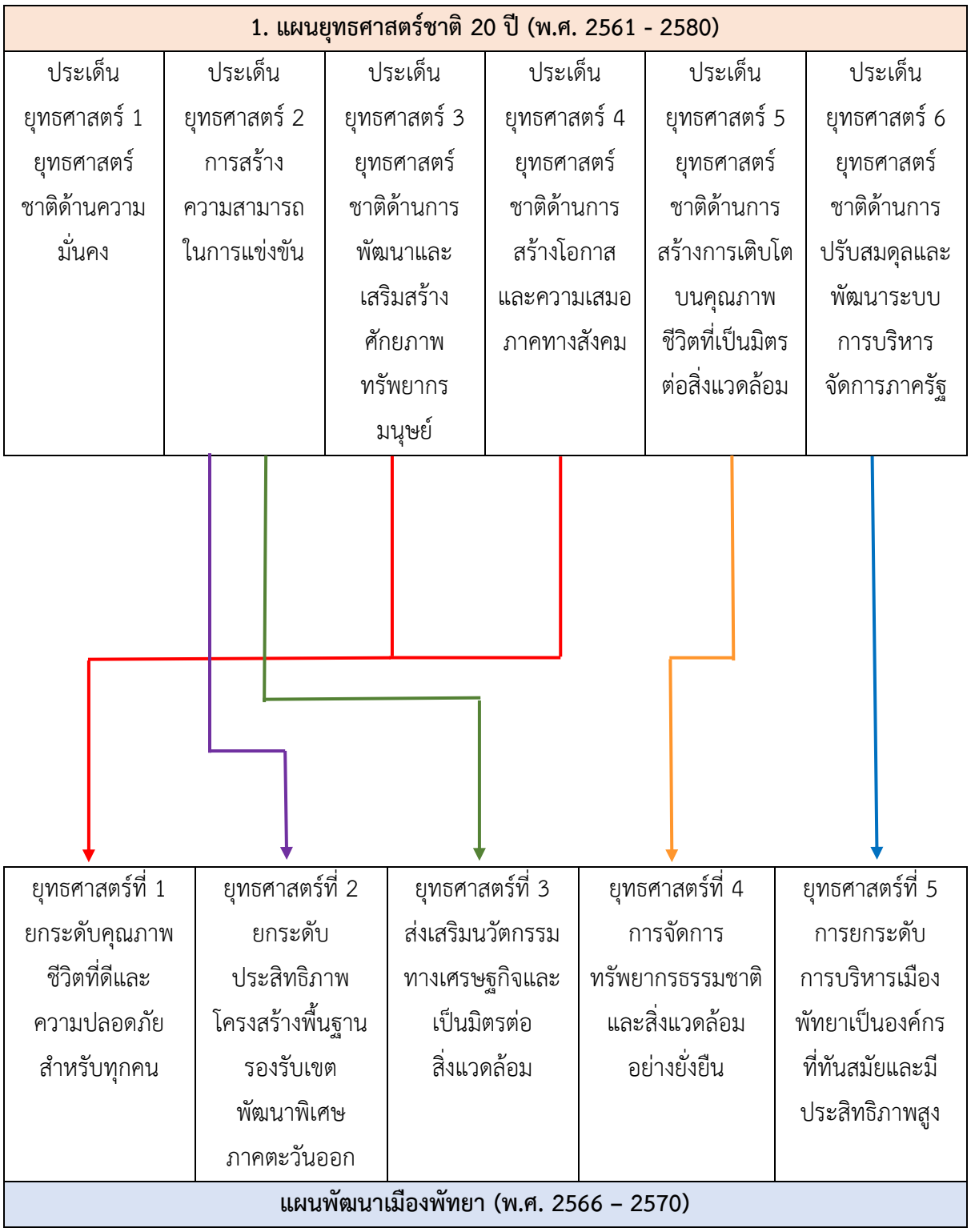

2. ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)			
1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)	2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)	3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)	4) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

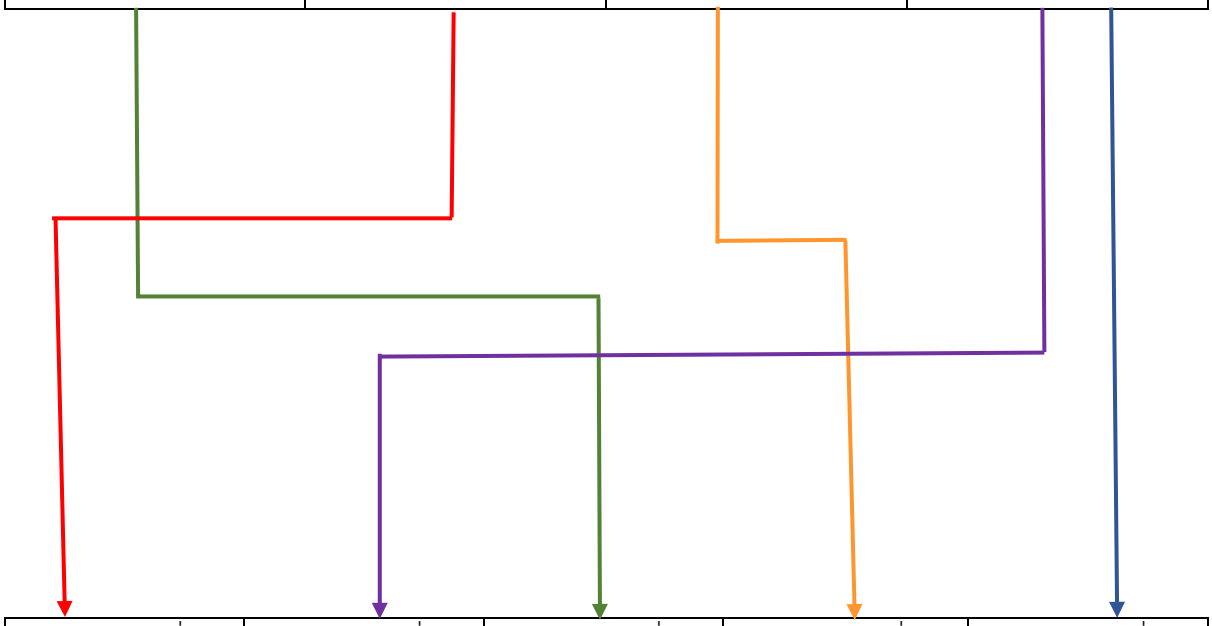

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยสำหรับทุกคน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการบริหารเมืองพัทยาเป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง
แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ. 2566 - 2570)				

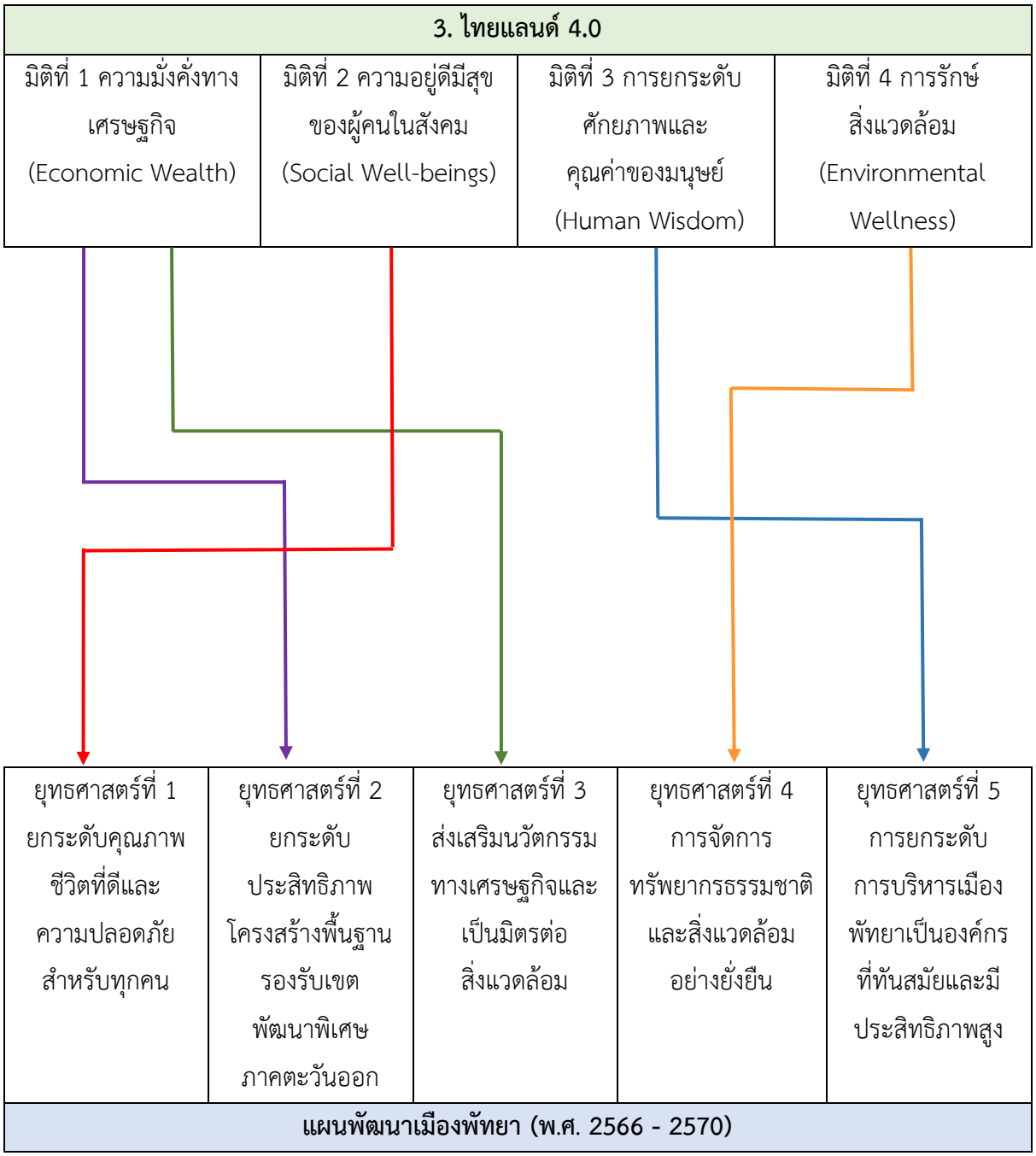
3. ไทยแลนด์ 4.0
มิติที่ 1 ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ (Economic Wealth)
มิติที่ 2 ความอยู่ดีมีสุขของผู้คนในสังคม (Social Well-beings)
มิติที่ 3 การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom)
มิติที่ 4 การรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmental Wellness)
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยสำหรับทุกคน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการบริหารเมืองพัทยาเป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง
แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ. 2566 - 2570)

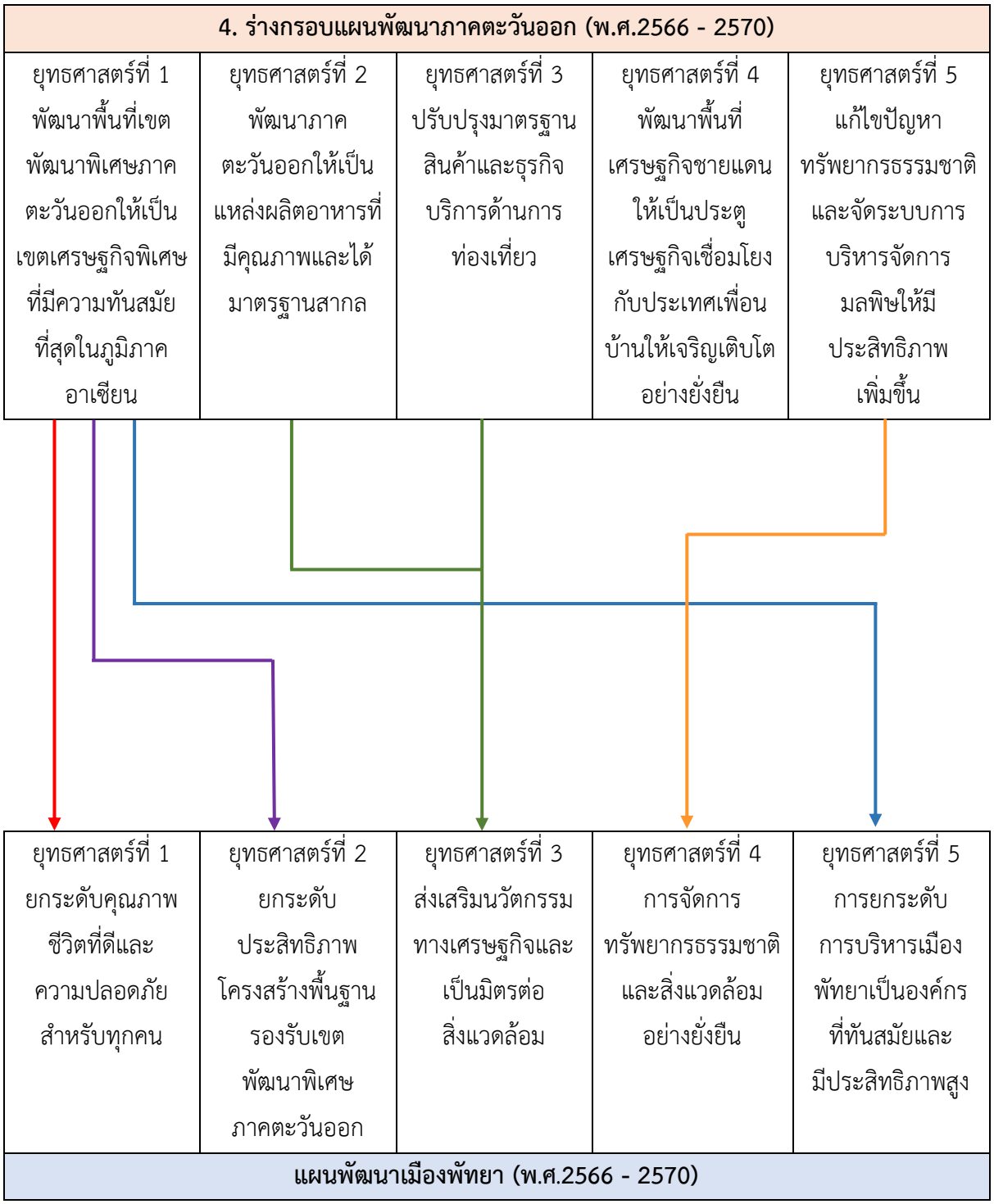
4. ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ.2566 - 2570)
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ 5 แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยสำหรับทุกคน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการบริหารเมืองพัทยาเป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง
แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ.2566 - 2570)

5. โครงการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค	ประเด็นยุทธศาสตร์ 2 การพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมาย	ประเด็นยุทธศาสตร์ 3 การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว	ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 การพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี	ประเด็นยุทธศาสตร์ 5 การพัฒนาเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่และศูนย์กลางการเงิน	ประเด็นยุทธศาสตร์ 6 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

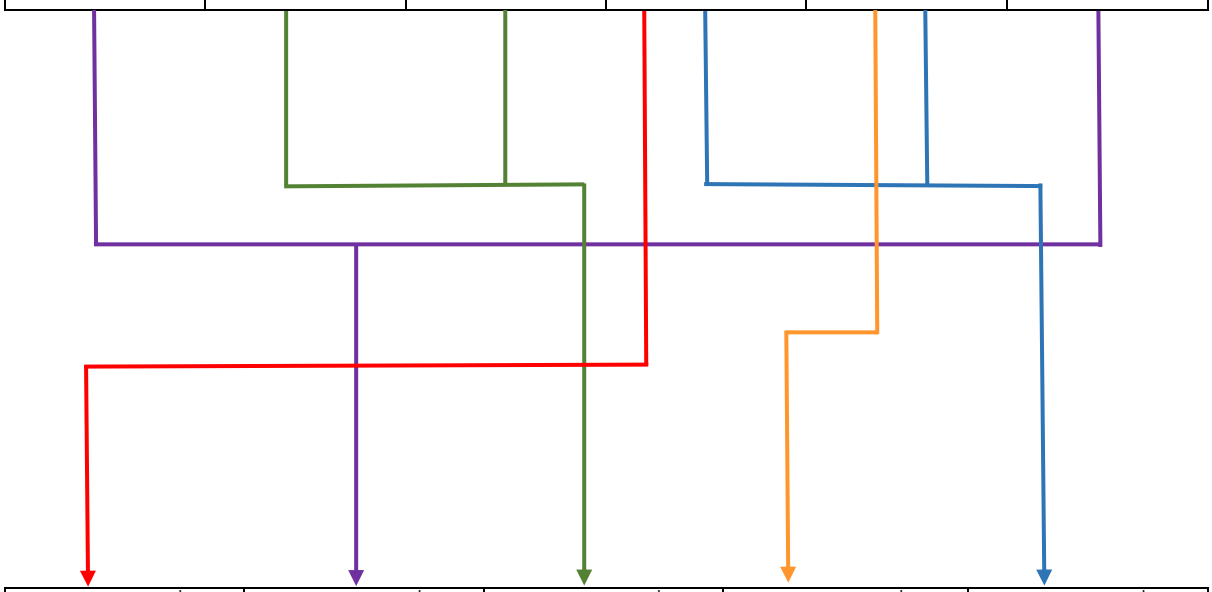

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยสำหรับทุกคน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการบริหารเมืองพัทยาเป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง

แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ.2566 - 2570)

6. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง) พ.ศ. 2566 - 2570				
1. การพัฒนาพื้นที่เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน อุตสาหกรรมมุ่งสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ดีและทันสมัย	2. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง	3. ส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว	4. ส่งเสริมและการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	5. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัย ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ปลอดภัย และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยสำหรับทุกคน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการบริหารเมืองพัทยาเป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง
แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ. 2566 - 2570)				

7. แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ.2566 - 2570)					
ประเด็นการพัฒนา 1 ยกระดับการพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	ประเด็นการพัฒนา 2 ยกระดับให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับนานาชาติ	ประเด็นการพัฒนา 3 สร้างเสริมนวัตกรรมเกษตรสู่เศรษฐกิจชีวภาพ	ประเด็นการพัฒนา 4 ยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐและเอกชน โครงสร้างพื้นฐานและคมนาคมรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	ประเด็นการพัฒนา 5 สร้างสรรค์สังคมให้มั่นคงมีคุณภาพและยั่งยืน	ประเด็นการพัฒนา 6 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลและมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยสำหรับทุกคน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการบริหารเมืองพัทยาเป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง
แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ.2566 - 2570)				

8. ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี (พ.ศ.2566 - 2570)						
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬา	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมขนส่ง	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การป้องกันปราบปรามและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ	ยุทธศาสตร์ที่ 7 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

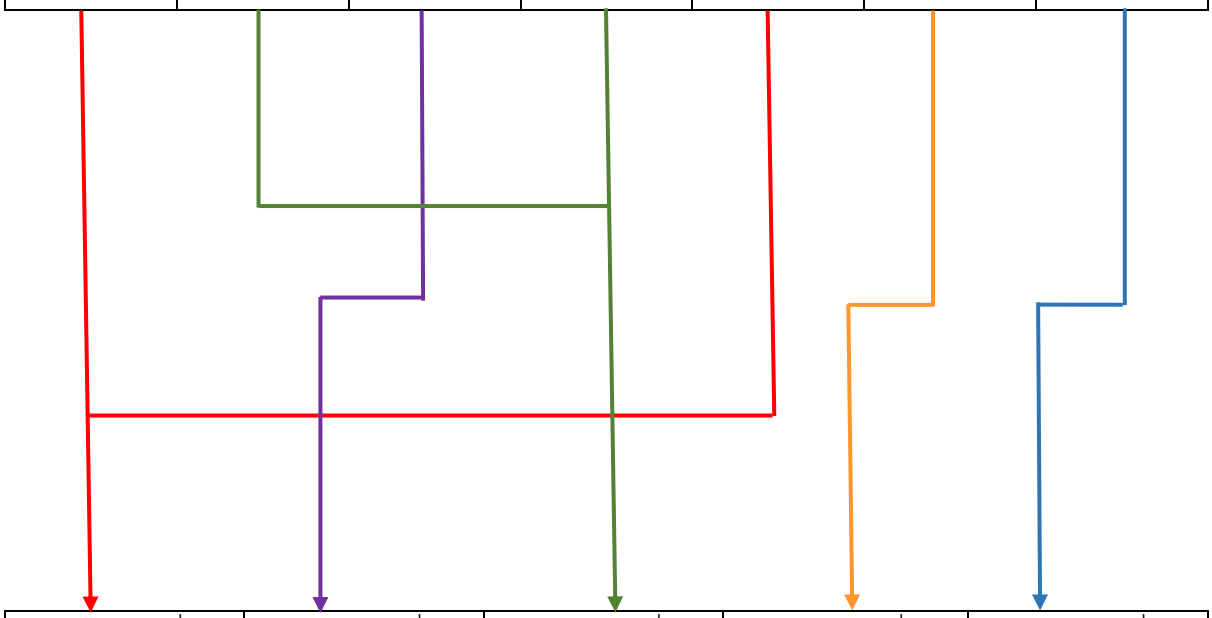

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยสำหรับทุกคน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการบริหารเมืองพัทยาเป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง
แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ.2566 - 2570)				

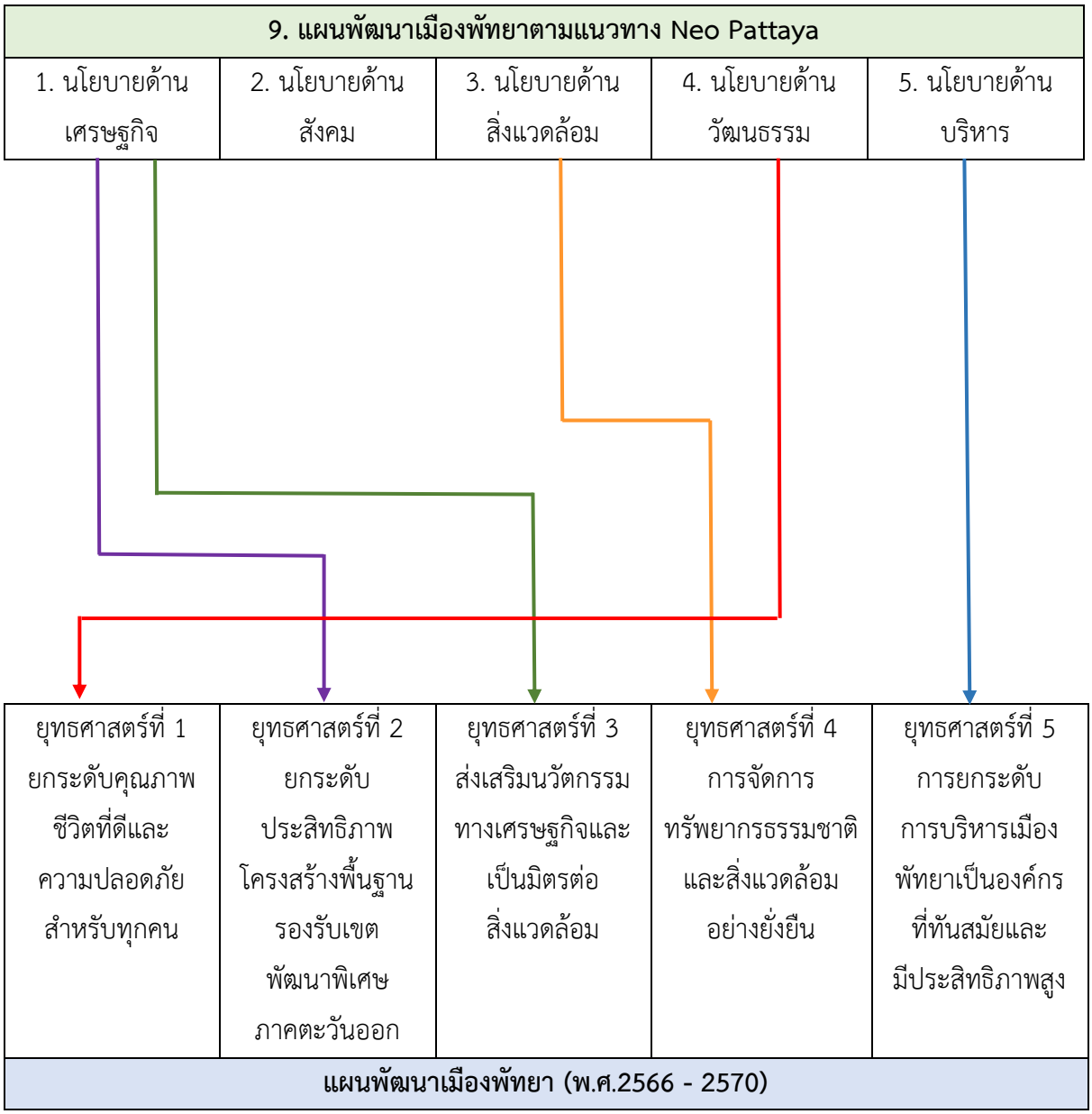
9. แผนพัฒนาเมืองพัทยาตามแนวทาง Neo Pattaya
1. นโยบายด้านเศรษฐกิจ
2. นโยบายด้านสังคม
3. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม
4. นโยบายด้านวัฒนธรรม
5. นโยบายด้านบริหาร
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีและความปลอดภัยสำหรับทุกคน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับการบริหารเมืองพัทยาเป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง
แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ.2566 - 2570)

5.4 แผนภาพความเชื่อมโยงงบประมาณเพื่อใช้ประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของเมืองพัทยา

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(6+1)	ย.2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ย.4 ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียม
ประเด็นแผนแม่บท	เขตเศรษฐกิจพิเศษ	พลังทางสังคม
เป้าหมายแผนแม่บท	การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจทั้งหมดเพิ่มขึ้น	ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม
ตัวชี้วัดแผนแม่บท	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์รวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจทั้งหมดเพิ่มขึ้นขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 5 ภายในปี 2565	มิติด้านโอกาสของดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าทางสังคมร้อยละ 10 ภายในปี 2565
แผนแม่บทย่อย	การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	การเสริมสร้างทุนทางสังคม
เป้าหมายแผนแม่บทย่อย	การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น	ภาคีการพัฒนามีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
ตัวชี้วัดแผนแม่บทย่อย	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกขยายตัวร้อยละ 6.3 ภายในปี 2565	ดัชนีวัดทุนทางสังคมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี 2565 (ปี 2561-2565)
คำอธิบายตัวชี้วัด/สถานะตัวชี้วัด	นำผลสำรวจของ BOI มาใช้	เมืองพัทยาได้มีโอกาสในการประเมินผลการดำเนินงานของงบประมาณในแต่ละปีงบประมาณ
- อธิบายตัวชี้วัด เช่น ที่มาของตัวชี้วัด วิธีการคำนวณตัวชี้วัด	นำผลสำรวจของ BOI มาใช้	เมืองพัทยาได้มีโอกาสในการประเมินผลการดำเนินงานของงบประมาณในแต่ละปีงบประมาณ
- ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในปีที่ผ่านมา ปีปัจจุบัน และเป้าหมายในปีถัดไป	นำผลสำรวจของ BOI มาใช้	สำรวจความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่เมืองพัทยาในด้านต่าง ๆ ของเมืองพัทยา

5.4 แผนภาพความเชื่อมโยงงบประมาณเพื่อใช้ประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ของเมืองพัทยา (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(6+1)	ย.2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ย.4 ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียม
- หน่วยงานเจ้าภาพที่ทำการวัดหรือเก็บข้อมูลตัวชี้วัด	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	เมืองพัทยา
- หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบหลักและหน่วยงานที่ร่วมส่งเป้าหมายและตัวชี้วัด พร้อมระบุสัดส่วนของหน่วยงานที่ร่วมส่งค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	เมืองพัทยา
ยุทธศาสตร์จัดสรร	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
แผนงาน (ตามยุทธศาสตร์จัดสรร)	แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น
ผลสัมฤทธิ์กระทรวง	ชุมชนมีความสงบเรียบร้อยปลอดภัย และมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์กระทรวง	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนครั้งในการดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน และเตรียมพร้อมด้านการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่	
เป้าหมายกระทรวง	ภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจมีขีดความสามารถในการแข่งขัน	ชุมชนมีความสุข
ตัวชี้วัดเป้าหมายกระทรวง	เชิงคุณภาพ : ระดับความสำเร็จในการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่พิเศษในภารกิจของกระทรวงมหาดไทย	เชิงปริมาณ : ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับสวัสดิการผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 100)

5.4 แผนภาพความเชื่อมโยงงบประมาณเพื่อใช้ประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ของเมืองพัทยา (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(6+1)	ย.2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ย.4 ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียม
ผลสัมฤทธิ์หน่วยงาน	เมืองพัทยามีศักยภาพในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว และองค์กรมีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	
ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์หน่วยงาน	เชิงปริมาณ : สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในจังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี 2565 เชิงคุณภาพ : ร้อยละการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี 2565	
เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน	เมืองพัทยาเป็นเมืองน่าอยู่และยั่งยืน ครอบคลุมทั้งเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม	เมืองพัทยาเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน มีการเชื่อมโยงโครงข่ายครอบคลุมระดับภูมิภาค ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีสิ่งแวดล้อมที่ดี
ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เมืองพัทยาขยายตัว ร้อยละ 10 ภายในปี 2565	เชิงปริมาณ : ร้อยละรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี 2565 เชิงคุณภาพ : ดัชนีความสุขและความอยู่ดีกินดีมีสุขเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี 2565
โครงการ (ล้านบาท : ทศนิยม 4 ตำแหน่ง)	โครงการ : พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 72.9000 ล้านบาท	ผลผลิต : การจัดบริการสาธารณะ 1,816.9284 ล้านบาท
ตัวชี้วัดเป้าหมายโครงการ	เชิงคุณภาพ : การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	เชิงปริมาณ : ร้อยละรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี 2565 เชิงคุณภาพ : ดัชนีวัดความสุขและความอยู่ดีกินดีมีสุขเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี 2565
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	**72,900,000 บาท**	**1,816,928,400 บาท**

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศัณสนีย์ กระจ่างโฉม, กรวรรณ สังขกร และนิเวศน์ พูนสุขเจริญ (2564 : 2) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การปรับตัวของภาคการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนภายใต้วิกฤติการณ์การระบาดโควิด-19 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนภายใต้วิกฤติการณ์การระบาดโควิด-19 ผ่านกระบวนการ TOWS Matrix ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลผ่านการวิเคราะห์ SWOT ด้านการท่องเที่ยวทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งนำไปต่อยอดในการกำหนดกลยุทธ์การปรับตัวของภาคการท่องเที่ยวภายใต้วิกฤติการณ์ระบาดโควิด-19

ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์ที่ควรดำเนินการเชิงรุก ได้แก่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวบนจุดแข็งด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ และการทำตลาดเชิงรุก กลยุทธ์ที่สามารถปรับปรุงและแก้ไขจุดอ่อนที่สามารถใช้โอกาสได้ ได้แก่ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนานวัตกรรมทางการท่องเที่ยว การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และการส่งเสริมคนในชุมชนให้มีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว กลยุทธ์เชิงป้องกัน ได้แก่ การสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว และการสื่อสารภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของภาคเหนือตอนบนที่ยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพและปลอดภัย และกลยุทธ์ที่ต้องหาทางผ่านพ้นจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค ได้แก่ การพัฒนาความปกติใหม่ของการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน การพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงอย่างยั่งยืน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วน

อลงกต อินทรชาติ, กนกวรรณ ขาวด่อน, อรรถวุฒิ กันทะวงศ์ และสาโรจน์ เริ่มดำริห์ (2564 : 1) ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งวิถีใหม่ ภายหลังการระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย มีข้อค้นพบว่า การระบาดของโควิด-19 ก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจและระบบสาธารณสุขของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยประเทศไทยนับเป็นประเทศแรกที่มีการรายงานการติดเชื้อของโรคโควิด-19 นอกเหนือจากประเทศจีน การระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทยส่งผลทำให้เศรษฐกิจอยู่ในสภาพชะงักงันและกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยทั่วประเทศ มาตรการต่าง ๆ ที่รัฐได้นำมาใช้เพื่อตอบสนองต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 ไม่ว่าจะเป็นการรักษาระยะห่างทางสังคม การงดเว้นการเดินทางเป็นการชั่วคราว การประกาศเคอร์ฟิว กระทั่งการประกาศล็อกดาวน์ประเทศในบางช่วงเวลา ได้ส่งผลกระทบต่อการสูญเสียทางเศรษฐกิจและก่อให้เกิดภาวะเศรษฐกิจซบเซา การท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักที่ช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ภาครัฐและภาคเอกชนได้ร่วมกันดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ประเทศสามารถกลับมาเปิดให้มีการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งได้อีกครั้งโดยเร็วที่สุดเมื่อจำนวนผู้ติดเชื้อลดลง

การศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนับตั้งแต่มีการระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย ทั้งลำดับเหตุการณ์และการตอบสนองต่อการระบาด โดยได้นำเสนอและอภิปรายผลกระทบของโควิด-19 ต่อสภาพแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งบนพื้นฐานของหลักการทางด้านวิทยาศาสตร์ และยังได้

ทำการวิเคราะห์มาตรการของการจัดการชายฝั่งแบบผสมผสานที่ถูกนำมาใช้เพื่อให้สามารถเปิดรับนักท่องเที่ยวชายหาดได้อีกครั้ง จากข้อค้นพบข้างต้นได้มีข้อเสนอแนะว่า ความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้-ส่วนเสียทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการ และตัวนักท่องเที่ยวเอง ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งตามแบบ “วิถีใหม่” นั้นประสบความสำเร็จ เพื่อลดการติดเชื้อโควิด-19 ทั้งในบริเวณพื้นที่ชายหาดและภายในสถานที่พักแรม

นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ (2563 : 2) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับตัวทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤตโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤติโควิด-19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาจากข้อมูลเอกสารทุติยภูมิ และใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า การปรับตัวด้านการท่องเที่ยวของไทยท่ามกลางสภาวะโรคระบาดนี้ ควรมีการปรับตัวใน 5 ด้าน คือ 1) การปรับตัวด้านการเพิ่มศักยภาพท่องเที่ยวชุมชน ยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวชุมชนให้เกิดความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวมากขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับชุมชน 2) การปรับตัวด้านการฟื้นตัวเศรษฐกิจในการท่องเที่ยว ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ทันเวลาเชื่อถือได้ ตลอดจนแสวงหาความร่วมมือกับคู่เจรจาและหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในมาตรการสนับสนุนและบรรเทาทุกข์ในภาคการท่องเที่ยว เพื่อรับมือกับความท้าทายในสถานการณ์นี้ 3) การปรับตัวด้านธุรกิจท่องเที่ยวใช้หลักการ 9Ps เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย 4) การปรับตัวด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวสมัยใหม่โดยใช้หลักคิดเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้แก่ โลกาภิวัตน์ การท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม ชีวิตยุคดิจิทัล ความปลอดภัยระหว่างการเดินทาง สายการบินราคาประหยัด นโยบายทางการเมือง และสังคมผู้สูงอายุ และ 5) การปรับตัวด้านการรับมือและสื่อสารภาวะวิกฤติส่งผลต่อธุรกิจท่องเที่ยวที่ต้องมีการปรับตัว มีการพัฒนาช่องทางระบบการสื่อสารด้านความเสี่ยง การควบคุมโรคและสร้างความรู้ให้ประชาชนให้รู้สึกปลอดภัยในการท่องเที่ยว

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลายในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย (2) ศึกษาความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย และ (3) ศึกษาแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย โดยมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ประชากร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2) เกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การกำหนดขนาดตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่าง

3) ขั้นตอนการดำเนินงาน

4) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย มี 4 กลุ่ม ประกอบไปด้วย

1.1 สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองพัทยา

1.2 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ในช่วงหลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย

1.3 หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา ในช่วงหลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย อาทิ ชมรม/สมาคมด้านการท่องเที่ยว

1.4 ผู้บริหารของเมืองพัทยา และผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่คณะผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ เป็นกลุ่มที่สามารถสะท้อนข้อมูลความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของเมืองพัทยา เพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วง

สถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ถูกคัดเลือกและนำมาสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ มี 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา จำนวน 10 แห่ง

2) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา อาทิ ชมรม/สมาคมด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น จำนวน 10 แห่ง

3) ผู้บริหาร และผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา จำนวน 5 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย เป็นกลุ่มที่ถูกคัดเลือกจากตัวแทนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา จำนวนทั้งสิ้น 500 แห่ง

เกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การกำหนดขนาดตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่าง

1. เกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่สามารถสะท้อนข้อมูลความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของเมืองพัทยา เพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1.1 เกณฑ์การคัดเลือกหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา

1) เป็นผู้บริหารระดับสูง/ ตัวแทนผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา

2) เป็นผู้บริหารระดับสูง/ ตัวแทนผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ที่เคยปฏิบัติงานในเขตพื้นที่เมืองพัทยาในช่วงที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1.2 เกณฑ์การคัดเลือกหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา อาทิ ชมรม/สมาคมด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น

1) เป็นผู้บริหารระดับสูง/ ตัวแทนผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา

2) เป็นผู้บริหารระดับสูง/ ตัวแทนผู้บริหารระดับสูงหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา ที่เคยปฏิบัติงานในเขตพื้นที่เมืองพัทยาในช่วงที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1.3 เกณฑ์การคัดเลือกผู้บริหาร และผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา

1) เป็นผู้บริหารระดับสูง/ ตัวแทนผู้บริหารระดับสูงของเมืองพัทยา

2) เป็นผู้บริหารระดับสูง/ ตัวแทนผู้บริหารระดับสูงของเมืองพัทยา ที่เคยปฏิบัติงานในเขตพื้นที่เมืองพัทยาในช่วงที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2. การกำหนดขนาดตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่างจากประชากรในกลุ่มสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาเพื่อนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คณะวิจัยใช้ตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967 p. 398) ที่จำนวนประชากร (N) เท่ากับ 7,741 แห่ง (สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ เมืองพัทยา, 2563, หน้า 27-30) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนประมาณ ± 4 % จะได้จำนวนตัวอย่างตัวแทนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา ที่จะนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 500 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) จากกลุ่มประชากรสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยาทั้ง 4 เขต (ราชกิจจานุเบกษา, 11 พฤษภาคม 2555) ดังนี้

เขตสำรวจที่ 1 ครอบคลุมเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา เขตเลือกตั้งที่ 1 ทั้งหมด เริ่มจากแยกกระทิงลายลึกเข้าไปจรดเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล ไปจนถึงเขตเทศบาลตำบลบางละมุงลงมาทางด้านทิศใต้ ส่วนทางทิศตะวันออกจะข้ามถนนสุขุมวิทไปฝั่งวัดหนองใหญ่

เขตสำรวจที่ 2 ครอบคลุมเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา เขตเลือกตั้งที่ 2 ทั้งหมด เริ่มจากถนนโพธิสารจนถึงพัทยากลาง และข้ามถนนสุขุมวิทมายังถนนหนองปรือ บริเวณช่วงต้นถนนเนินพลับหวานลึกเข้าไปจรดเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

เขตสำรวจที่ 3 ครอบคลุมเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา เขตเลือกตั้งที่ 3 ทั้งหมด เริ่มจากถนนพัทยาใต้ฝั่งวัดชัยมงคล ขึ้นไปทางด้านทิศตะวันออกจนถึงหมู่ที่ 13 ตำบลหนองปรือ ในซอยวัดธรรมสามัคคี รวมถึงพื้นที่เกาะล้านทั้งหมด

เขตสำรวจที่ 4 ครอบคลุมเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา เขตเลือกตั้งที่ 4 ทั้งหมด เริ่มจากพื้นที่บางส่วนในซอยวัดธรรมสามัคคี พัทยาใต้ ต่อไปจนถึงหาดจอมเทียน และสิ้นสุดที่เขตติดต่อกับเทศบาลตำบลนาจอมเทียน

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างตัวแทนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา ที่ได้จากการกำหนดด้วยตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ จำนวนทั้งสิ้น 500 คน ต่อจากนั้นคณะวิจัยได้ใช้วิธีการกระจายการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวแทนของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของแต่ละเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา ตามจำนวนดังนี้

1) เขตเลือกตั้งที่ 1 จำนวน 100 คน
2) เขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 100 คน
3) เขตเลือกตั้งที่ 3 จำนวน 150 คน
4) เขตเลือกตั้งที่ 4 จำนวน 150 คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

โครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย ในครั้งนี้ ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ทั้งการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในการศึกษาวิจัย โดยมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับแนวทาง/วิธีการเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองท่องเที่ยวต่าง ๆ ในช่วงหลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย

5.2 ดำเนินการออกแบบ และทดสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม และเครื่องมือแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

5.3 วางแผนการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อเตรียมลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

5.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทั้งกลุ่มสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว กลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา กลุ่มหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา และกลุ่มผู้บริหารของเมืองพัทยา และผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.6 จัดทำรายงานผลการศึกษา การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย

5.7 จัดส่งรายงานผลการศึกษา การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แนวคำถามที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญในกลุ่มประธานชุมชน หรือรองประธานชุมชน ประกอบไปด้วยแนวคำถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Question) จำนวน 2 ข้อ ดังต่อไปนี้

1) สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

(1) สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการ**ด้านแหล่งท่องเที่ยว**

(2) สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการ**ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/โรงแรม**

(3) สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการ**ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหาร**

(4) สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการ**ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว**

(5) สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการ**ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง**

2) แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

(1) แนวทางเตรียมความพร้อม**ด้านแหล่งท่องเที่ยว**

(2) แนวทางเตรียมความพร้อม**ด้านโรงแรม/ที่พัก**

(3) แนวทางเตรียมความพร้อม**ด้านร้านอาหาร**

(4) แนวทางเตรียมความพร้อม**ด้านการนำเที่ยว**

(5) แนวทางเตรียมความพร้อม**ด้านการขนส่ง**

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยคำถามใน 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามแบบปลายปิด จำนวน 3 ข้อ ดังนี้ ประเภทสถานประกอบการ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานกับสถานประกอบการ

ส่วนที่ 2 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่

ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ประกอบด้วยข้อคำถามแบบประเมินค่าน้ำหนัก จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 12 ข้อ
2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของที่พัก/ โรงแรม จำนวน 8 ข้อ
3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหาร จำนวน 8 ข้อ
4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว จำนวน 9 ข้อ
5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ประกอบด้วยข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questions) จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว
2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของที่พัก/ โรงแรม
3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหาร
4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว
5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งกลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา กลุ่มหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา อาทิ ชมรม/สมาคมด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น และกลุ่มผู้บริหาร และผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา จำนวนรวมทั้งหมด 25 มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลใน 2 รูปแบบ ดังนี้

1.1 สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.2 แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา กลุ่มหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา และกลุ่มผู้บริหารของเมืองพัทยา และผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยามาสังเคราะห์ (Synthesis) เพื่อกำหนดแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างตัวแทนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา จำนวนทั้งสิ้น 500 คน มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) ข้อมูลส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประเภทสถานประกอบการ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานกับสถานประกอบการ ใช้สถิติการแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

2) ข้อมูลส่วนที่ 2 : ความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย ใช้สถิติการแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และตารางแจกแจงความถี่แบบสองทาง ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1) เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย

ช่วงค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 – 5.00	มีความพร้อมมาก
3.41 – 4.20	มีความพร้อมค่อนข้างมาก
2.61 – 3.40	มีความพร้อมปานกลาง
1.81 – 2.60	มีความพร้อมค่อนข้างน้อย
1.00 – 1.80	มีความพร้อมน้อย

3) ข้อมูลส่วนที่ 3 : ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลายใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4
ผลการศึกษา

โครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย (2) ศึกษาความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย (3) ศึกษาแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการ ณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) ทั้งการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว (2) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา (3) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา อาทิ ชมรม/สมาคมด้านการท่องเที่ยว และ (4) ผู้บริหารของเมืองพัทยาและผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา โดยผลการศึกษาที่เป็นข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ จะแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ตอนที่ 2 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ตอนที่ 3 แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

รายละเอียดของผลการศึกษาในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ผลการศึกษาสภาพปัญหา ผลกระทบ ของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 สรุป สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

สภาพปัญหา ของสถานประกอบการ	ผลกระทบ ของสถานประกอบการ	ความต้องการ ของสถานประกอบการ
1) นักท่องเที่ยวเปลี่ยนจากกลุ่มชาวต่างชาติมาเป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยมากขึ้น 2) จำนวนวันในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นแบบระยะสั้นมากขึ้น 3) นักท่องเที่ยวนิยมท่องเที่ยวเป็นกลุ่มเล็กมากขึ้น 4) นักท่องเที่ยวนิยมขับรถยนต์ส่วนตัวมาเอง และมาใช้บริการเฉพาะร้านอาหารและโรงแรมที่พัก ทำให้ธุรกิจขนส่งนำเที่ยว ขาดรายได้	1. หลายกิจการปิดตัว ทำให้แรงงานถูกเลิกจ้าง 2. แรงงานไร้อาชีพ ไร้ที่อยู่อาศัย 3. สถานประกอบการเกิดภาระหนี้สิน 4. ประชาชนขาดรายได้ในระดับครัวเรือน 5. สภาพคล่องทางการเงินในระดับครัวเรือนลดลง 6. เกิดความเครียดและปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิต	1. ต้องการให้ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยให้ครอบคลุมธุรกิจทุกประเภท 2. ต้องการให้มีมาตรการเยียวยาโดยจัดโครงการต่าง ๆ กระตุ้นการท่องเที่ยว 3. ต้องการให้ส่งเสริมให้ความรู้ผู้ประกอบการเล็ก ในการปรับธุรกิจให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ หรือในยุคการท่องเที่ยวแบบ New Normal

1. สภาพปัญหา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า สภาพปัญหาของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ยังคงมีสภาพที่สืบเนื่องมาจากช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงมากและผันผวนตามสถานการณ์การแพร่ระบาดและมาตรการของภาครัฐ โดยเฉพาะช่วงล็อกดาวน์ที่จำกัดการเดินทางทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ทั้งนี้ หลังจากสถานการณ์เริ่มผ่อนคลาย ภาครัฐ

มีมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศ และเริ่มเปิดประเทศในช่วงกลางปี 2565 นักท่องเที่ยวชาวไทยเริ่มกลับมาเดินทางท่องเที่ยว และมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาประมาณร้อยละ 40 ของช่องก่อนการเกินโควิด ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติกลับมาท่องเที่ยวเมืองพัทยายังน้อยคิดเป็นประมาณร้อยละ 5 ของช่วงก่อนการเกิดโควิด

ทั้งนี้ ภายหลังการแพร่ระบาดของโควิด 19 นักท่องเที่ยวหลักของเมืองพัทยา เปลี่ยนจากนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งมีค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อทริปน้อยกว่า และยังมีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวที่แตกต่างจากนักท่องเที่ยวต่างชาติอย่างชัดเจน โดยลูกค้าชาวไทยส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเข้าพักที่ค่อนข้างสั้นในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ และมักเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวหรือเดินทางเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพราะกังวลเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโควิด 19 ดังนั้น ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จึงถูกใช้ไปกับเฉพาะค่าที่พักและค่าอาหารในระยะสั้น ๆ แตกต่างจากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อทริปสูงกว่า เนื่องจากเดินทางมาไกลกว่า จึงมีระยะเวลาการเข้าพักที่ยาวกว่า และยังเดินทางต่อเนื่องตามเส้นทางท่องเที่ยว เข้าชมแหล่งท่องเที่ยวและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ดูช้าง ชมคาบาเรต์โชว์ เป็นต้น ซึ่งช่วยกระจายรายได้ไปยังหลากหลายพื้นที่และธุรกิจนอกเหนือจากโรงแรมและร้านอาหาร พฤติกรรมการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ต่างจากชาวต่างชาติจึงส่งผลให้ธุรกิจส่วนใหญ่ในภาคการท่องเที่ยวไทยที่มีลูกค้าเป็นชาวต่างชาติเป็นหลัก อาทิ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจรถทัวร์/รถตู้ ธุรกิจขายของฝาก และธุรกิจสถานบันเทิงยังคงปิดกิจการชั่วคราว

2. ผลกระทบ

2.1 สถานประกอบการ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวทั้งเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว โรงแรม/ที่พัก ร้านอาหาร ธุรกิจนำเที่ยว และธุรกิจขนส่ง พบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 รวมถึงมาตรการล็อกดาวน์ทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบอย่างมาก เนื่องจากไม่มีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการ ส่งผลให้ช่วงนั้นผู้ประกอบการไม่มีรายได้เข้ามาเลย ยกเว้นผู้ประกอบการที่มีการปรับตัว เช่น ผู้ประกอบการร้านอาหารที่มีการปรับรูปแบบการขายอาหารเป็นแบบ delivery เป็นต้น ผลกระทบของการที่ไม่มีนักท่องเที่ยวทำให้ภาคธุรกิจขาดรายได้ หลายกิจการต้องปิดกิจการ ส่งผลให้แรงงานถูกเลิกจ้างเป็นจำนวนมาก เกิดการเปลี่ยนแปลงของอาชีพ เกิดการย้ายถิ่นฐาน และเกิดการไร้ที่อยู่อาศัยของแรงงานชาวไทย และแรงงานต่างชาติในเมืองพัทยาจำนวนมาก และเกิดปัญหาหนี้สิน

2.2 ครัวเรือน

ผลกระทบระดับครัวเรือน สมาชิกในครอบครัวตกงาน ทำให้ขาดรายได้ในครัวเรือน เงินออมในครัวเรือนและสภาพคล่องทางการเงินลดลง ต้องกู้เงิน ทำให้เกิดการเป็นหนี้มากขึ้น ความเป็นอยู่ในครอบครัวลำบากมากขึ้น ทำให้เกิดความเครียดและปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิต

3. ความต้องการ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการให้เมืองพัทยาช่วยส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยให้ครอบคลุมธุรกิจทุกประเภทในห่วงโซ่อุปทานด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น ธุรกิจนำเที่ยว บริการเรือเฟอรี่ เรือสปีทโบ๊ทเพื่อเดินทางไปยังเกาะต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งอยากให้หน่วยงานภาครัฐมีการเยียวยาประชาชนต่อเนื่องเพิ่มเติมโดยการจัดโครงการต่าง ๆ กระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยว รวมทั้งการจัดแคมเปญกระตุ้นการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยาเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้อยากให้ส่งเสริมให้ความรู้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะในผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ในการปรับธุรกิจให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ หรือในยุคการท่องเที่ยวแบบ New Normal เช่น การเข้าถึงลูกค้าด้วยช่องทางออนไลน์ การทำสื่อประชาสัมพันธ์ทางออนไลน์ การพัฒนากระบวนการขาย การชำระเงิน การใช่ Omni-Channel เป็นต้น

“ปัจจุบันแม้สถานการณ์จะคลี่คลายมีการเปิดประเทศแล้ว แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังเป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ซึ่งถ้าเทียบแล้วก็ยังดีกว่าตอนปิดประเทศ ถึงแม้ว่าการใช้จ่ายจะไม่หวือหวามากนัก แต่ก็ยังช่วยประคองธุรกิจขนาดเล็ก และขนาดกลางได้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

“ก่อนเกิดโควิดนักท่องเที่ยวต่างชาติจะมีลักษณะการท่องเที่ยวแบบระยะยาว มาทีก็พักนาน ตอนนี้ผู้ประกอบการก็ปรับตัว มีการปรับโปรโมชั่นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ทั้งเรื่องที่พัก เพคเกจการท่องเที่ยว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

“ในช่วงล็อคดาวน์ที่ผ่านมา ส่งผลกระทบกับธุรกิจมากหลายกิจการต้องปิดตัว ต้องเลิกจ้างพนักงาน พนักงานตากงาน บางคนเป็นคนต่างถิ่นก็ต้องอพยพกลับบ้าน บางกลุ่มที่เป็นแรงงานต่างด้าวกลับไม่ได้ ก็ต้องไปนอนข้างทาง ไม่มีที่อยู่ ไม่มีงาน ไม่มีเงิน ตอนนี้แม้ว่าจะผ่อนคลาย แต่ผลกระทบที่เคยเกิดเมื่อ 2-3 ปีที่ผ่านมา ก็ยังคงต้องแก้ต่อไป เพราะหลายกิจการก็ยังไม่ได้เปิดแบบเต็มรูปแบบ หรือลักษณะการให้บริการก็เปลี่ยนไปให้สอดคล้องกับสถานการณ์ บางธุรกิจก็อาจจะไม่จำเป็นต้องใช้แรงงานเยอะเช่นอดีต” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 30 ธันวาคม 2565)

“อยากให้เมืองพัทยาช่วยส่งเสริมเรื่องการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว หรือการโปรโมทการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น แต่อยากให้ครอบคลุมถึงธุรกิจนำเที่ยว ขนส่ง ร้านขายของที่ระลึกด้วย ที่ผ่านมาจะเน้นไปที่แหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร และโรงแรม อยากให้เพิ่มส่วนนี้เข้าไป” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 23 ธันวาคม 2565)

“อยากให้มาช่วยให้ความรู้กับสถานประกอบการขนาดเล็ก เรื่องการทำการสื่อสารออนไลน์ หรือประชาสัมพันธ์ออนไลน์ที่จะถึงกลุ่มลูกค้าได้ หลาย ๆ ที่ก็จะเป็นคนรุ่นเก่า ก็ยังทำไม่ค่อยเป็น ตอนนี้ที่คล่องก็จะเป็นเรื่องการชำระเงินที่ใช้สแกน ใช้โอน แต่เรื่องอื่นก็ยังทำไม่เป็น ถ้าได้ความรู้ตรงนี้ก็น่าจะช่วยเรื่องการดึงดูดลูกค้ามาได้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 23 ธันวาคม 2565)

ตอนที่ 2 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ผลการศึกษาความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ได้ดำเนินการศึกษาในกลุ่มผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ธุรกิจโรงแรม/ที่พัก ร้านอาหาร ธุรกิจขนส่ง และธุรกิจนำเที่ยว

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทสถานประกอบการ		
ที่พัก/โรงแรม	268	53.60
ร้านอาหาร	202	40.40
ธุรกิจขนส่ง	10	2.00
ธุรกิจนำเที่ยว	20	4.00
รวม	500	100.00
2. ตำแหน่ง		
เจ้าของกิจการ	118	23.60
ผู้จัดการ	382	76.40
รวม	500	100.00
3. ประสบการณ์การทำงานกับสถานประกอบการ		
3-5 ปี	42	8.40
6-10 ปี	253	50.60
11-15 ปี	205	41.00
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่สถานประกอบการที่พัก/โรงแรม คิดเป็นร้อยละ 53.60 รองลงมาคือ สถานประกอบการร้านอาหาร คิดเป็นร้อยละ 40.40 ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้จัดการ คิดเป็นร้อยละ 76.40 รองลงคือ เจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 23.60 โดยมีประสบการณ์การทำงานกับสถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.60 รองลงมามีประสบการณ์ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.00

2. ภาพรวมความพร้อมของสถานประกอบการในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.3 ภาพรวมความพร้อมของสถานประกอบการในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว	$\overline{X}$	ความหมาย
1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว	4.50	มีความพร้อมมาก
2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/โรงแรม	4.60	มีความพร้อมมาก
3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหาร	4.57	มีความพร้อมมาก
4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว	4.61	มีความพร้อมมาก
5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง	4.59	มีความพร้อมมาก

จากตารางที่ 4.3 ภาพรวมความพร้อมของสถานประกอบการในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า ภาพรวมในทุกด้านอยู่ระดับมีความพร้อมมาก โดยด้านที่มีความพร้อมมากที่สุดคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว ($\overline{X}$ = 4.61) รองลงมาคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/โรงแรม ($\overline{X}$ = 4.60) และด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุดคือ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 4.50)

3. ความพร้อมของสถานประกอบการด้านแหล่งท่องเที่ยวในการเปิดรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.4 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ด้านแหล่งท่องเที่ยว	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
1) แหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีความเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวในช่วงหลังสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย	268 (53.60)	130 (26.00)	102 (20.40)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.51	0.61	มีความพร้อมมาก
2) แหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีความปลอดภัยและไม่มีมลพิษ	181 (36.20)	146 (29.20)	173 (34.60)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.42	0.84	มีความพร้อมมาก
3) แหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีความสวยงามและหลากหลาย	225 (45.00)	156 (31.20)	119 (23.80)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.55	0.80	มีความพร้อมมาก
4) ชุมชน, สมาคม/ชมรมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย	256 (51.20)	194 (38.80)	50 (10.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.62	0.60	มีความพร้อมมาก
5) เมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด- 19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย	288 (57.60)	174 (34.80)	38 (7.60)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.65	0.59	มีความพร้อมมาก
6) เมืองพัทยาและหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวได้ดำเนินการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามอยู่เสมอ	211 (42.20)	164 (32.80)	125 (25.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.40	0.71	มีความพร้อมมาก
7) เมืองพัทยาได้จัดให้มีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยา	282 (56.40)	130 (26.00)	88 (17.60)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.49	0.63	มีความพร้อมมาก
8) แหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีบุคลากรผู้ให้บริการที่มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศกับนักท่องเที่ยว	267 (53.40)	125 (25.00)	108 (21.60)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.41	0.72	มีความพร้อมมาก

ตารางที่ 4.4 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย (ต่อ)

ด้านแหล่งท่องเที่ยว	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
9) เมืองพัทยาได้มีการควบคุมดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อท้องถิ่น	114 (22.80)	210 (42.00)	176 (35.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.39	0.89	มีความพร้อมมาก
10) . เมืองพัทยาได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดรายได้ในท้องถิ่น อาทิ งานเทศกาลพลุนานาชาติเมืองพัทยา, งานพัทยามิวสิคเฟสติวัล เป็นต้น	156 (31.20)	209 (41.80)	135 (27.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.57	0.69	มีความพร้อมมาก
11) เมืองพัทยาได้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาท่องเที่ยวอยู่เสมอ	188 (37.60)	176 (35.20)	136 (27.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.48	0.71	มีความพร้อมมาก
12) เมืองพัทยามีการวางแผนระยะยาวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	218 (43.60)	194 (38.80)	88 (17.60)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.44	0.59	มีความพร้อมมาก
		รวม				4.50	0.68	มีความพร้อมมาก

จากตารางที่ 4.4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมของสถานประกอบการด้านแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมีความพร้อมมาก ($\overline{X}$ = 4.50, SD = 0.68)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมของสถานประกอบการด้านแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ เมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์ โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย ($\overline{X}$ = 4.65, SD = 0.59) รองลงมา คือ ชุมชน, สมาคม/ชมรมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย ($\overline{X}$ = 4.62, SD = 0.60) และอันดับสุดท้าย คือ เมืองพัทยาได้มีการควบคุม ดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อท้องถิ่น ($\overline{X}$ = 4.39, SD = 0.89)

4. ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของที่พัก/ โรงแรมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.5 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/ โรงแรม ในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/โรงแรม	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
1) ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีจำนวนเพียงพอที่จะเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย	311 (62.20)	189 (37.80)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.54	0.38	มีความพร้อมมาก
2) ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีการกำหนดราคาที่เหมาะสมสำหรับการกระตุ้นการท่องเที่ยวในช่วงหลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย	292 (58.40)	168 (33.60)	40 (8.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.61	0.43	มีความพร้อมมาก
3) ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในด้านความสะดวกสบายของห้องพักและสถานที่ ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายได้	328 (65.60)	172 (34.40)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.66	0.31	มีความพร้อมมาก
4) ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในด้านจำนวนและคุณภาพของบุคลากรผู้ให้บริการ ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายได้	366 (73.20)	134 (26.80)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.52	0.33	มีความพร้อมมาก
5) ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย	342 (68.40)	158 (31.60)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.67	0.42	มีความพร้อมมาก
6) ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีการจัดห้องประชุมสัมมนาและห้องจัดเลี้ยงที่ปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว	310 (62.00)	190 (38.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.62	0.49	มีความพร้อมมาก

ตารางที่ 4.5 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/ โรงแรม ในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย (ต่อ)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/โรงแรม	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
7) ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สระว่ายน้ำ สปา ฟิตเนส เป็นต้น ที่ปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว	296 (59.20)	188 (37.60)	16 (3.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.59	0.58	มีความพร้อมมาก
8) ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีการจัดบริการร้านอาหาร/ภัตตาคารที่ปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว	305 (61.00)	195 (39.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.61	0.32	มีความพร้อมมาก
รวม						4.60	0.39	มีความพร้อมมาก

จากตารางที่ 4.5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมีความพร้อมมาก ($\overline{X}$ = 4.60, SD = 0.39)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของที่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ที่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด- 19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย ($\overline{X}$ = 4.67, SD = 0.42) รองลงมา คือ ที่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในด้านความสะดวกสบายของห้องพักและสถานที่ ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายได้ ($\overline{X}$ = 4.66, SD = 0.31) และอันดับสุดท้าย คือ ที่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในด้านจำนวนและคุณภาพของบุคลากรผู้ให้บริการ ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายได้ ($\overline{X}$ = 4.52, SD = 0.33)

5. ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในการเปิดรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.6 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหาร	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
1) ในเขตเมืองพัทยามีร้านอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพียงพอสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย	288 (57.60)	174 (34.80)	38 (7.60)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.59	0.55	มีความพร้อมมาก
2) ร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีการกำหนดราคาที่เหมาะสมสำหรับการกระตุ้นการท่องเที่ยวในช่วงหลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย	256 (37.80)	155 (31.00)	89 (17.80)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.58	0.64	มีความพร้อมมาก
3) ร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกัน การแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย	312 (62.40)	188 (37.60)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.62	0.41	มีความพร้อมมาก
4) ร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีสถานที่และกระบวนการปรุงอาหารที่สะอาด และปลอดภัยจากโควิด-19	306 (61.20)	194 (38.80)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.64	0.46	มีความพร้อมมาก
5) อุปกรณ์และภาชนะที่ใช้ในการปรุงอาหาร และจัดเก็บอาหารที่ปรุงเสร็จแล้วมีความสะอาดและปลอดภัยจากโควิด-19	296 (59.20)	204 (40.80)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.60	0.42	มีความพร้อมมาก
6) พนักงานที่ให้บริการในร้านอาหารเขตเมืองพัทยาเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในเรื่องการดูแลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี	267 (53.40)	152 (30.40)	81 (16.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.56	0.56	มีความพร้อมมาก

ตารางที่ 4.6 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย (ต่อ)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหาร	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
7) ผู้ที่ทำหน้าที่ประกอบอาหารในร้านอาหารเขตเมืองพัทยาเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในเรื่องการดูแลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี	281 (56.20)	177 (35.40)	42 (8.40)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.59	0.55	มีความพร้อมมาก
8) การจัดเก็บเครื่องปรุง การล้างทำความสะอาดอุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการประกอบอาหารของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีการดูแลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี	255 (51.00)	194 (38.80)	51 (10.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.53	0.57	มีความพร้อมมาก
		รวม				4.57	0.56	มีความพร้อมมาก

จากตารางที่ 4.6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมีความพร้อมมาก ($\overline{X}$ = 4.57, SD = 0.56)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีสถานที่และกระบวนการปรุงอาหารที่สะอาด และปลอดภัยจากโควิด-19 ($\overline{X}$ = 4.64, SD = 0.46) รองลงมา คือ ร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกัน การแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย ($\overline{X}$ = 4.62, SD = 0.41) และอันดับสุดท้าย คือ การจัดเก็บเครื่องปรุง การล้างทำความสะอาดอุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการประกอบอาหารของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีการดูแลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี ($\overline{X}$ = 4.53, SD = 0.57)

6. ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในการเปิดรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.7 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
1) ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมือพัทยามีมาตรการในการดูแล แลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด- 19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย	273 (54.60)	227 (45.40)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.66	0.52	มีความพร้อมมาก
2) ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีการกำหนดราคาที่เหมาะสมสำหรับการกระตุ้นการท่องเที่ยวในช่วงหลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย	248 (49.60)	176 (35.20)	76 (15.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.59	0.60	มีความพร้อมมาก
3) ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมือพัทยามีพนักงานที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ดี	264 (22.20)	161 (32.20)	75 (15.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.55	0.66	มีความพร้อมมาก
4) ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมือพัทยามีมัคคุเทศก์และพนักงานที่มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลป้องกันแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี	285 (57.00)	174 (34.80)	41 (8.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.61	0.67	มีความพร้อมมาก
5) ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมือพัทยามีประสบการณ์ในการดูแลและป้องกันแพร่ระบาดของโควิด-19 ในกลุ่มนักท่องเที่ยว	296 (59.20)	204 (40.80)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.63	0.55	มีความพร้อมมาก
6) ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยจากโควิด-19 ให้แก่นักท่องเที่ยว	264 (52.80)	169 (33.80)	67 (13.40)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.60	0.69	มีความพร้อมมาก
7) ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมือพัทยามีการจัดบริการร้านอาหาร และรายการอาหาร ในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยจากโควิด-19 ให้แก่นักท่องเที่ยว	266 (53.20)	149 (29.80)	85 (17.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.57	0.71	มีความพร้อมมาก

ตารางที่ 4.7 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย (ต่อ)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
8) ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีการจัดที่พักในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยจากโควิด-19 ให้แก่นักท่องเที่ยว	294 (58.80)	206 (41.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.64	0.50	มีความพร้อมมาก
9) ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีการจัดยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวที่ปลอดภัยจากโควิด-19 ให้แก่นักท่องเที่ยว	280 (56.00)	220 (44.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.63	0.51	มีความพร้อมมาก
รวม						4.61	0.59	มีความพร้อมมาก

จากตารางที่ 4.7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมีความพร้อมมาก ($\overline{X}$ = 4.61, SD = 0.59)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล แลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด- 19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย ($\overline{X}$ = 4.66, SD = 0.52) รองลงมา คือ ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีการจัดที่พักในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยจากโควิด-19 ให้แก่นักท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 4.64, SD = 0.50) และอันดับสุดท้าย คือ ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีพนักงานที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ดี ($\overline{X}$ = 4.55, SD = 0.60)

7. ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในการเปิดรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.8 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่งในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
1) ธุรกิจขนส่งนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาทั้งสายการบิน และรถยนต์โดยสารระหว่างเมืองมีการจัดตารางเวลาการเดินทางที่แน่นอน	281 (56.20)	170 (34.00)	49 (9.80)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.56	0.73	มีความพร้อมมาก
2) ธุรกิจขนส่งนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีการกำหนดราคาที่เหมาะสมสำหรับการกระตุ้นการท่องเที่ยวในช่วงหลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย	296 (49.60)	148 (35.20)	56 (15.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.57	0.70	มีความพร้อมมาก
3) ยานพาหนะที่ใช้สำหรับให้บริการแก่นักท่องเที่ยว อาทิ เครื่องบินโดยสาร รถยนต์โดยสาร เป็นต้น มีการดูแลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นอย่างดี	308 (22.20)	192 (32.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.58	0.61	มีความพร้อมมาก
4) ยานพาหนะทั้งเครื่องบิโดยสาร เรือโดยสาร และรถยนต์โดยสาร ได้จัดให้มีอุปกรณ์ความปลอดภัยและสิ่งบริการที่จำเป็น อาทิ เสื้อชูชีพ ห้องสุขา ไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ	278 (55.60)	165 (33.00)	57 (11.40)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.55	0.77	มีความพร้อมมาก
5) ยานพาหนะทั้งเครื่องบิโดยสาร เรือโดยสาร และรถยนต์โดยสาร ได้จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ อินเทอร์เน็ต จอภาพ ไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างครบครัน	310 (62.00)	190 (38.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.62	0.60	มีความพร้อมมาก
6) บนยานพาหนะได้จัดให้มีสื่อบันเทิงหลายภาษาไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวหลากหลายเชื้อชาติ	298 (59.60)	166 (33.20)	36 (7.20)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.60	0.75	มีความพร้อมมาก

ตารางที่ 4.8 ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่งในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย (ต่อ)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง	ความพร้อมในการเปิดรับนักท่องเที่ยว					$\overline{X}$	SD	ความหมาย
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย			
7) ระหว่างการเดินทางด้วยยานพาหนะประเภทต่าง ๆ จะมีการคำนวณและแจ้งเวลาถึงจุดหมายปลายทางให้นักท่องเที่ยวทุกคนได้ทราบ	325 (65.00)	175 (35.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.65	0.69	มีความพร้อมมาก
8) การให้บริการขนส่งนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาได้ให้ความสำคัญกับความสะดวกสบาย ความปลอดภัยในการเดินทาง และความปลอดภัยจากโควิด-19	320 (64.00)	180 (36.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.63	0.60	มีความพร้อมมาก
รวม						4.59	0.62	มีความพร้อมมาก

จากตารางที่ 4.8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่งในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมีความพร้อมมาก ($\overline{X}$ = 4.59, SD = 0.62)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมของสถานประกอบการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ระหว่างการเดินทางด้วยยานพาหนะประเภทต่าง ๆ จะมีการคำนวณและแจ้งเวลาถึงจุดหมายปลายทางให้นักท่องเที่ยวทุกคนได้ทราบ ($\overline{X}$ = 4.65, SD = 0.69) รองลงมา คือ การให้บริการขนส่งนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาได้ให้ความสำคัญกับความสะดวกสบาย ความปลอดภัยในการเดินทาง และความปลอดภัยจากโควิด-19 ($\overline{X}$ = 4.63, SD = 0.60) และอันดับสุดท้าย คือ ยานพาหนะทั้งเครื่องบินโดยสาร เรือโดยสาร และรถยนต์โดยสาร ได้จัดให้มีอุปกรณ์ความปลอดภัยและสิ่งบริการที่จำเป็น อาทิ เสื้อชูชีพ ห้องสุขา ไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ($\overline{X}$ = 4.55, SD = 0.77)

ตอนที่ 3 แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ผลการศึกษาแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.9 สรุป แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

1) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว	**2) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/โรงแรม**	**3) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร**	**4) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว**	**5) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง**
(1) มีการปรับปรุงพื้นที่ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นไปตามมาตรการการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (2) การจำกัดจำนวนผู้เข้าชมแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในสถานที่ปิด (3) ให้นักท่องเที่ยวสวมหน้ากากอนามัยเสมอในการเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ (4) มีจุดให้บริการแอลกอฮอล์ และหน้ากากอนามั้ย (5) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย	(1) มีการลดราคาที่พักลงจากเดิม รวมทั้งมีการออกโปรโมชั่นเพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว (2) มีการขาย Gift Voucher ที่พักพร้อมแพคเกจทัวร์ หรือร้านอาหารในที่พัก โดยมีการตั้งราคาขาย Gift Voucher ที่ต่ำกว่าราคาขายปกติ และให้ระยะเวลาในการใช้ที่ยาวนานขึ้น (3) มีการปรับภูมิทัศน์ภายในโรงแรมให้สอดคล้องกับมาตรการความปลอดภัยในช่วงสถานการณ์โควิด-19	(1) พนักงานภายในร้านทุกคนต้องได้รับการฉีดวัคซีนโควิด-19 (2) ให้มีบริการเจลล้างมือแอลกอฮอล์บนโต๊ะอาหาร (3) การเว้นระยะห่างแต่ละโต๊ะ หรือการลดจำนวนที่นั่งลง (4) มีการปรับเมนูอาหารเป็นเซ็ต หรือปรับเป็นเมนูอาหารจานเดียว (5) มีการจัดโปรโมชั่นลดราคาอาหารเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว (6) มีการจัดพื้นที่ตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านอานัยและมีการขอรับรองมาตรฐาน SHA+	(1) มีการจัดแผนการท่องเที่ยวแบบระยะสั้น หรือแบบ One day trip มากขึ้น (2) โปรแกรมการท่องเที่ยวมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ได้ (3) มีการกำหนดกฎระเบียบหรือมาตราการในการดูแลความปลอดภัยด้านสาธารณสุขทั้งของนักท่องเที่ยว และพนักงานอย่างเคร่งครัด (4) มีประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันโดวิดที่ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ	(1) มีมาตรการทำความสะอาดยานพาหนะและสถานีอย่างสม่ำเสมอ (2) มีการฝึกอบรมด้านการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคแก่เจ้าหน้าที่ที่ต้องมีการติดต่อกับผู้โดยสาร (3) มีการกำหนดจำนวนมีผู้โดยสารในบริการขนส่งสาธารณะ เพิ่มเที่ยวเดินรถ หรือเรือโดยสารเพื่อลดความแออัดระหว่างผู้โดยสาร (4) ผู้โดยสารจะต้องใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะทุกรูปแบบ

1) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว	**2) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/โรงแรม**	**3) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร**	**4) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว**	**5) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง**
(6) จัดให้มีบุคลากรที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ (7) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในเมืองพัทยา เช่น การจัดกิจกรรมถนนคนเดิน กิจกรรมดนตรี และกิจกรรมกีฬา (8) ให้ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมการท่องเที่ยว (9) ให้ข่าวสารมาตรการต่าง ๆ ในการดูแลป้องกันไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	(4) มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ถูกสุขลักษณะความปลอดภัยและปลอดเชื้อ ซึ่งจะมีการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยด้านสาธารณสุขผ่านเกณฑ์มาตรฐาน SHA+ (5) ทำความสะอาดอาคาร บริเวณโดยรอบ และบริเวณที่อาจมีการปนเปื้อนหรือบริเวณที่มีการสัมผัสบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดและน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ (6) พนักงานในสถานประกอบการที่พัก/โรงแรมต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ทุกคน (7) ผู้ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงต่อการรับสัมผัสต้องมีการป้องกันตนเอง โดยใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ทำความสะอาดมืออย่างสม่ำเสมอ	(7) มีการทำความสะอาดร้านอาหารและบริเวณที่อาจมีการปนเปื้อนหรือบริเวณที่มีการสัมผัสบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาทำความสะอาด และน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ (8) จัดโซนการรับประทานอาหารแบบโอเพ่นแอร์เพิ่ม (9) พนักงานที่ให้บริการต้องมีการป้องกันตนเอง โดยใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ทำความสะอาดมืออย่างสม่ำเสมอ และต้องสวมถุงมือขณะปฏิบัติงาน (10) เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบริการจัดส่งถึงบ้าน (Delivery) (11) การจัดราคาโปรโมชั่นโดยจัดอาหารเป็นชุดเพื่อความคุ้มค่า	(5) มีจัดทำแผนสำหรับการดูแลนักท่องเที่ยวกรณีป่วยโควิด-19 ระหว่างการเดินทางมาท่องเที่ยว (6) ผู้นำเที่ยว (มัคคุเทศก์) ต้องมีการฉีดวัคซีนโควิดทุกคน และปฏิบัติตามกฎกระทรวงสาธารณสุข โดยต้องปิดหน้ากากอนามัยตลอดระยะเวลา ล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์อย่างสม่ำเสมอ	(5) เจ้าหน้าที่หรือพนักงานผู้ให้บริการจะต้องใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา ล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ตลอดเวลา (6) มีการทำความสะอาดยานพาหนะและระบบที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ (7) มีระบบการคัดกรองผู้โดยสาร ณ จุดขึ้น-ลง (8) มีระบบการจองการโดยสารสารธารณะบางประเภท เช่น เรือ หรือรถโดยสารข้ามเมืองล่วงหน้า

1) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว	2) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/โรงแรม	3) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร	4) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว	5) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง
	(8) พนักงานทำความสะอาดต้องสวมถุงมือขณะปฏิบัติงาน (9) พนักงานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยต้องมีการป้องกันตนเองโดยสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สวมถุงมือยาง ผ้ายางกันเปื้อน (10) ภายในบริเวณที่พัก/ โรงแรม จัดให้มีสื่อหรือป้ายแนะนำการล้างมืออย่างถูกวิธี (11) มีการให้ความรู้ คำแนะนำ และเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์แก่ผู้เข้าพักเพื่อให้ปฏิบัติตนได้ถูกต้องเกี่ยวกับโควิด-19	(12) ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น Facebook Instagram		

1. แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญถึงแนวทางเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการของเมืองพัทยาด้านแหล่งท่องเที่ยว ในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า มีความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเมืองพัทยามีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่ง ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล แหล่งท่องเที่ยวภูเขา หมู่เกาะ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต นอกจากนี้ยังมีกิจกรรม ให้นักท่องเที่ยวได้

ทำเพื่อผักผ่อน และคลายเครียด เช่น การนวดสปา การดำน้ำ สวนสัตว์ และไนซ์พลาซ่า รวมทั้งยังมีแหล่งช็อปปิ้งขนาดใหญ่หลายแห่งให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้อของฝากและของที่ระลึกได้มากมาย

เมืองพัทยามีแนวทางการเตรียมความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย โดยแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น ปราสาทสัจธรรม สวนนงนุช รีเจนซ์สยาม มีการปรับปรุงพื้นที่ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นไปตามมาตรการการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่น จุดพ่นแอลกอฮอล์ จุดตรวจคัดกรอง และจุดให้ข้อมูลประวัติการเดินทางของนักท่องเที่ยว เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มมาตรการการป้องกันอย่างเคร่งครัด เช่น การจำกัดจำนวนผู้เข้าชมแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในสถานที่ปิด และการให้นักท่องเที่ยวสวมหน้ากากอนามัยเสมอในการเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และมีจุดให้บริการแอลกอฮอล์หน้ากากอนามั้ย

นอกจากนี้เมืองพัทยาและหน่วยงานภาครัฐยังเข้ามาสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในเมืองพัทยา และการให้ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงข่าวสารมาตรการต่าง ๆ ในการดูแลป้องกันไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในพื้นที่เมืองพัทยา ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกเชื่อมั่นถึงมาตรการและแนวทางต่าง ๆ ของเมืองพัทยา รวมทั้งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย และจัดให้มีบุคลากรที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ และยังมีหน่วยงานภาครัฐยังเข้ามาสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในเมืองพัทยา เช่น การจัดกิจกรรมถนนคนเดิน กิจกรรมดนตรี และกิจกรรมกีฬาเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว และทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวต่อเนื่องได้ตลอดปี

“หลังสถานการณ์โควิด-19 ผ่อนคลาย มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่นี่จำนวนมาก เพราะเรามีแหล่งท่องเที่ยวเยอะมีกิจกรรมที่สามารถรองรอบความต้องการได้หลากหลาย อย่างครอบครัวหนึ่งมา พ่อ แม่ ลูก ก็อยากทำกิจกรรมแตกต่างไป ที่พัทยาก็มีครบ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม 2565)

“เรามีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวใหญ่ ๆ ให้รองรับนักท่องเที่ยวที่กำลังกลับมา เราจะให้ความสำคัญกับมาตรการความปลอดภัยโดยต้องเป็นไปตามแนวทางของสาธารณสุข ซึ่งเจ้าของธุรกิจสถานที่ท่องเที่ยวเขาก็เต็มใจในการปรับเพราะเขาก็ได้ลูกค้ากลับมา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 , สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม 2565)

“มีแหล่งท่องเที่ยวหลายที่กำลังปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และให้เป็นไปตามระเบียบของสาธารณสุข เช่น มีการกำหนดจำนวนคนเข้ามีการ มีการให้สวมหน้ากากอยามัยคลอดเวลาที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว มีเจล หรือสเปรย์แอลกอฮอล์ให้บริการตลอดเวลา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม 2565)

“หลังสถานการณ์โควิคเริ่มผ่อนคลาย เมืองพัทยามีการเตรียมจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวหลายกิจกรรม เช่นกิจกรรมที่เคยมีก่อนเกิดโควิด อย่างถนนคนเดิน ดนตรี หรือกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาให้กลับมาคึกคัก ซึ่งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สมาคมต่าง ๆ

ก็ตอบรับและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมร่วมกัน แต่เราก็ยังคงให้ความสำคัญกับมาตรการการดูแลด้านสาธารณสุขทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มผู้ให้บริการ ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข" (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 14 ธันวาคม 2565)

2. แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/โรงแรม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญถึงแนวทางเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการของเมืองพัทยา ในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า มีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/ โรงแรมเมืองพัทยามีทั้งโรงแรมระดับ 3-5 ดาว รวมทั้งแบบเกสท์เฮ้าส์ และอาพาร์ทเม้น แม้ว่าช่วงสถานการณ์โควิด-19 ระบาดส่งผลให้ที่พัก/โรงแรมต้องหยุดให้บริการ และหลายแห่งต้องมีการปิดตัวลง แต่หลังสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย ที่พัก/โรงแรมหลายแห่งเริ่มกลับมาเปิดให้บริการตามปกติ โดยเรื่องของการขายห้องพัก ที่พัก/โรงแรมส่วนใหญ่ได้เข้าร่วมกับโครงการเราเที่ยวด้วยกัน มีการลดราคาที่พักลงจากเดิม รวมทั้งมีการออกโปรโมชั่นต่าง ๆ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว มีการขายGift Voucher ที่พักพร้อมแพคเกจทัวร์หรือร้านอาหารในที่พัก โดยมีการตั้งราคาขาย Gift Voucher ที่ต่ำกว่าราคาขายปกติและให้ระยะเวลาในการใช้ที่ยาวนานขึ้นตามการคาดการณ์ว่าสถานการณ์จะสามารถเข้าสู่ช่วงปกติได้ช่วงใด

นอกจากนี้ที่พัก/ โรงแรมส่วนใหญ่ ได้มีการปรับภูมิทัศน์ภายในโรงแรมให้สอดคล้องกับมาตรการความปลอดภัยในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เช่น การปรับพื้นที่ภายในที่พัก/โรงแรมให้มีความปลอดโปร่งสบาย เหมาะแก่การพักผ่อน เพิ่มโซนพักผ่อนแบบโอเพ่นแอร์มากขึ้น และมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ถูกสุขลักษณะความปลอดภัยและปลอดเชื้อ ซึ่งจะมีการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยด้านสาธารณสุขผ่านเกณฑ์มาตรฐาน SHA+ โดยทำความสะอาดอาคาร บริเวณโดยรอบ และบริเวณที่อาจมีการปนเปื้อนหรือบริเวณที่มีการสัมผัสบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาทำความสะอาด และน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ เช่น พื้น ผนัง ประตู กลอนหรือลูกบิดประตู ราวจับหรือราวบันได จุดประชาสัมพันธ์ จุดชำระเงิน สวิตซ์ไฟ ปุ่มกดลิฟต์ รีโมท มีการทำความสะอาดห้องส้วมและสุขภัณฑ์ทั้งหมดให้สะอาด เช่น โถส้วม ฝารองนั่ง ที่กดชักโครกหรือโถปัสสาวะ สายฉีดน้ำชำระ กลอนหรือลูกปิดประตู ก๊อกน้ำและอ่างล้างมือ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดและน้ำยาฆ่าเชื้อสม่ำเสมอ มีการนำเครื่องระบายอากาศ เครื่องฟอกอากาศเข้ามาช่วย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

สำหรับพนักงานในสถานประกอบการที่พัก/โรงแรมต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ทุกคน ผู้ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงต่อการรับสัมผัส เช่น พนักงานต้อนรับ พนักงานประชาสัมพันธ์ พนักงานยกกระเป๋า ลูกค้าสัมพันธ์ รวมถึงพนักงานทำความสะอาด เป็นต้น ต้องมีการป้องกันตนเอง โดยใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ทำความสะอาดมืออย่างสม่ำเสมอ และพนักงานทำความสะอาดต้องสวมถุงมือขณะปฏิบัติงาน พนักงานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยต้องมีการป้องกันตนเองโดยสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สวมถุงมือยาง ผ้ายางกันเปื้อน และใช้เหล็กคีบด้ามยาวเก็บขยะใส่ถุง มัดปากถุงให้มิดชิดรวบรวมไว้ที่พักขยะ

และล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่และน้ำหลังปฏิบัติงานทุกครั้ง หากผู้ปฏิบัติงานมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม เจ็บคอ มีน้ำมูกเหนื่อยหอบ ให้หยุดปฏิบัติงานและเข้ารับการรักษาตัวในสถานบริการสาธารณสุข

นอกจากนี้ ภายในบริเวณที่พัก/โรงแรม จัดให้มีสื่อหรือป้ายแนะนำการล้างมืออย่างถูกวิธีบริเวณอ่างล้างมือหรือที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน มีการให้ความรู้ คำแนะนำ และเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์แก่ผู้เข้าพักเพื่อให้ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง และสื่อประชาสัมพันธ์การให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวในกรณีที่สงสัยว่าตนเองมีอาการคล้ายการติดเชื้อโควิดระหว่างการมาท่องเที่ยว รวมทั้งเบอร์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่พร้อมให้บริการแก่นักท่องเที่ยวตลอดเวลา รวมทั้งโรงแรมยังจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถให้ข้อมูลเรื่องดังกล่าวได้ และต้องสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้เพื่อไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

“ที่พัทยามีโรงแรมจำนวนมากที่เปิดให้บริการ ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ตอนนี้ก็มีหลายที่ที่เริ่มกลับมาเปิดให้บริการแล้ว แต่หลายที่ก็ยังต้องรอเรื่องการปรับพื้นที่เพราะปิดไปนาน เพราะตอนนี้ก็ต้องปรับให้เป็นไปตามมาตรฐานของสาธารณสุขด้วย เพราะจะสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวมากขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

“ตอนนี้เรื่องของที่พัก/ โรงแรมมีการใช้ เกณฑ์มาตรฐาน SHA+ เข้ามาช่วยควบคุมเรื่องความปลอดภัย ซึ่งที่ไหนพร้อมก็สามารถยื่นเรื่องขอการรับรองได้ มาตรฐานนี้เป็นที่ยอมรับกันเป็นสากลว่า สถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐานนี้ ถือว่ามีการจัดการความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ซึ่งก็ถือว่าเป็นตัวหนึ่งที่สามารถสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้ โดยโรงแรม/ที่พักในเมืองพัทยาได้รับการรับรองมาตรฐานนี้ทุกโรงแรมที่มีการเปิดให้บริการอยู่ในขณะนี้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

“ตอนนี้โรงแรมที่พักที่เปิดให้บริการแล้ว ก็มีการออกแคมเปญ ออกโปรโมชั่น หรือร่วมกับโครงการเราเที่ยวด้วยกัน เพื่อช่วยกันกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว โดยเฉพาะช่วงเทศกาลงานต่าง ๆ ของเมืองพัทยาก็จะมีการจัดแคมเปญกระตุ้นกันทั้งที่พักบวกอาหาร ที่พักบวกเพคเกจท่องเที่ยว ซึ่งก็น่าจะทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวพัทยาเพิ่มขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

“เรามีการปรับปรุงพื้นที่ภายในโรงแรมให้เหมาะสม เช่น ปรับโซนพื้นที่นั่งพักให้เป็นโอเพ่นแอร์มากขึ้น บริเวณฟร้อน ก็มีการปรับเป็นพื้นที่โล่งเปิดกระจก ให้อากาศถ่ายเท มีการติดตั้งเครื่องฟอกอากาศช่วย หรือบริเวณห้องพักเราก็มีการจัดให้มีอากาศถ่ายเท เปลี่ยนพื้นเปลี่ยนพรมออก บริเวณโต๊ะทีวี บาร์ เคาท์เตอร์ สุขภัณฑ์ อ่างล้างหน้าต่าง ๆ ก็จะมีการเช็ดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อทุกครั้งก่อนให้บริการ หรือบริเวณจุดให้บริการอย่างลิฟต์ก็มีการทำความสะอาดด้วยน้ำนาฆ่าเชื้อตลอด เราปรับภูมิทัศน์ภายในโรงแรมใหม่แทบทั้งหมด ซึ่งก็มั่นใจได้เรื่องของความปลอดภัย ปลอดเชื้อได้”(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

“เจ้าหน้าให้บริการ หรือต้อนรับอันนี้ก็สำคัญ ทุกโรงแรมจะต้องให้เจ้าหน้าที่ฉีดวัคซีนทุกคน มีการป้องกัน เช่นสวมถุงมือ ล้างมือบ่อย ๆ สวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2565)

3. แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญถึงแนวทางเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการของเมืองพัทยา ในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า มีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร โดยผู้ประกอบการมีการกำหนดมาตรการด้านสุขอนามัยภายในร้านอาหารที่เคร่งครัดขึ้น เช่น การกำหนดให้พนักงานภายในร้านทุกคนต้องได้รับการฉีดวัคซีนโควิด-19 การให้มีบริการเจลล้างมือแอลกอฮอล์บนโต๊ะอาหาร การเว้นระยะห่างแต่ละโต๊ะ หรือการลดจำนวนที่นั่งลง

นอกจากนี้สถานประกอบการร้านอาหารยังมีการปรับเมนูอาหารเป็นเซ็ต หรือปรับเป็นเมนูอาหารจานเดียวมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักมาตรฐานความปลอดภัย มีการจัดโปรโมชั่น ลดราคาอาหารเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและลูกค้าให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ในส่วนภายในบริเวณร้านอาหาร จะมีการจัดพื้นที่ตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านอานัย และมีการขอรับรองมาตรฐาน SHA+ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้าใช้บริการภายในร้านอาหาร ทั้งนี้จะมีการทำความสะอาดร้านอาหาร และบริเวณที่อาจมีการปนเปื้อนหรือบริเวณที่มีการสัมผัสบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาทำความสะอาด และน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ เช่นโต๊ะ เก้าอี้ พื้น ผนัง ประตู และห้องน้ำ ติดตั้งเครื่องฟอกอากาศ และจัดโซนการรับประทานอาหารแบบโอเพ่นแอร์เพิ่ม โดยลูกค้าสามารถเลือกโซนในการนั่งรับประทานอาหารได้ ในส่วนของพนักงานที่ให้บริการต้องมีการป้องกันตนเอง โดยใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ทำความสะอาดมืออย่างสม่ำเสมอ และต้องสวมถุงมือขณะปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ ยังได้มีการเตรียมความพร้อมในการให้บริการด้านช่องทางจัดจำหน่ายในรูปแบบใหม่ ๆ เช่น การจัดส่งอาหารถึงมือลูกค้าโดยมีพนักงานในร้านเป็นผู้จัดส่งอาหารซึ่งจะเน้นบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ตั้งของร้านอาหาร และมีการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบริการจัดส่งถึงบ้าน (Delivery) ผ่านทาง Grab food, Food Panda และช่องทาง Delivery อื่น ๆ เพื่อเป็นช่องทางช่วยเพิ่มยอดขายให้แก่ร้าน

นอกจากนี้ ร้านอาหารในเมืองพัทยายังมีการเตรียมพร้อมรูปแบบการสร้างความดึงดูดใจลูกค้าผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การถ่ายรูปนำเสนอรายการอาหารใหม่ ๆ การจัดราคาโปรโมชั่นโดยจัดอาหารเป็นชุดเพื่อความคุ้มค่าและดึงดูดความสนใจของลูกค้าให้สอดคล้องกับสถานการณ์ การคัดสรรวัตถุดิบที่สด สะอาดอยู่เสมอ โดยมีการนำเสนอผ่านช่องทางโซเชียล เน็ตเวิร์ค เช่น Facebook Instagram เพื่อสร้างความจูงใจให้แก่ลูกค้า

สำหรับร้านอาหารขนาดกลางและขนาดเล็ก ได้มีแนวทางในเรื่องของการปรับต้นทุนในช่วงแรกโดยด้วย โดยการลดจำนวนพนักงานลงและใช้ระบบเครือญาติมากขึ้น เพื่อรายจ่ายเรื่องค่าแรง และมีการปรับเปลี่ยนวัตถุดิบ โดยลดความหลากหลายของเมนูลง เพื่อลดการซื้อวัตถุดิบจำนวนมาก และเน้นการใช้วัตถุดิบบางอย่างที่ราคาไม่สูงมากเพื่อควบคุมต้นทุน

“เราเป็นร้านไม่ใหญ่ ทางร้านมีการวางแผนเรื่องของต้นทุน จากที่เมื่อก่อนได้ออกไปจ่ายตลาดซื้อของทุกวัน พอมีเรื่องโควิด-19 ระบาด ก็ออกไปจ่ายตลาดน้อยลง แต่ซื้อมาครั้งละเยอะ ๆ และลดเมนูลง เราก็ซื้อเท่าที่จำกัดเมนูไว้ ก็ช่วยลดต้นทุนได้ ซึ่งในช่วงแรกหลังสถานการณ์คลี่คลายก็คงจะทำแบบเดิมก่อนสักพัก

รอจนสถานการณ์จะเริ่มเข้าสู่ภาวะปกติได้ ค่อยมาปรับเปลี่ยนอีกครั้ง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2565)

“ร้านอาหารขนาดใหญ่ที่นี่มีการขอรับรองมาตรฐาน SHA+ ทั้งร้านในโรงแรม และร้านอาหารแบบสแตนอโลน ซึ่งลูกค้าผู้มารับบริการมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยได้ พนักงานที่ให้บริการในร้านอาหารต้องปิดแมสตลอดเวลา ใส่ถุงมือขณะทำอาหาร ล้างมือบ่อย ๆ และต้องดูแลความสะอาดของตนเองเสมอ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2565)

“ตอนนี้ร้านอาหารก็มีการปรับตัวกันพอสมควร มีการออกแคมเปญต่าง ๆ โปรโมชั่นต่าง ๆ ออกมาโปรโมท เพื่อดึงดูลูกค้ากันหลากหลาย ทั้งส่วนลด ทั้งการจัดเซ็ตอาหารที่ดูคุ้มราคาถ้าสั่งเป็นเซ็ต A เซ็ต B เพราะที่นี่มีทั้งร้านอาหารทั่วไป ร้านซีฟู้ด ร้านคาเฟ่ จำนวนมาก ซึ่งก็คึกคักมาก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2565)

“มีการเพิ่มช่องทางขายมาขึ้นนอกจากการขายหน้าร้าน การคือการขายแบบ Delivery ซึ่งก็ต่อเนื่องมาจากช่วงโควิด คนส่วนใหญ่ก็สั่งไปทานที่บ้าน ก็ทำให้เป็นไลสไตล์ใหม่ของคน รวมทั้งกระแสการท่องเที่ยวแบบที่พักแบบพูลวิลล่าได้รับความนิยม ซึ่งเป็นลักษณะการท่องเที่ยวแบบส่วนตัว นักท่องเที่ยวหลายคนก็นิยมสั่งไปทานที่ที่พัก ก็ทำให้การขายแบบ Delivery ก็ยังคงมีอยู่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2565)

“เมืองพัทยาก็มีการออกตรวจเยี่ยมสถานประกอบการร้านอาหารสม่ำเสมอ เพื่อให้คำแนะนำในการปรับตัวและเตรียมพร้อมการเปิดให้บริการของร้านอาหารหลังสถานการณ์ผ่อนคลาย ซึ่งนอกจากนักท่องเที่ยวเยอะ แรงงานก็จะกลับมาเยอะขึ้น ก็ต้องเตรียมพร้อมทั้งร้านอาหารขนาดเล็กและขนาดใหญ่” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2565)

4. แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญถึงแนวทางเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการของเมืองพัทยา ในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า มีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว โดยมีการปรับรูปแบบการรับนักท่องเที่ยวจากช่อทางออฟไลน์ (Offline) เป็นออนไลน์ (Online) มากขึ้น ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเลือกรูปแบบและโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบเฉพาะเจาะจง หรือแบบไพรเวทกรุ๊ป(Private Group) ได้มีการจัดแผนการท่องเที่ยวแบบระยะสั้น หรือแบบ One day trip มากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ นอกจากนี้โปรแกรมการท่องเที่ยวต้องมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ได้ บริษัทนำเที่ยวต้องมีการกำหนดกฎระเบียบหรือมาตราการในการดูแลความปลอดภัยด้านสาธารณสุขทั้งของนักท่องเที่ยว และพนักงานอย่างเคร่งครัด มีประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันโดวิดที่ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ มีจัดทำแผนสำหรับการดูแลนักท่องเที่ยวกรณีป่วยโควิด-19 ระหว่างการเดินทางมาท่องเที่ยว

ผู้นำเที่ยว (มัคคุเทศก์) ต้องมีการฉีดวัคซีนโควิดทุกคน และปฏิบัติตามกฎกระทรวงสาธารณสุข โดยต้องปิดหน้ากากอนามัยตลอดระยะเวลา ล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์อย่างสม่ำเสมอ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการกำหนดกฎมาตรฐานความปลอดภัยในการจัดนำเที่ยวตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข มีการอออกตรวจและติดตามการดูแลนักท่องท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด

“บริษัททท่องเที่ยวมีการปรับตัวโดยเฉพาะเรื่องโปรแกรมท่องเที่ยว เพราะหลังจากสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลาย นักท่องเที่ยวกลุ่มหลัก ๆ ยังคงเป็นนักท่องเที่ยวในประเทศ ซึ่งมีระยะเวลาการท่องเที่ยวสั้น และรูปแบบการท่องเที่ยวก็จะเป็นลักษณะที่ไพรเวท กรุ๊ป มากขึ้น ไม่ค่อยมีจอยกรุ๊ป เพราะห่วงเรื่องความปลอดภัย หรือบางกลุ่มก็ศึกษาข้อมูลมาจากอินเตอร์เน็ตแล้ว ต้องการแค่ที่พัก และรถเช่า ซึ่งบริษัททัวร์ก็ต้องมาดูเรื่องรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 30 ธันวาคม 2565)

“ผู้ประกอบการต้องพร้อมปรับตัวตลอดเวลาเพื่อตอบรับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลง อย่างในช่วงแรกของการเปิดประเทศ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาไทยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มาจากทวีปยุโรปพักเป็นเวลาหลายวัน พอมีสงครามรัสเซีย ยูเครน นักท่องเที่ยวยุโรปก็เริ่มชะลอตัว นักท่องเที่ยวหลักจึงเปลี่ยนไปเป็นกลุ่มที่เข้ามาเป็นระยะเวลาสั้น ๆ จากประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย อินเดีย รวมถึงกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ธุรกิจท่องเที่ยวต้องพร้อมเปิดรับตลาดใหม่ที่อาจเป็นกลุ่มลูกค้าสำคัญในอนาคต” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 30 ธันวาคม 2565)

“ที่บริษัทมีการกำหนดกฎระเบียบเรื่องความปลอดภัยไว้ ซึ่งก็ล้อตามมาตรฐานความปลอดภัยของกระทรวงสาธารณสุข พนักงานทุกคนได้รับการฉีดวัคซีนแล้วทุกคน เวลาจัดโปรแกรมท่องเที่ยว ก็จะเลี่ยงสถานที่ที่แออัดให้กับนักท่องเที่ยวเพื่อป้องกันไว้ก่อนด้วย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 30 ธันวาคม 2565)

“ทุกวันนี้ลูกค้ามักไม่ค่อยมาจองทัวร์หน้าร้าน ส่วนใหญ่นิยมติดต่อมาทางช่องทางออนไลน์ก่อน ก็จะมีที่แจ้งโปรแกรมการท่องเที่ยวที่สนใจมา และให้เราช่วยพาเที่ยว หาที่พักให้ บางทีร้านอาหารลูกค้าก็ขอเลือกเอง ซึ่งก็จะเป็นร้านที่เห็นรีวิว หรือหาจากเน็ต หรือบางทีก็ให้จองที่พัก เช่ารถ แต่ไปเที่ยวเอง ทุกวันนี้เราก็จะมีโปรแกรมแบบซิตี้ทัวร์เยอะ โอเพ่นให้นักท่องเที่ยวจัดทริป ท่องเที่ยวได้เอง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 30 ธันวาคม 2565)

5. แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญถึงแนวทางเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการของเมืองพัทยา ในการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่า มีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง โดยผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งได้ยึดแนวปฏิบัติตามแนวทางของสาธารณสุขและแนวปฏิบัติของการขนส่งแห่งประเทศไทย โดยมีมาตรการทำความสะอาดยานพาหนะและสถานีอย่างสม่ำเสมอ มีการฝึกอบรมด้านการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคแก่เจ้าหน้าที่ที่ต้องมีการติดต่อกับผู้โดยสาร การดูแลเจ้าหน้าที่ให้มีอุปกรณ์เพียงพอ

เช่น ถุงมือ แอลกอฮอล์ล้างมือ กระจกกั้นที่ขายตั๋ว การคัดกรองผู้โดยสารก่อนเข้าใช้ระบบขนส่งสาธารณะ ลดความแออัดในระบบขนส่งสาธารณะ โดยมีการกำหนดจำนวนมีผู้โดยสารในบริการขนส่งสาธารณะ เพิ่มเที่ยวเดินรถ หรือเรือโดยสารเพื่อลดความแออัดระหว่างผู้โดยสาร

ทั้งนี้ ในส่วนของผู้โดยสารได้มีการกำหนดให้ ผู้โดยสารจะต้องใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะทุกรูปแบบ งดพูดคุย รวมทั้งงดคุยโทรศัพท์ และงดรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มในระบบขนส่ง และจะต้องเว้นระยะห่างจากผู้อื่นให้มากที่สุด นอกจากนี้ ในส่วนของเจ้าหน้าที่หรือพนักงานผู้ให้บริการจะต้องใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา ล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ตลอดเวลา

ยานพาหนะและระบบที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดให้มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการตรวจสอบพนักงานว่าปลอดเชื้อ และพยายามลดการสัมผัสระหว่างพนักงานกับผู้โดยสารโดยเพิ่มช่องทางการจ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น และมีระบบการคัดกรองผู้โดยสาร ณ จุดขึ้น-ลง เช่น การตรวจอุณหภูมิ ร่างกายก่อนใช้ระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อลดโอกาสในการแพร่กระจายของเชื้อ และจัดให้มีระบบการจองการโดยสารสารธารณะบางประเภท เช่น เรือ หรือรถโดยสารข้ามเมืองล่วงหน้า เพื่อเป็นการลดความแออัดของการโดยสาร

“เรามีมาตรการป้องกันตามมาตรการของขนส่ง และสาธารณสุขเกี่ยวกับโควิด โดยเราให้มีการจองการเดินทาง เช่นจองเที่ยวเรือข้ามฝั่งไปเกาะล้าน จองเที่ยวเรือไปเกาะต่าง ๆ ผ่านทางออนไลน์ หรือทางโทรศัพท์ได้ ลดการมาแออัดกันในพื้นที่ และช่วยให้ผู้โดยสารไม่ต้องมายืนรอ สามารถมาใกล้ถึงเวลาที่จองได้เลย ก็เป็นการลดปริมาณความแออัดได้” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2565)

“เจ้าหน้าที่ให้บริการขนส่งสาธารณะทุกประเภท จะต้องสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีการลงมาตรวจเยี่ยม ให้คำแนะนำ และก็จะพยายามให้เจ้าหน้าลดการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้โดยสาร ซึ่งก็เป็นการสร้างความปลอดภัยให้ทั้งผู้รับบริการและผู้ใช้บริการด้วย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2565)

“เรามีการให้ความรู้เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันความปลอดภัยจากโควิด และอบรมให้เจ้าหน้าที่สามารถให้คำแนะนำสำหรับผู้มารับบริการได้ด้วย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2565)

“บางการโดยสารเราก็ยังต้องมีการคัดกรองผู้ป่วย เพื่อให้แน่ใจว่าปลอดภัย ซึ่งจะได้ช่วยป้องกันผู้โดยสารคนอื่นด้วย และเราก็ยังมีการจำกัดปริมาณจำนวนคนโดยสาร เช่นรถโดยสาร ก็จะต้องจำกัดเพราะที่นั่งมีไม่มาก ซึ่งจะไม่ให้ผู้โดยสารยืน หรือต้องนั่งเว้นระยะ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2565)

บทที่ 5
สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

โครงการ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยาหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย (2) ศึกษาความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย และ (3) ศึกษาแนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) โดยใช้ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว (2) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา (3) หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา อาทิ ชมรม/สมาคมด้านการท่องเที่ยว และ (4) ผู้บริหารของเมืองพัทยาและผู้บริหารหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองพัทยา

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาตามที่ได้นำเสนอทั้งหมดในบทที่ 4 สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. สภาพปัญหา ผลกระทบ และความต้องการของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

สภาพปัญหาของสถานประกอบการ	ผลกระทบของสถานประกอบการ	ความต้องการของสถานประกอบการ
1) นักท่องเที่ยวเปลี่ยนจากกลุ่มชาวต่างชาติมาเป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยมากขึ้น	1) หลายกิจการปิดตัว ทำให้แรงงานถูกเลิกจ้าง 2) แรงงานไร้อาชีพ ไร้ที่อยู่อาศัย 3) สถานประกอบการเกิดภาระหนี้สิน	1) ต้องการให้ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยให้ครอบคลุมธุรกิจทุกประเภท 2) ต้องการให้มีมาตรการเยียวยาโดยจัดโครงการต่าง ๆ กระตุ้นการท่องเที่ยว

สภาพปัญหา ของสถานประกอบการ	ผลกระทบ ของสถานประกอบการ	ความต้องการ ของสถานประกอบการ
2) จำนวนวันในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นแบบระยะสั้นมากขึ้น 3) นักท่องเที่ยวนิยมท่องเที่ยวเป็นกลุ่มเล็กมากขึ้น 4) นักท่องเที่ยวนิยมขับรถยนต์ส่วนตัวมาเอง และมาใช้บริการเฉพาะร้านอาหารและโรงแรมที่พัก ทำให้ธุรกิจขนส่งนำเที่ยว ขาดรายได้	4) ประชาชนขาดรายได้ในระดับครัวเรือน 5) สภาพคล่องทางการเงินในระดับครัวเรือนลดลง 6) เกิดความเครียดและปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิต	3) ต้องการให้ส่งเสริมให้ความรู้ผู้ประกอบการเล็ก ในการปรับธุรกิจให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ หรือในยุคการท่องเที่ยวแบบ New Normal

2. ความพร้อมของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

2.1 ภาพรวมความพร้อมของสถานประกอบการในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมความพร้อมของสถานประกอบการในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย พบว่าความพร้อมในทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความพร้อมมากที่สุดคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว รองลงมาคือ ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของที่พัก/ โรงแรม และด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุดคือ ด้านแหล่งท่องเที่ยว

2.2 ความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมด้านแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ เมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์ โควิด- 19 เริ่มผ่อนคลาย รองลงมาคือ ชุมชน, สมาคม/ ชมรมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย และอันดับสุดท้ายคือ เมืองพัทยาได้มีการควบคุม ดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อท้องถิ่น

2.3 ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของพี่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของที่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยาที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย รองลงมาคือ ที่พัก/โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในด้านความสะดวกสบายของห้องพักและสถานที่ ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายได้ และอันดับสุดท้ายคือ ที่พัก/ โรงแรมในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมในด้านจำนวนและคุณภาพของบุคลากรผู้ให้บริการ ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายได้

2.4 ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยาที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ ร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีสถานที่และกระบวนการปรุงอาหารที่สะอาด และปลอดภัยจากโควิด-19 รองลงมาคือ ร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลายและอันดับสุดท้าย คือ การจัดเก็บเครื่องปรุง การล้างทำความสะอาดอุปกรณ์ และวัสดุที่ใช้ในการประกอบอาหารของร้านอาหารในเขตเมืองพัทยามีการดูแลป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี

2.5 ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยาที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมือพัทยามีมาตรการในการดูแล และป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวหลังช่วงสถานการณ์โควิด-19 เริ่มผ่อนคลาย รองลงมาคือ ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมือพัทยามีการจัดที่พักในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ปลอดภัยจากโควิด-19 ให้แก่นักท่องเที่ยว และอันดับสุดท้ายคือ ธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมือพัทยามีพนักงานที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ดี

2.6 ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่งในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยว หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

ภาพรวมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่งในเขตเมืองพัทยามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยวในเขตเมืองพัทยาในการเปิดรับนักท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ ระหว่างการเดินทางด้วยยานพาหนะประเภทต่าง ๆ จะมีการคำนวณและแจ้งเวลาถึงจุดหมายปลายทางให้นักท่องเที่ยวทุกคนได้ทราบ รองลงมาคือการให้บริการขนส่งนักท่องเที่ยวในเขตเมืองพัทยาได้ให้ความสำคัญกับความสะดวกสบาย ความปลอดภัยในการเดินทาง และความปลอดภัยจากโควิด-19 และอันดับสุดท้าย คือ ยานพาหนะทั้งเครื่องบินโดยสาร เรือโดยสาร และรถยนต์โดยสาร ได้จัดให้มีอุปกรณ์ความปลอดภัยและสิ่งบริการที่จำเป็น อาทิ เสื้อชูชีพ ห้องสุขา ไว้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ

3. แนวทางเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวของเมืองพัทยา หลังช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มผ่อนคลาย

1) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว	**2) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/ โรงแรม**	**3) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร**	**4) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว**	**5) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง**
(1) มีการปรับปรุงพื้นที่ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นไปตามมาตรการการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (2) การจำกัดจำนวนผู้เข้าชมแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในสถานที่ปิด	(1) มีการลดราคาที่พักลงจากเดิม รวมทั้งมีการออกโปรโมชั่นเพื่อจูงใจนักท่องเที่ยว (2) มีการขายGift Voucher ที่พักพร้อมแพคเกจทัวร์ หรือร้านอาหารในที่พักโดยมีการตั้งราคาขาย Gift Voucher ที่ต่ำกว่าราคาขายปกติ และให้ระยะเวลาในการใช้ที่ยาวนานขึ้น	(1) พนักงานภายในร้านทุกคนต้องได้รับการฉีดวัคซีนโควิด-19 (2) ให้มีบริการเจลล้างมือแอลกอฮอล์บนโต๊ะอาหาร (3) การเว้นระยะห่างแต่ละโต๊ะ หรือการลดจำนวนที่นั่งลง (4) มีการปรับเมนูอาหารเป็นเซ็ต หรือปรับเป็นเมนูอาหารจานเดียว	(1) มีการจัดแผนการท่องเที่ยวแบบระยะสั้น หรือแบบ One day trip มากขึ้น (2) โปรแกรมการท่องเที่ยวมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ได้	(1) มีมาตรการทำความสะอาดยานพาหนะและสถานีอย่างสม่ำเสมอ (2) มีการฝึกอบรมด้านการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคแก่เจ้าหน้าที่ที่ต้องมีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับผู้โดยสาร

1) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว	**2) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/ โรงแรม**	**3) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร**	**4) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว**	**5) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง**
(3) ให้นักท่องเที่ยวสวมหน้ากากอนามัยเสมอในการเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ (4) มีจุดให้บริการแอลกอฮอล์ และหน้ากากอนามัย (5) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย (6) จัดให้มีบุคลากรที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ (7) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวในเมืองพัทยา เช่น การจัดกิจกรรมถนนคนเดิน กิจกรรมดนตรี และกิจกรรมกีฬา (8) ให้ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมการท่องเที่ยว (9) ให้ข่าวสารมาตรการต่าง ๆ ในการดูแลป้องกันไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	(3) มีการปรับภูมิทัศน์ภายในโรงแรมให้สอดคล้องกับมาตรการความปลอดภัยในช่วงสถานการณ์โควิด-19 (4) มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ถูกสุขลักษณะความปลอดภัยและปลอดเชื้อ ซึ่งจะมีการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยด้านสาธารณสุขผ่านเกณฑ์มาตรฐาน SHA+ (5) ทำความสะอาดอาคาร บริเวณโดยรอบ และบริเวณที่อาจมีการปนเปื้อนหรือบริเวณที่มีการสัมผัสบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดและน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ (6) พนักงานในสถานประกอบการที่พัก/ โรงแรมต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ทุกคน	(5) มีการจัดโปรโมชั่นลดราคาอาหารเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว (6) มีการจัดพื้นที่ตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านอนามัยและมีการขอรับรองมาตรฐาน SHA+ (7) มีการทำความสะอาดร้านอาหารและบริเวณที่อาจมีการปนเปื้อนหรือบริเวณที่มีการสัมผัสบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาทำความสะอาด และน้ำยาฆ่าเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอ (8) จัดโซนการรับประทานอาหารแบบโอเพ่นแอร์เพิ่ม (9) พนักงานที่ให้บริการต้องมีการป้องกันตนเอง โดยใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ทำความสะอาดมืออย่างสม่ำเสมอ และต้องสวมถุงมือขณะปฏิบัติงาน	(3) มีการกำหนดกฎระเบียบหรือมาตราการในการดูแลความปลอดภัยด้านสาธารณสุขทั้งของนักท่องเที่ยว และพนักงานอย่างเคร่งครัด (4) มีประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันโควิดที่ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ (5) มีจัดทำแผนสำหรับการดูแลนักท่องเที่ยวกรณีป่วยโควิด-19 ระหว่างการเดินทางมาท่องเที่ยว (6) ผู้นำเที่ยว (มัคคุเทศก์) ต้องมีการฉีดวัคซีนโควิดทุกคน และปฏิบัติตามกฎกระทรวงสาธารณสุข โดยต้องปิดหน้ากากอนามัยตลอดระยะเวลา ล้างมือด้วยสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์อย่างสม่ำเสมอ	(3) มีการกำหนดจำนวนมีผู้โดยสารในบริการขนส่งสาธารณะ เพิ่มเที่ยวเดินรถ หรือเรือโดยสารเพื่อลดความแออัดระหว่างผู้โดยสาร (4) ผู้โดยสารจะต้องใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะทุกรูปแบบ (5) เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานผู้ให้บริการจะต้องใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา ล้างมือด้วยสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ตลอดเวลา (6) มีการทำความสะอาดยานพาหนะและระบบที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ (7) มีระบบการคัดกรองผู้โดยสาร ณ จุดขึ้น-ลง

1) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านแหล่งท่องเที่ยว	2) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก/ โรงแรม	3) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในร้านอาหาร	4) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจนำเที่ยว	5) แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของธุรกิจขนส่ง
	(7) ผู้ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงต่อการรับสัมผัสต้องมีการป้องกันตนเอง โดยใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ทำความสะอาดมืออย่างสม่ำเสมอ (8) พนักงานทำความสะอาดต้องสวมถุงมือขณะปฏิบัติงาน (9) พนักงานเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยต้องมีการป้องกันตนเองโดยสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สวมถุงมือยาง ผ้ายางกันเปื้อน (10) ภายในบริเวณที่พัก/ โรงแรม จัดให้มีสื่อหรือป้ายแนะนำการล้างมืออย่างถูกวิธี (11) มีการให้ความรู้ คำแนะนำ และเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์แก่ผู้เข้าพักเพื่อให้ปฏิบัติตนได้ถูกต้องเกี่ยวกับโควิด-19	(10) เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายแบบบริการจัดส่งถึงบ้าน (Delivery) (11) การจัดราคาโปรโมชั่นโดยจัดอาหารเป็นชุดเพื่อความคุ้มค่า (12) ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น Facebook Instagram		(8) มีระบบการจองการโดยสารสารธารณะบางประเภท เช่น เรือ หรือรถโดยสารข้ามเมืองล่วงหน้า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาที่ได้นำเสนอทั้งหมดในสรุปผลการศึกษาข้างต้น สามารถนำมากำหนดเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. เมืองพัทยาควรจัดให้มีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดการรับรู้ถึงการเปิดให้บริการของทั้งแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว

2. สถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร หรือภาคบริการต่าง ๆ ควรเตรียมแผนการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมสำหรับรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ที่มีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวแบบกลุ่มเล็กลงและมีระยะเวลาการเดินทางท่องเที่ยวสั้นลง

3. เมืองพัทยาควรพัฒนากิจกรรมในช่วงระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว อาทิ การเพิ่มจุดสำหรับเช็คอินและถ่ายรูปที่มีความสวยงามและทันสมัย เป็นต้น

4. เมืองพัทยาควรเพิ่มรูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยใช้การตลาดแบบอินฟลูเอ็นเซอร์ (Influencer Marketing) และเซเลบริตี้ (Celebrity) บนสื่อออนไลน์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวในยุคปัจจุบัน และในอนาคตที่เป็นคนรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น

5. เมืองพัทยาควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ในเรื่องของการปรับตัวในการประกอบธุรกิจ ทั้งในเรื่องของการจำหน่ายสินค้าและบริการ การประชาสัมพันธ์ และการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของสินค้าและบริการในยุค New Normal

บรรณานุกรม

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). สถิตินักท่องเที่ยว, (ออนไลน์). เข้าถึงจาก https://www.mots.go.th. 12 มิถุนายน 2562.

กันทิมา จินโต. (2557). **ศักยภาพของชุมชนย่านคลองดำเนินสะดวกในการจัดการการท่องเที่ยวแบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (Home stay)**, วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). “สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2561”. ***จุลสารวิชาการการท่องเที่ยว TAT***. *2561*(1).

กุลวดี ละม้ายจีน. (2546). **เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

กุลวรา สุวรรณพิมล. (2548). **หลักการมัคคุเทศก์**. กรุงเทพฯ: แสงดาว จำกัด.

จริยาภรณ์ รุ่งโรจน์นวกุล และนันทสารี สุขโต. (2558). **การเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการในเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในการเป็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอาเซียน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

จุฑามาศ จันทรัตน์. (2541). “การท่องเที่ยวกว้างไกล หัวใจอยู่ที่ความร่วมมือ”. ***จุลสารการท่องเที่ยว***. *17*(2), 9-11.

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (2542). **การวางแผนและการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (2556). **การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว** (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ฐิรชญา มณีเนตร. (2552). **ไทยศึกษาเพื่อการท่องเที่ยว**. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.

ดาริกา วรรณถนอม. (2557). การเตรียมความพร้อมด้านการตลาดของโรงแรมและที่พักเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของจังหวัดภูเก็ต, ***วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์***, *2*(1).

ดำเกิง โถทอง และคณะ. (2550). **เส้นทางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมในประเทศไทยกัมพูชาลาว**. (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). **บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.

ธพร พร้อมเพียรพันธ์ และวิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2552). **การบริหารจัดการเมืองพัทยาในอนาคต**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์. (2563). การปรับตัวทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤตโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย, ***วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,*** *8*(1), 1-26.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวธุรกิจที่ไม่มีวันตายของประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : ซี.พี.บุ๊ค สแตนดาร์ด.

บุษบา สิทธิการ. (2552). **การพัฒนาบทบาทองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและสนับสนุนความพร้อมของเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน ในกลุ่มภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ปรีชา แดงโรจน์. (2544). **อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: บริษัท ไฟว์แอนด์โฟร์พริ้นติ้ง จำกัด.

ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ และคณะ. (2550). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบภูมิปัญญาพื้นบ้านในอีสานใต้** : รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์, กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2522. (2552). (ออนไลน์). เข้าถึงจาก https://www. mots.go.th/ewt dl link.php?nid=324. 14 มิถุนายน 2562.

พะยอม ธรรมบุตร. (2549). **เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่องหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มนัส สุวรรณ และคณะ. (2541). **โครงการศึกษาแนวทางและการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

มาโนช พรหมปัญโญ และคณะ. (2556). ความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว แรงจูงและทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยววัดในอำเภอพระนครศรีอยุธยา, ***วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย***, *10*(1).

รจนา ขุนแก้ว. (2557). **ความพร้อมของบุคลากรสาขาวิชาชีพบัญชีไทยสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**, บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รัชพร จันทร์สว่าง. (2546). **เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกลหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วรรณา วงษ์วานิช. (2546). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพ ฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิมล จิโรจพันธุ์, ประชิด สกุณะพัฒน์ และอุดม เชยกีวงศ์. (2548). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

วิวัฒน์ชัย บุญยภักดิ์. (2529). ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อมรดกศิลปวัฒนธรรม. ***จุลสารการท่องเที่ยว***, 40-42.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ศัณสนีย์ กระจ่างโฉม กรวรรณ สังขกร และนิเวศน์ พูนสุขเจริญ. (2564). กลยุทธ์การปรับตัวของภาคการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนภายใต้วิกฤติการณ์การระบาดโควิด-19. ***วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย,*** *41*(1), 1-20.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541). **การบริหารการตลาดยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: บริษัท ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์ จำกัด.

ศุภลักษณ์ อัครางกูร. (2551). **พฤติกรรมนักท่องเที่ยว**. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.

สมบัติ ประจญศานต์, ดนัย นิลสกุล และจักรกริช พรหมราษฎร์. (2550). **แนวทางการจัดการภูมิสถาปัตยกรรมทางการท่องเที่ยวในเขตอีสานใต้**. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์: บุรีรัมย์.

สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะศิลปะศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (2551). **เอกสารการสอนวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. (พิมพ์ครั้ง 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2550-2554)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (ม.ป.ป.). **คำนิยามของการท่องเที่ยว**. (ออนไลน์). เข้าถึงจาก http://www.tourism.go.th. 10 พฤศจิกายน 2565.

สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ เมืองพัทยา. (2563). **แผนพัฒนาเมืองพัทยาตามแนวทาง NEO PATTAYA (พ.ศ.2563 – 2565)**. ชลบุรี: เมืองพัทยา.

สุวัฒน์ จุธากรณ์ และจริญญา เจริญสุกใส. (2552). **นักท่องเที่ยว** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เสรี วงษ์มณฑา. (2546). **การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพมหานคร: ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

อลงกต อินทรชาติ, กนกวรรณ ขาวด่อน, อรรถวุฒิ กันทะวงศ์ และสาโรจน์ เริ่มดำริห์. (2564). การท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งวิถีใหม่ ภายหลังการระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย, ***วารสารธรรมศาสตร์,*** *40*(3), 1-30.

Adhikary, M. (1995). **Management of Ecotourism**. Bangkok: Srinakarinwirot University.

Brian B., Chris C., & Robyn C., (2013). Worldwide Destinations: The Geography of Travel and Tourism. London & New York: Routledge.

Dickman, S. (1996). **Tourism: An Introductory Text**, 2nd ed., Australia: Hodder Education.

Leiper, N. (1979). The framework of tourism: Towards a definition of tourism, tourist, and the tourist industry, **Annals of Tourism Research**, *6*(4), 390-407.

Lumsdon, L. (2000). **Tourism Marketing**. Oxford: The Alden Group.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Mclntosh and Goeldner. (1984). **Tourism : Principles, Practices, Philosophies**. New York: John Wiley & Sons.

Pike, S. D. (2008). Destination Marketing : anintegrated marketing communication approach. Butterworth-Heinmann, Burlington, MA.

Schiffman, L. G., & Kanuk, L. L. (2000). **Consumer Behavior** (7th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

The League of Nations. (1937). **Tourism definitions concepts ad measures**. Retrieved from: https://core.ac.uk > pdf [December 7, 2022].

World Tourism Organization: UNWTO. (2009). **Tourism Highlights 2009 Edition**. Madrid: UNWTO Publication Department.